

**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2016/2017**

**NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS**

A MAB 2017/3/VI számú határozatának mellélete

2017. március 31.

TARTALOMJEGYZÉK

A Nemzeti Közszerológati Egyetem akkreditációs értékelése	4
I. Akkreditációs minősítés	4
II. Minőségértékelés	5
1. Az egyetem általános helyzetképe	5
2. Az egyetem kulcsfontosságú eredményei.....	9
2.1. Oktatás.....	9
2.2. Kutatás-fejlesztés.....	11
2.3. Gazdálkodás	11
3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész)	13
3.1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására.....	13
3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.....	13
3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere	13
3.4. Az oktatók minőségének biztosítása.....	14
3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások	14
3.6. Az egyetem belső információs rendszere	14
3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása.....	15
III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok.....	16
Szakterületi és szakos értékelések	17
Az ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI KAR (ÁKK) és az államtudományi és közigazgatási felsőoktatási terület minőségértékelése	17
1. A kar, mint szervezeti egység.....	17
2. Az államtudományi és közigazgatási szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése.....	18
3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, szakterületi sajátosságai, eredményei	21
4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve	24
Az államtudományi és közigazgatási felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése	25
A HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR (HHK) és a katonai felsőoktatási terület minőségértékelése.....	27
1. A kar, mint szervezeti egység.....	27
2. A katonai szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése.....	28
3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, szakterületi sajátosságai, eredményei	30
4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve	32
A katonai felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése	33
A NEMZETBIZTONSÁGI INTÉZET (NBI) és a nemzetbiztonsági szakterület minőségértékelése	37
1. Az intézet, mint szervezeti egység	37
2. A nemzetbiztonsági szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése.....	38
3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés intézeti, szakterületi sajátosságai, eredményei	41
4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve	43
A nemzetbiztonsági felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése	44

A NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI TANULMÁNYOK KAR (NETK) és az európai és nemzetközi közszolgálati szakterület minőségértékelése	46
1. A kar, mint szervezeti egység.....	46
2. A nemzetközi és európai közszolgálati szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése	47
3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, szakterületi sajátosságai, eredményei	51
4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve	53
Az európai és nemzetközi közszolgálati felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése	55
A RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR (RTK), valamint a KATASZTRÓFAVÉDELMI INTÉZET (KVI) és a rendészeti felsőoktatási terület minőségértékelése.....	62
1. A kar, illetve az intézet, mint szervezeti egységek.....	62
2. A rendészeti szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése	64
3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, intézeti, szakterületi sajátosságai, eredményei ..	67
4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve	69
A rendészeti felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése	71
Függelék.....	75
A Nemzeti Közszolgálati Egyetem által folytatott képzések (a 2015/2016-os tanévben)	75

A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

Nemzeti Közzolgálati Egyetem	<p style="text-align: center;">2017/3/VI sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">Az egyetem akkreditációja – az intézmény akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>
------------------------------	--

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. (továbbiakban: Nftv.) vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Nemzeti Közzolgálati Egyetemet a MAB egyetemenként akkreditálja**. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Az intézmény legalább **három** (ténylegesen négy) egyetemi karral rendelkezik.
- Az intézmény az Nftv. szerinti¹ képzési szerkezetben folytat képzést.² Ezen belül legalább **két** képzési területen³ jogosult mesterképzésre, valamint legalább **két** tudományterületen⁴ jogosult doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. Legalább **nyolc** alapképzési és **hat** mesterképzési szakon jogosult képzésre, valamint doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. Emellett szakirányú továbbképzésben is szervez oktatást.
- Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral: az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább **hatvan** százalékát munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony illetve a munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony (szolgálati, kormányzati szolgálati, közzolgálati) keretében foglalkoztatja (**444 főből 360 fő, 81%**).
- Teljesül az a jogszabályi elvárás (Nftv. **9. § (3) b)** pont), miszerint a munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony, illetve a munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony (szolgálati, kormányzati szolgálati, közzolgálati) keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **hatvan** százalékának van tudományos fokozata (ténylegesen **360 főből 254 fő: 70,55%**).⁵
- Tudományos diákköröket működtet.
- Az általa indított szakok egy részén képzéseit képes idegen nyelven folytatni.
- Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel – valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok⁶ kidolgozottak, rendelkezésre állnak.
- Az intézmény minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek.

¹ Nftv. 6.§ (2) Legalább két képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, legalább négy szakon, a következő választható képzési szerkezetben folytat képzést: alapképzés, vagy alap- és mesterképzés, vagy alap-, valamint mester- és doktori képzés, vagy mester- és doktori képzés

² Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

³ A vonatkozó képzési területek felsorolása: államtudományi (államtudományi és közigazgatási, rendészeti, nemzetbiztonsági, katonai, nemzetközi és európai közzolgálati felsőoktatási terület), műszaki, társadalomtudomány

⁴ A vonatkozó tudományterület(ek) felsorolása: társadalomtudományok, műszaki tudományok

⁵ Az Nftv. 9. § bekezdésében foglalt feltételeket az egyetemnek 2017. szeptember 1-jéig kell teljesítenie.

⁶ Alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; intézményfejlesztési terv; kutatási-fejlesztési és innovációs stratégia; szervezeti és működési szabályzat; minőségbiztosítási szabályzat; az előző akkreditáció nyomán a FOI intézkedési terve és annak végrehajtása.

II. Minőségértékelés

1. Az egyetem általános helyzetképe

Jogszályi háttér

A *Nemzeti Közszoigálati Egyetem* jogszályi rendezettsége sajátos, tekintettel arra, hogy az egyetem tevékenységével kapcsolatban az Nftv. rendelkezéseit az NKE-re és az általa folytatott államtudományi és közszoigálati, rendészeti, katonai, nemzetbiztonsági, továbbá nemzetközi és európai közszoigálati felsőoktatásra, valamint az intézményben foglalkoztatottakra, hallgatókra vonatkozóan a *Nemzeti Közszoigálati Egyetemről* szóló (2011. évi CXXXII.) törvényben meghatározott eltéréssel kell alkalmazni. A magyar felsőoktatási rendszer részeként a közszoigálati, rendészeti és katonai képzést folytató *Nemzeti Közszoigálati Egyetem* tevékenységének célja a közszoigálatot, a hon- és rendvédelmet érintő tevékenységet végző szakemberek képzése, a hon- és rendvédelmi szervek tisztii utánpótlásának biztosítása, valamint az egységesülő közszoigálati életpályák közötti átjárhatóság megteremtése. Az intézménynek a tisztii utánpótlás képzése során tekintettel kell lennie a Magyar Honvédség és a rendészeti szervek feladataira, sajátos szolgálati és életviszonyaira, valamint az egyes hivatásrendek képzési és kiképzési rendszereiben előzetesen megszerzett ismeretekre is⁷.

Az egyetem általános helyzete

A *Nemzeti Közszoigálati Egyetem* 2012. január 1-jén a 2011. évi XXXVI. törvénnyel jött létre a *Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem*, a *Budapesti Corvinus Egyetem*ből kiváló *Közszoigálat-tudományi Kar* és a *Rendőrtisztii Főiskola* egyesülésével, az érintett intézmények általános jogutódjaként. Az átalakulás célja az volt, hogy a honvédelem, a polgári közszoigálat, a rendészet és a nemzetbiztonság felsőfokú szakemberképzése egységes intézményi bázison alapuljon. 2015. február 1-jén az egyetem egy újabb kart alakított, a *Nemzetközi és Európai Tanulmányok Karát*, amely kar a közszoigálat különböző hivatásrendjeihez igazodó szakokat, szakirányokat gondoz, melyek biztosítják az egyes hivatásrendekhez kapcsolódó speciális ismeretek átadását. Ezen túl az egyetem első angol nyelvű mesterképzése is itt folyik.

2015-ben a *Nemzeti Közszoigálati Egyetemről*, valamint a közszoigálati, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvényt módosító 2015. évi CXXXII. törvény a közszoigálati felsőoktatást az „államtudományi” területtel történt bővítésével új fejlődési pályára állította. Ezzel összefüggésben a hagyományos közszoigálati képzés mellett 2016-tól megjelent az államtudományi mesterképzés. Az egyetem – a törvényben meghatározott kivételekkel – államtudományi képzési területen kizárólagosan jogosult oklevél kiadására.

Az egyetem jelenlegi négy kara az *Államtudományi és Közszoigálati Kar* (2016. február 1. előtt *Közszoigálat-tudományi Kar*) (a továbbiakban: ÁKK), a *Hadtudományi és Honvédtisztii Képző Kar* (HHK), a *Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar* (NETK), és a *Rendészettudományi Kar* (RTK).

Emellett az egyetem egyes képzéseit rektorhelyettesi irányítással, karhoz nem tartozó intézetek gondozzák, így a *Katasztrófavédelmi Intézet* (KVI), a *Nemzetbiztonsági Intézet* (NBI), valamint a *Vezető- és Továbbképzési Intézet* (VTKI). A KVI és az NBI a közszoigálat egy-egy speciális szegmensének megrendelői köre számára képez szakembereket, a VTKI az egyetem szakirányú továbbképzéseit gondozza, továbbá a vonatkozó jogszályok alapján működteti a közszoigálati tisztviselői állomány továbbképzésének rendszerét.

Az *Államkutatási és Fejlesztési Intézet* (2016. januárja előtt *Államtudományi Intézet*, továbbiakban: ÁKFI) a rektor közvetlen alárendeltségébe tartozó, az egyetem kutatási stratégiai tervezéssel foglalkozó szervezeti egysége, amelynek alapvető feladata az államtudományokkal összefüggő kutatás-fejlesztési tevékenység szervezése és koordinálása.

Az egyetem Budapesten több helyszínen, valamint Budapesten kívüli képzési helyeken is folytat képzést. Az egyetemi központ a Ludovika téri épület. A HHK, az NBI és a KVI székhelye jelenleg a Hungária körúti campus, az ÁKK és a VTKI a Ménési úti, az RTK a Farkasvölgyi úti campuson helyezkedik el – a közeljövőben történő „összeköltözésig”. A Budapesten kívüli képzési helyeken a HHK (Szolnok, Szentendre), az NBI (Nagykovácsi) és kifutó jelleggel a KVI (Ózd, Szeged) folytat képzést.

⁷ 2011. évi CXXXII. tv. preambuluma

Tekintettel arra, hogy a korábbi intézményakkreditációs eljárásokban az egyetem jogelődeinek a vizsgálatára került sor, így a MAB határozatok ajánlásai, illetve az ajánlások nyomán tett intézkedések csak a jogelődök szerinti bontásban vizsgálhatók.

Államtudományi és Közigazgatási Kar

A kar illetően a jogelőd intézményben (Budapesti Corvinus Egyetem) a MAB korábbi akkreditációs eljárására 2007-2008-ban került sor, eredményeképp a 2008/7/VIII/2 sz. MAB határozat alapján a kar 2016. december 31-ig szóló akkreditációt kapott. A MAB értékelésben negatívumként jelent meg a doktori képzés hiánya, a minősített oktatók 30% alatti részaránya, továbbá elvárásként a kar egyetemi fakultássá alakításának felgyorsítása.

Ezen MAB javaslatok nyomán tett intézkedések egyikeként létrejött a karhoz kapcsolódó *Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola*, melyet MAB ajánlásra 2013-ban az Oktatási Hivatal nyilvántartásba vett (217 kódszámmal). A minősített oktatók aránya 2015-re 70%-os lett, azaz a 124 oktatóból 86 fő rendelkezik tudományos fokozattal. A Nemzeti Közszolgálati Egyetembe való integrálódás által pedig létrejött a közigazgatási szakemberképzés egyetemi modellje.

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

A HHK jogelődjének, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemnek az akkreditációjára 2009 tavaszán került sor, ennek kapcsán a MAB megállapította, hogy a ZMNE működése és annak feltételei megfelelnek a törvényi előírásoknak és az abból eredő akkreditációs követelményeknek, a 2009/8/VII/3. sz. MAB határozat alapján 2017. december 31-ig lett akkreditáltnak nyilvánítva a felsőoktatási intézmény.

Az intézményakkreditációs értékelés, illetve az abban tett MAB javaslatok nyomán az intézmény cselekvési tervet készített, melynek végrehajtása segítette a minőségfejlesztési munkát és a fenntartható fejlődés folytonosságát.

Rendészettudományi Kar

Az előző, 2009-es intézményakkreditáció a Rendőrtiszti Főiskolára, azaz az RTK jogelődjére vonatkozóan történt. Az értékelést a 2009/8/VII/6 sz. MAB határozat zárta, melynek megállapításai nyomán a Rendőrtiszti Főiskola 2010-ben rektori utasításként intézkedési tervet adott ki. A terv tartalmazta a hallgatói visszacsatolási rendszer csoportosításának szükségességét kurzusra, tanévre, félévre lebontva, az új szakemberek állományba helyezésének, valamint a kutatások körének, illetve szélesítésének a fontosságát, valamint az oktatási portfólió szélesítését. Az egyetem megalakulásával a jogelőd intézménynél a MAB által észlelt hiányosságok többsége megoldódott. A személyi állomány bővítése folyamatos, a többi kar és a karközi intézetek oktatói átkutatással is elősegítik az oktatás gördülékenységét. Az infrastrukturális feltételek javulására a Ludovika Campus építése jelent megoldást. A kar az eltelt időben többnyire saját nemzetközi kapcsolatainak fejlesztésével, részint az egyetem nemzetközi kapcsolatrendszerébe integrálódva bővítette nemzetközi kapcsolatrendszerét. A nemzetközi oktatói mobilitásnak köszönhetően pedig jelentős mértékben, az MTMT-ben regisztrálva, nőtt a külföldön megjelent idegen nyelvű publikációk száma.

Az integrált egyetem célja, hogy a megrendelői igényekre is tekintettel, Magyarországon és külföldön egyaránt a felsőoktatás elismert, versenyképes intézményévé váljon. A közszolgálati felsőfokú szakemberképzést egységes intézményi alapokról működtetve, a közigazgatás, a rendvédelem, a honvédelem és a nemzetbiztonság személyi állományának összehangolt és tervezett utánpótlásképzését kívánja biztosítani. Ennek keretében az említett hivatásrendek képzési központjaként kívánja fejleszteni a közszolgálat személyi állományának tudásminőségét. Egy integrált képzési szerkezet által szeretne hozzájárulni egy, a nemzeti és európai értékek iránt elkötelezett szilárd erkölcsi tartással rendelkező, a nemzetközi szinten is helytállni képes szakértelmiség neveléséhez. Mindezt jól strukturált, költségtakarékos és hatékony, a tudományos kutatás szabadságát, továbbá a tanszabadságot garantáló intézményként törekszik megvalósítani.

Az egyetem első Intézményfejlesztési Terve a 2012-2015. közötti időszakra határozta meg az előbbieken ismertetett célok eléréséhez szükséges teendőket, a főbb irányvonalakat, így sor került a képzési portfólió korszerűsítésére, az infrastruktúra, az emberi erőforrás, a szervezet és szolgáltatás, valamint a tehetséggondozás fejlesztésére.

Meg kell jegyezni egy, az egyetem képzéseivel kapcsolatos, sajátos körülményt:

Valamennyi képzés finanszírozási formája: ösztöndíjas (közszolgálati, vagy rendészeti, katonai ágazati törvények alapján kötött), vagy önköltséges. Más egyetemekhez viszonyítottan az NKE számára komoly versenylőnyt jelent, hogy a közszolgálati ösztöndíjjal támogatott félévek nem számítanak bele az állam által támogatott 12 félévbe, így a közszolgálati ösztöndíjasként felhasznált 6 félév után a hallgatóknak lehetősége van más egyetemen, főiskolán tanulmányokat folytatni, és további 12 államilag támogatott félévet még felhasználhatnak. Ugyanez vonatkozik azokra a hallgatókra, akik már felhasználták az összes állami támogatású félévüket más képzéseken, ők pedig az NKE-n lehetnek ösztöndíjasok⁸.

Az egyetem dokumentumai, szervezete, vezetése, intézményi stratégia

Az egyetem alapító okiratát a fenntartók miniszterei adják ki, illetve módosítják. Az egyetem hatályos alapító okirata 2014. december 30-án kelt, száma FTH/942/2014. A folyamatosan aktualizált Szervezeti és Működési Szabályzat (továbbiakban: SZMSZ) hatálya kiterjed az egyetem teljes területére, valamint az egyetem polgáira, ideértve az oktatókat, a hallgatókat, továbbá a felnőttképzésben résztvevő személyeket is. Az SZMSZ részét képezi a foglalkoztatási követelményrendszer, amelynek szabályzatai a Foglalkoztatási Szabályzat, a Szabályzat az egyetemeken által adományozható címek, kitüntetések és adományozásuk rendjéről, valamint a Habilitációs Szabályzat. Ugyancsak az SZMSZ részét képezik a hallgatói követelményrendszer szabályzatai, amelyek hatálya valamennyi egyetemi hallgatóra kiterjed. Ilyen az Egyetemi Felvételi Szabályzat, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, a Doktori Szabályzat, a Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzat, a Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat, a Hallgatói Baleset-megelőzési Szabályzat, a Kollégiumi Szabályzat és a Szabályzat a hallgatói jogok gyakorlásának és a kötelességek teljesítésének, valamint a hallgatói jogviszonnyal kapcsolatos kérelmek elbírálásának és a jogorvoslatnak a rendjéről szóló normatíva. A dokumentumok folyamatosan aktualizáltak, kidolgozottságuk rendkívül részletes és alapos, a szabályozni kívánt kérdésekre gyakorlatilag teljes mértékben választ adnak.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási és rendészeti katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény rendelkezései szerint az egyetem fenntartói jogait a Fenntartói Testület útján a közigazgatás-fejlesztésért, az igazságügyért, a honvédelemért és a rendészetért felelős miniszterek közösen gyakorolják.⁹ A törvény meghatározza a Fenntartói Testület jogosultságait, melyek közül kiemelés érdemel az intézményfejlesztési terv elfogadása, valamint a törvényességi ellenőrzés gyakorlása.

Az egyetem döntéshozó és a döntések végrehajtását ellenőrző testülete a Szenátus, melynek legfontosabb döntései kizárólag a Fenntartói Testület jóváhagyásával válnak érvényessé. Ilyen például az egyetem képzési és kutatási programjának, a szervezeti és működési szabályzatnak, valamint a minőségfejlesztési programnak az elfogadása.¹⁰ Az egyetem Szenátusa az alapító okiratban és a Fenntartói Testület határozataiban foglaltaknak megfelelően határozza meg az egyetem képzési és kutatási feladatait, illetve ellenőrzi azok végrehajtását.¹¹ A rektor és a dékán hivatalból tagja a Szenátusnak, melyben az oktatók, kutatók és tanárok által választott tagoknak a testületben többséget kell alkotniuk. A Szenátus tagjainak megbízása négy év, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat (a továbbiakban: EHÖK) és a Doktorandusz Önkormányzat (a továbbiakban: DÖK) képviselője esetében a megbízás tartama a hallgatói jogviszony ideje, minimum egy, de maximum három év lehet. A Szenátusnak tagja az EHÖK elnöke, az EHÖK egy delegáltja, valamint a kari Hallgatói Önkormányzatokból két hallgató és a már említett DÖK képviselője. Az egyetemen gazdasági tanács nem működik.

Az egyetem operatív irányítója a rektor, aki vezeti és képviseli az egyetemet, a munkakört ellátó személyek felett munkáltatói jogot, illetve általános utasítási jogot gyakorol, továbbá közvetlen alárendeltségébe tartozik a Belső Ellenőrzés, valamint az Államkutatási és Fejlesztési Intézet. A rektort a Fenntartói Testület által az oktatásért felelős miniszter útján előterjesztett javaslat alapján, Magyarország köztársasági elnöke bízza meg, illetve menti fel. A rektor felett a munkáltatói jogkört a Fenntartói Testület gyakorolja. Az

⁸ Megjegyzést igényel, hogy ezen ösztöndíjas hallgatóknak vállalniuk kell, hogy a képzési idő másfélszeresén belül megszerzik az oklevelet, illetve a diplomaszertést követő húsz évben legalább a képzési idővel megegyező időtartamban hazai munkaviszonyban állnak. Ha nem végzik el időben a képzést, vissza kell fizetni a közszolgálati ösztöndíj felét, ha pedig nem teljesítik a hazai munkaviszonyra vonatkozó kötelezettséget, akkor a teljes összeget.

⁹ 2011. évi CXXXII. törvény 4. §-a

¹⁰ 2011. évi CXXXII. törvény 7. §

¹¹ 2011. évi CXXXII. törvény 10. §

egyetemen működő Rektori Tanács a rektor mellett működő döntés-előkészítő, véleményező, illetve a rektor által megjelölt feladatokat ellátó testület.

Az egyetemen magasabb vezetői megbízás a rektorhelyettesi, a dékáni, a gazdasági főigazgatói és a főtitkári. Az oktatási és tudományos feladatok ellátására oktatói, tudományos kutatói, valamint tanári munkakör létesíthető az egyetemen.

Az EHÖK a hallgatók önkormányzati szerve, minden hallgató tagja, függetlenül attól, hogy tanulmányait milyen képzési formában végzi. Tevékenysége a jogszabályokban meghatározottak szerint a hallgatókkal kapcsolatos minden kérdésre kiterjed. Az EHÖK képviselők száma a Szenátusban 10 fő, amely meghaladja az Nftv-ben előírt minimum 20%-os képviselői arányt. Az EHÖK elnök részt vesz továbbá a Szenátus döntéseit előkészítő testületi munkákban. Az Nftv-ben megfogalmazott, a TVSZ és a HTJSZ szabályzatokat érintő egyetértési jogok az egyetem sajátos jogszabályi rendezettsége és helyzete miatt nem biztosítottak az EHÖK részére, ettől függetlenül a hallgatókat érintő szabályozás területén kikérik az EHÖK véleményét, és a javaslatait általában figyelembe is veszik. A doktoranduszoknak külön önkormányzati szerve van az egyetemen, amelynek működésére az SZMSZ-nek az EHÖK-re vonatkozó szabályai az irányadóak.

A képzés egész rendszerének sajátosságaira figyelemmel, az egyetem együttműködési viszonyrendszerében determináló szerepe van a fenntartó minisztériumokkal kötött együttműködési megállapodásoknak. E megállapodások arra hivatottak, hogy a fenntartó meghatározza az egyetemmel szemben támasztott képzési igényeit, így a beiskolázással kapcsolatos elvárásokat, vagy például a közszolgálati jogviszonnyal rendelkező oktatók egyetemre történő vezénylésének, kirendelésének feltételeit. A vizsgált időszakban az egyetem 19 magyar felsőoktatási intézménnyel, 38 közigazgatási szervvel, és 41 egyéb szervezettel kötött megállapodást. Ezeknek a megállapodásoknak a tárgyát kutatási, oktatási együttműködés képezi, amelynek része lehet a tananyagfejlesztés vagy konferenciák szervezése. Az ÁKK és a NETK hallgatói érdekében az egyetem közel száz szakmai gyakorlóléhhellyel kötött megállapodást, amelyeket az Oktatási Hivatal is nyilvántartásba vett. Az egyetem rendkívül kiterjedt külföldi háttérhálóval rendelkezik, 31 külföldi intézménnyel van hivatalos kapcsolata, illetve 89 felsőoktatási intézménnyel létesített Erasmus kapcsolatot. A nemzetközi kreditmobilitás keretében az egyetem hat ázsiai és afrikai országból 11 intézménnyel kötött megállapodást. Az egyetem részt vesz az *Európai Rendőrakadémia* (CEPOL) Joint European Master kurzusának oktatásában is, de rendszeres a külföldi partnerekkel szervezett együttes képzés is.

Az egyetemnek igen jelentős szerepe van a posztgraduális képzés területén, így különösen a közszolgálati továbbképzési rendszerben. Ugyancsak meghatározó a szerepe a katonai karrierpályára történő felkészítés tekintetében, a beosztás betöltését és megtartását biztosító szakmai továbbképzések vonatkozásában.

Az egyetemi C-SWOT analízis

Megítélésünk szerint az egyetem tekintetében az intézmény előtt álló külső korlátok általános jellegűek, mint például a potenciális hallgatók egy részének kedvezőtlen szociális helyzete, ami a létező ösztöndíj rendszer ellenére befolyásolja a gimnáziumi tanulmányait befejező fiatalok továbbtanulási hajlandóságát. Nyilvánvaló, hogy két kar esetében (ÁKK, RTK) jelentős konkurenciát jelentenek az állam- és jogtudományi karok, így különösen a budapesti székhelyű intézmények e karai. Külső korlátként jelentkezik, és sajnálatos módon az oktatás egész rendszerét, illetve hatékonyságát befolyásolja a hallgatók alacsony bemeneti tudásszintje, ami determináló jelleggel bír a magasabb, azaz az egyetemi szintű képzés vonatkozásában.

Ugyancsak hátrányosan befolyásolja az egyetem megítélését az oktatói/kutatói állomány publikációs tevékenysége egy fontos mutatójának, az idézettségnek az alacsony átlaga, a doktori iskolák tekintetében a PhD fokozatot szerettek arányszámában jelentkező egyenlenségek, az alacsony szintű nemzetközi K+F aktivitás, s ezek eredőjeként, hogy az egyetemi publikációk nemzetközi elismertsége, megjelenítése nem kellő mértékű, valamint, hogy az oktatói teljesítményértékelés nem rendszerszerű.

A közösségépítés és az egyetem, mint egységes szervezet létezése szempontjából rendkívül negatív, hogy az egyetem karai Budapesten, több helyszínen egymástól igen jelentős távolságra léteznek. E miatt valójában a hallgatók az egyetemi éveik alatt gyakorlatilag semmilyen kapcsolatba nem kerülnek egymással. Ez az előnytelen helyzet a Ludovika Campusra költözéssel minden bizonnyal megváltozik.

Az egyetem erőssége viszont, hogy egyértelmű középtávú stratégiai célokkal és szilárd egyetemi értékrenddel bír, hogy magas a felvételizők száma, illetve, hogy jelentős mértékű az oktatói szakértői közreműködés a kormányzati közszolgálati feladatrendszerben. Magas továbbá a hallgatói karriermotiváció, ami megnyilvánul a hallgatói kiválóságon, a szakkollégiumi és TDK tevékenységben egyaránt. Ugyancsak magas színvonalú az ICT alapú oktatástechnológiai struktúra. Erősségük továbbá a hallgatók és az oktatók közötti igen jó viszony, valamint az alkalmazottak segítőkészsége. Ki kell emelni PR tevékenységüket, azt, hogy számos magyar és angol nyelvű kiadványban mutatják be az egyetem életét. Meg kell állapítani, hogy ebben a körben az egyetem példaértékű tevékenységet folytat. A kiadványok bemutatják az egyetem vezetőit, oktatóit, részletesen olvashatunk az egyes karok tevékenységéről, miként az egyetem fejlesztési lehetőségeiről, mindennapjairól. Megjegyzést igényel az is, hogy a tervek szerint a következő tanévben a karok egy helyszínen, azaz a Ludovika téren elkészült épületkomplexumban folytatják az oktatást.

2. Az egyetem kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Az egyetem képzési szerkezete, a képzések eredményessége

Az egyetem a kifizető képzéseken kívül jelenleg az államtudományi képzési területhez tartozó alap és mesterképzéseket, valamint műszaki mesterképzést és szakirányú továbbképzéseket folytat, felsőoktatási szakképzést nem végez. E kifizető képzések között a társadalomtudományi, a műszaki, illetve az államtudományok képzési területéhez tartozó szakok szerepelnek, mint például a *büntetés-végrehajtási nevelő* alapképzés, a *közlekedésmérnöki* alapképzés vagy a *katonai gazdálkodás* alapképzés. Tehát az egyetem – a lezajlott profiltisztítás és képzésfejlesztés eredményeként kialakított – képzési portfólióját alap- és mesterképzések képezik. 2016-ban az AKK-n egy alapképzési és egy mesterképzési, a HHK-n 3 alapképzési és 3+1 mesterképzési, a NETK-en 2 alapképzési, továbbá 2 magyar nyelvű és egy angol nyelvű mesterképzési szakon, míg az RTK-n és a KVI-n együttesen 3 alapképzési és 2 mesterképzési szakon, valamint az NBI-n egy alapképzési és egy mesterképzési szakon folyt képzés. Az egyetem mesterképzést megalapozó egyetemi alapképzései a kreditek teljes beszámításával történő képzésként lettek meghatározva. Ennek az a rendeltetése, hogy az alapképzésben fokozatot elért hallgatók az egyetem mesterképzéseinek valamelyikében folytathassák tanulmányaikat. Meg kell azonban azt is jegyezni, hogy egyes mesterképzések, így a *rendészeti vezetői*, a *katasztrófavédelmi*, a *nemzetbiztonsági* mesterszakos, vagy a katonai mesterképzések esetén a tanulmányok folytatása nem automatikus, mert a vonatkozó jogszabályi rendelkezések a mesterképzésbe történő felvétel követelményeként szabják meg a megfelelő idejű szakmai gyakorlatot, a meghatározott rangot, illetve az előjárói támogatást.

A vizsgált időszak alatt, 2015-ben a törvény a közgazgatási felsőoktatást államtudományi és közgazgatási felsőoktatássá alakította át,¹² ebbe tartozik az államtudományi osztatlan mesterképzési szak is, amely államtudományi doktori cím használatára jogosít. Ugyancsak 2015-ben került sor a *kriminalisztika* mesterképzési szak létesítésére, az engedélyezési eljárás megindítására. A 2017/2018. tanévtől kezdődően a rendészeti alapképzések nyolc félévesek lesznek, a ráépülő mesterképzések pedig legkésőbb 2020-ra két félévessé módosulnak. Megtörtént az önálló *polgári nemzetbiztonsági* alap és mesterképzési szakok létesítése, és folyamatban van a *külpolitikai szakújságíró* szakirányú továbbképzési szak bevezetése.

Az elmúlt 5 éves időszakban a teljes idejű képzésben a legtöbben (összesen 1065 fő) 2012-ben kezdték meg tanulmányaikat, majd enyhe csökkenő tendencia után újra 1000 körüli a kezdő hallgatói létszám.¹³ Ezen belül a mesterképzésbe belépők száma a 2013-as csúcs (263 fő) után újra 200 fő körül stabilizálódott. Ugyanakkor a kiadott oklevelek száma folyamatosan emelkedett, a 2012-es évi 663-ról 2015-re 960-ra.

Figyelemre érdemes adat, hogy 2015-ben a záróvizsgát, illetve doktori szigorlatot tett hallgatók száma megegyezik az oklevelet szerzett hallgatók számával, míg a korábbi években a két adat között 40-80 fő különbség volt, nyilvánvalóan a nyelvvizsga hiánya miatt. Korántsem ilyen kedvezőek a részidejű képzésben résztvevők adatai, 2015-ben e képzési formában ugyanis 1012-en tettek záróvizsgát, az oklevelet szerzettek száma azonban csak 875. A kapott információk szerint minden tanévben számos hallgató utólagosan bemutatta a szükséges nyelvvizsga igazolását, mindenesetre a részidejű, levelező

¹² 2015. évi CXXXII. törvény 3. §

¹³ Ezek az adatok tartalmazzák az alapképzés, a mesterképzés, és a doktori képzés adatait

alapképzések hallgatói között jóval nagyobb azok aránya, akik nyelvvizsga hiányában nem vehették át oklevelüket, mint a teljes idejű, nappali alapképzés esetében. A nappali munkarendű mesterképzésben oklevelet szerettek száma a 2012-es 87-ről folyamatosan emelkedve közel a duplája lett 2016-ra.

A lemorzsolódás karonként és képzési formánként is eltérő mértékű, az ÁKK-n az alapszakon részidejű képzési formában tanulók között magas az arány, 12-30% között hullámzó, míg a teljes idejű alapképzésben lényegesen alacsonyabb, 4,5-7% között mozog. A HHK-n a lemorzsolódás leginkább az alapképzés idején jelentkezik, a NETK-n átlagosan 6-7%, míg az RTK-n a törölt hallgatók aránya a vizsgált időszakban 1,2%-3,5% között volt. A KVI-n a teljes idejű képzésben lényegében valamennyi hallgató befejezte a tanulmányait, míg a részidős képzésben 25-30%-os a lemorzsolódás. Az NBI képzéseiben a kimaradás ugyancsak elhanyagolható.

Az alapképzésben a passzív hallgatók száma a 2012. évi 18,3%-ról 2015-re jelentős mértékben csökkent 5,2%-ra (232 főre). A mesterképzésben a passzív státuszú hallgatók aránya a 2012. évi 18,4%-ról 2015. évre 8,6%-ra mérséklődött. A szakirányú továbbképzések esetében a 2013-as év kiugróan magas hallgatói létszámadatának (4340 fő) oka, hogy a *kormányablak ügyintéző* szakirányú továbbképzésre jogszabály által előírt beiskolázási kötelezettség állt fenn.

A doktori iskolák racionalizálási és profiltisztítási folyamaton mentek keresztül, továbbá kiépítették az angol nyelvű képzési feltételeket. A legjelentősebb képzési portfólió átalakítására a Katonai Műszaki Doktori Iskola (továbbiakban: KMDI) esetében került sor, ennek keretében megtörtént a kutatási témák és a tantárgyak számának csökkentése is. A Hadtudományi Doktori Iskola (HDI) képzésében a tanulmányi kötelezettség minimumát 45 kreditről 50 kreditre emelték, a tanóra-tartásban viszont ez 15 kreditről tízre csökkent. Megtörtént a kutatási területek profiltisztítása is, a hadtudományon kívüli területek kutatási lehetősége megszűnt. A képzés és fokozatszerzés rendjét a Doktori Szabályzat tartalmazza. A vizsgált időszakban a KMDI-be felvettek száma 109. A 2012., 2013., valamint a korábbi években felvett hallgatók közül ez időszakban 72 személy szerzett abszolutóriumot és 43-an kaptak PhD fokozatot. A HDI-be 135-en kerültek felvételre, a 2012., 2013. években, valamint a korábbi években felvett hallgatók közül 104-en abszolutóriumot, 76-an PhD fokozatot szereztek. A Közigazgatás-tudományi Doktori Iskolába felvettek száma 109, a vizsgált időszakban más doktori iskolákból átjelentkezett hallgatók közül öten tettek szigorlatot és szereztek PhD fokozatot. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a doktori iskolákban a hallgatók közel fele szerez abszolutóriumot és több mint harmada PhD fokozatot. A doktori tanulmányok elhúzódásának, illetve kudarcának alapvető oka, hogy a képzés befejezését követően a hallgatók nem tudják megszerezni az előírt határidőn belül a második nyelvvizsgát. A doktori képzésből kimaradás egyik oka, hogy a hallgató nem publikál, és ezért nem éri el a szükséges pontértéket a fokozatszerzésre jelentkezéshez. Mindennek eredményeként 2012 óta az elmúlt négy tanévben rendre 14, 19, 22, majd a 2015/2016-os tanévben 11 hallgató hagyta abba a doktori tanulmányait.

A tárgyidőszakban az egyetemi TDK tevékenység is jelentős volt, évente legkevesebb 115 (2013-ban), legtöbb 297 (2014-ben) dolgozatot neveztek be. A 2013-as OTDK-n az egyetem 145 dolgozattal vett részt, összesen több mint 90 pályázó ért el helyezést, vagy kapott külön díjat, illetve opponensi elismerést. A 2015-ös OTDK-n 172 dolgozattal nevezett az egyetem, amelyből 46 helyezést, 63 külön díjat ért el, míg két hallgató a legjobb opponensi díjat kapta meg. Az egyetem HHK-s hallgatói (4-6 fő) nemzetközi TDK-kon is részt vettek.

Végzetek elhelyezkedése

Az egyetem elvégzését követően a hallgatók egy része az elhelyezkedés szempontjából igen kedvező helyzetben van, mert a képzésbe történő felvétel feltétele volt a meghatározott foglalkoztatási jogviszony fennállása a közszolgálat valamelyik területén, ez esetekben tehát az elhelyezkedés tényleges problémát nem okoz. A hallgatók ugyancsak egy jelentős része a Magyar Honvédséggel, illetve rendvédelmi szervvel kötött ösztöndíjszerződésben vállalta, hogy a hivatásos állományba vételét követően meghatározott időtartamban teljesít szolgálatot. Nyilvánvaló, hogy ezen hallgatók esetében sem okozhat gondot az elhelyezkedés. Így valójában csak a hallgatók töredéke vonatkozásában jelentkezhet problémaként a munkaviszony létesítése.

Megjegyzést igényel, hogy az egyetem ez ideig központilag még nem dolgozott ki olyan rendszert, amely egységes kritériumok alapján mérné a végzetek alkalmazhatóságára vonatkozó munkáltatói jelzéseket. Ennek a rendszernek a kidolgozása – tekintettel a képzés specialitásaira is – elengedhetetlen, függetlenül

attól, hogy egyes területeken, így például a katonai képzések esetében a honvéd vezérkar főnöke rendszeres munkaértekezleten ismerteti a katonai képzésben végzeteket érintő tapasztalatait.

2.2. Kutatás-fejlesztés

Az egyetem a szakterületén a közszolgálat minőségének javítása érdekében önálló tudásközponttá kíván válni. A tudományos kutatási tevékenység irányítása a tudományos rektorhelyettes feladata, amely kiterjed az innovációs stratégiára, a fejlesztési tervek kidolgozására és végrehajtásának ellenőrzésére. A tudományos kutatás kereteit jelentős mértékben bővítik és erősítik a doktori iskolák, a kutatóműhelyek, valamint az ÁKFI. Az Egyetemi Tudományos Tanács az egyetem kutatási-fejlesztési- és innovációs stratégiájának kialakítását, illetve megvalósítását véleményező testület, melynek elnöke a tudományos rektorhelyettes. Az egyetem oktatói a vizsgált időszak alatt 12.734 tudományos művet publikáltak, amelyekre 18.281 független hivatkozás történt. Az egyetem oktatói és kutatói elsősorban az egyetem saját kiadványaiban publikálnak, az idegen nyelvű publikációk száma 2940 (23%) volt. Az egyetem három „A”, hat „B”, egy „C”, és egy „D” besorolású folyóiratot jelentet meg. Ezek közül több a saját tudományterületén egyedülálló jellegű. Pozitívum, hogy a nemzetközi oktatói mobilitás hatására nőtt a külföldön megjelent idegen nyelvű publikációk száma, a kutatók nemzetközi konferenciákon való részvétele. Az egyetem számos nemzetközi konferenciát szervezett a vizsgált időszakban.

A vizsgált időszakban az ÁROP vonatkozásában a képzésben résztvevők száma 104.709 személy volt, a jelenlét és a távoktatás időtartama pedig meghaladta az egy millió órát. A külföldi pályázatok közül kiemelkedik a Jean Monnet Modul, melynek célja az európai integrációs tanulmányokkal kapcsolatos oktatási és kutatási tevékenység területén a kiválóság ösztönzése, az akadémiai világ és a szakpolitikai stratégiák közötti párbeszéd kialakításának ösztönzése volt. Ugyancsak jelentős eredmény e körben a Dante 4. PA pályázat, melynek keretében olyan tréningmodulok kerülnek kidolgozásra, amelyek a közigazgatás kormányzó és vezető funkcióiban foglalkoztatott személyek képességeit fejlesztik tovább. Végül meg kell említeni az ERASMUS+ Programot, illetve annak pályázati eredményeit, ennek a doktoranduszok tekintetében van kiemelkedő szerepe.

A tudományos eredmények valamennyi karon beépülnek a tananyagba a tananyagfejlesztés során, illetve megjelennek az egyetemi kiadványokban is. Az is előfordult, hogy a jogszabály-előkészítés keretei között hasznosultak.

2.3. Gazdálkodás

Az egyetem központi költségvetési szerv, költségvetését a közigazgatás-fejlesztéséért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetében, önálló címen kell biztosítani. A fenntartó miniszterek megállapodása alapján kiegészítő jelleggel költségvetési támogatást az igazságügyért felelős miniszter, a rendészetért felelős miniszter és a honvédelemért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium költségvetési fejezetében biztosít.

A rendészeti képzésben részt vevő közszolgálati ösztöndíjas hallgató, valamint az önköltség fizetésére nem kötelezett olyan hallgató, aki hivatásos, szerződéses vagy tisztjelölti jogviszonyban áll, pénzbeli juttatásának fedezetét az ösztöndíjszerződést kötő, illetve beiskolázó szerv éves költségvetésében kell biztosítani.

A katonai képzést folytató kar működésének dologi feltételeit a honvédelemért felelős miniszter biztosítja. A Fenntartói Testület és Hivatalának költségvetése az egyetem költségvetésében szerepel.

Az egyetem költségvetésében kell biztosítani

- a rendészeti igazgatási alapképzési szak biztonsági szakirányán a hallgatói juttatások és a doktori képzésben részt vevők támogatásának fedezetét,
- az egyetem engedélyezett létszámának személyi juttatásait,
- az egyéb személyi jellegű juttatások költségeit,
- az egyetem teljes működésének költségeit a feladatellátás alapján,
- a Fenntartói Testület által jóváhagyott kutatási és fejlesztési programok támogatását,
- a vezényelt vezetői állomány illetményének Fenntartói Testület által meghatározott vezetői illetményre történő kiegészítés költségeit.

A hallgatói juttatások és a doktori képzésben résztvevők támogatása tekintetében a költségvetés tervezése során az Nftv-ben meghatározott normatívákat kell alkalmazni. Az egyetemre nem alkalmazandók az

oktatásért felelős miniszter által biztosított támogatások szabályai. A térítési díjból és a költségterítésből befolyt összeget az egyetem és az adott kar a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott arányban jogosult felhasználni.¹⁴

Az egyetemen központosított gazdálkodás folyik, melynek felelőse a gazdasági főigazgató, akit a rektor előterjesztése alapján a Fenntartói Testület bíz meg. A gazdasági főigazgató készíti el az egyetem költségvetési javaslatát, illetőleg gondoskodik annak végrehajtásáról, szervezi és ellenőrzi a gazdálkodást, a pénzügyi tervezést, továbbá gondoskodik az egyetem gazdasági és pénzügyi kötelezettségeinek teljesítéséről, követeléseinek érvényesítéséről. A gazdasági főigazgató közvetlen alárendeltségébe tartozik a Gazdasági Hivatal, míg a Gazdasági Hivatalon belül a kar érdekében folytatott gazdálkodási feladatok ellátására, gazdasági igazgatóságok hozhatók létre. A gazdasági igazgatóságok feladat- és hatáskörét a Szenátus által jóváhagyott Gazdálkodási Szabályzat és a Gazdasági Hivatal SZMRE tartalmazza.

2012 és 2015 között az állami támogatások folyamatos növekedést mutatnak, a Ludovika Campus beruházásának állami támogatása 2012-ben meghaladta a 2 milliárd, 2013-ban és 2014-ben a 3 milliárd, 2015-ben pedig 4 milliárd forintot. Rendszeres, hogy az egyetem jelentős összegű többlettámogatásban részesül, így például 2012-ben a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 111,5 millió forint többlettámogatást nyújtott, a fenntartói fejezetek részéről fejezeti maradványként pedig 493 millió forint került biztosításra. 2013-ban tananyagfejlesztésre kapott az egyetem 100 millió többletforrást, míg 2014-ben és 2015-ben a foglalkoztatottak kompenzációjához került biztosításra jelentősebb összeg.

A saját bevételek eredeti előirányzata a teljesítés tükrében 2012. és 2015. között változatos képet mutat, azaz hol elmaradtak a bevételek a tervezettől, hol meghaladták azt, de az is jól látható, hogy a saját bevételek alakulásában a tisztviselői továbbképzésből származó bevételek játszanak meghatározó szerepet. Az arányok vizsgálatára kapcsán megállapítható, hogy az oktatási bevételek évről évre csökkenő tendenciát mutatnak az egyetem bevételei között, így amíg 2012-ben az oktatási bevételek aránya elérte a 73%-ot, addig 2015-re ez az arányszám 21%-ra csökkent. Ennek háttérében az egyetemnek az a törekvése áll, hogy csökkenő képzésszám mellett, az önköltséges és az államilag támogatott hallgatók arányát az államilag támogatott hallgatók irányába tolja el.

A tudományos tevékenység döntőrészt pályázati forrásokból finanszírozott, így például 2015-ben 150 millió forintot kapott az egyetem Államreform Központ létrehozására. Az egyetem tehát négy alapvető forrással rendelkezik: az állami támogatás, a saját bevételek, a pályázati bevételek és a Ludovika Campus támogatása.

2014-ig a személyi kiadások növekedtek, 2015-ben pedig – az ÁROP és a TÁMOP pályázat lezárulta miatt – csökkentek. A dologi kiadások 2012 és 2014 között nagymértékben emelkedtek, melynek fő oka a Ludovika Campus új épületeinek birtokbavételével megjelenő többlettüzemeltetési költségek. A Ludovika Campus kiemelt állami beruházás, melynek pénzügyi forrásait a kormány biztosítja. A beruházás része egy hatszáz férőhelyes kollégium megvalósítása. Az egyetem gazdálkodásának eredményességét egyértelműen tükrözi vagyoni helyzetének alakulása, az induló vagyont a jogelőd intézmények vagyonának összessége képezte. Az egyetem vagyona az immateriális javak és az ingatlanok tekintetében is kiemelkedő gyarapodást mutat.

A személyi juttatások a tárgyidőszakban fokozatosan nőttek, aminek következtében 2016-ra azok nagyságrendje csaknem másfélszerese a 2012-es kifizetéseknek. Ennek oka azonban elsősorban a foglalkoztatotti létszámnövekedés, de ezzel egyidejűleg a havi átlagilletmények az elmúlt öt évben 14,4%-kal emelkedtek. Az alaptevékenységet folytatók létszáma 2012 és 2016 között mintegy száz fővel nőtt, de az oktatói kar összetétele is módosult, így a korábbi 50-50% körüli arány eltolódott a közalkalmazottak javára (63%).

Összességében megállapítható, hogy az egyetem anyagi helyzete stabil, a működéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítottak. E területen egyetlen probléma jelentkezik, nevezetesen az EHÖK költségvetési helyzete nem tisztázott, ebből kifolyólag a programtervezés nehézségekbe ütközik.

¹⁴ 2011. évi CXXXII. törvény 35 – 37. §

3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész)

3.1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Az egyetem megfelelő minőségpolitikával és minőségbiztosítási szabályzattal rendelkezik. A minőségbiztosítási rendszer működtetéséért a tudományos rektorhelyettes mint minőségügyi vezető felelős. Az egyetemi minőségügyi megbízott a rektor és a minőségügyi vezető szakértője, tudományos és szakmai segítője. A minőségbiztosítási rendszer felügyeletét az Egyetemi Minőségügyi Bizottság (EMÜBI) végzi. Az EMÜBI működésének részletes szabályait a rektor által jóváhagyott ügyrend tartalmazza. Az operatív, koordinációs és adminisztratív feladatok ellátására minőségbiztosítási referensekből álló minőségbiztosítási szervezet működik.

Az Intézményfejlesztési Terv nevesíti azokat a fő stratégiai irányokat, amelyekből a fő célok, így a minőségstratégiai célok is levezethetők. Az egyetemen már léteznek minőségbiztosítási eljárások, azonban ezek rendszerbe szervezése előkészítés alatt áll, a tervek szerint egy kiválósági kézikönyv készül.

A minőségfejlesztési folyamat figyelemmel kísérése az Egyetemi Minőségbiztosítási Elemző és Értékelő Rendszerének (EMIÉR) segítségével történik. Az adatgyűjtéshez és adatfeldolgozáshoz az egyetem elektronikus adatfeldolgozó és értékelő rendszert használ. A tavalyi év végén – az EvaSys rendszer segítségével – először lebonyolított hallgatói elégedettségmérés a hallgatók elégedettségét az egyetem, az oktatás, az adminisztratív ügyintézés, az infrastruktúra és az informatikai ellátottság megítélése terén vizsgálta.

Az intézmény által kialakított EMIÉR példaértékű kezdeményezés, célszerű lenne a kapcsolódó eljárások egységesítése, melyhez a tervezett „kiválósági kézikönyv” megfelelő keretet adhat. A *Minőségfejlesztési program* és *Minőségcélok* dokumentumoknak, mint minőségfejlesztési eszközöknek a pontosabb definiálása során javasolt arra figyelni, hogy a minőségcélok mérhetők és számszerűsíthetők legyenek. A minőségfejlesztési akciók definiálása során pedig kerüljön kijelölésre az akció végrehajtásáért felelős személy és a határidő, illetve kerüljön megállapításra a fejlesztési folyamat figyelemmel kísérése módja.

3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programok indítása megfelelően szabályozott. Az elvárások a Fenntartói Testületen és a kapcsolódó miniszteri rendeleteken keresztül egyértelműen rögzítettek.

A programok felülvizsgálata rendszeres, a TVSZ előírja, hogy a szakfelelősöknek legalább ötvenként, de szükség szerint minden év december 31-ig el kell végezniük a tananyag frissítését. A 13/2013. számú rektori utasítás tételesen meghatározza a szak- és szakirány-, illetve specializáció-felelősök ez irányú feladatait. Az elmúlt időszakban e felülvizsgálat többek között érintette az egyetemi közös közszolgálati modul (EKKM) tárgyait.

Az ajánlott tantervek felülvizsgálata során a hallgatók előrehaladásának elemzése arra kell szolgáljon, hogy feltárja az alkalmazott oktatási módszerek hiányosságait, az előadások és a gyakorlatok esetleg nem megfelelő arányát, a „kritikus tárgyakat”, a hallgatók esetleges túlterheltségét. Ez várhatóan a közös modul tárgyaival kapcsolatos problémák felmérése kapcsán mutatkozni is fog. Mindazonáltal javasolt a hallgatói terhelések (tárgyak és vizsgák száma) rendszeres felülvizsgálata, olyan programfejlesztési programok megfogalmazása, amely törekszik a képzés elaprózódásának elkerülésére. Ajánlott, hogy a képzési programok felülvizsgálatának minimális rendszeressége egy év legyen, a dokumentálást egységesen alkalmazott kimutatások támogassák, és a felülvizsgálat eredménye is dokumentált legyen.

Az elégedettségmérések (OMHV, DPR) adatait a Rektori Tanácson keresztül ismerheti meg az egyetem vezetése. Példaértékű az az alaposág és rendszeresség, ahogyan az egyetem a pályakövetési adatokat elemzi és kiértékeli, illetve az a figyelem, amelyet az egyetem vezetői tanúsítanak e területtel kapcsolatban.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

Az értékelés formáját, módját, a vizsgáztatás rendjét a TVSZ mindenre kiterjedően, megfelelően szabályozza. Az ajánlott tanterv határozza meg, hogy az egyes tantárgyak esetében melyik értékelési rendszer alkalmazandó. Az oktatók előírás szerint valamennyi tantárgy első foglalkozásán szóban tájékoztatást adnak a tantárgy képzési céljairól, tematikáiról, az aláírás megadásának feltételeiről, a számonkérés módjáról, a kötelező és ajánlott irodalmakról, a különböző évközi és félév végi feladatok elkészítéséről, a jegymegajánlás feltételeiről. Példaértékű, hogy a vizsgaidőpontok meghirdetésével

egyidejűleg felkészülési kérdéssort kell a hallgató rendelkezésére bocsátani, illetve a záróvizsgára való felkészülés összefoglaló kérdéseit a vizsgaidőszak előtt legalább 60 nappal közzé kell tenni

Az előzetesen megszerezett tudás elismerésére irányuló eljárás szabályait is a TVSZ, illetve az Elismerési Szabályzat állapítják meg. A kérelmek benyújtását és elbírálását formanyomtatványok segítik.

Célszerű lenne a tantárgyi programokat és követelményeket egész intézményben egységes módon közzétenni olyan elektronikus formában, ami biztosítaná, hogy a jelentkezők már a képzésre, vagy a kurzusra jelentkezést megelőzően tisztában lehessenek a tárgy ismeretanyagával és a követelményekkel, illetve hogy a végzetek akár végzésüket követően több évre visszamenőleg is elérhessék e dokumentumokat, támogatva az esetleges kreditátviteli, tudáselismertetési kérelmeik előkészítését.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

Az egyetem a humánpolitikai stratégia megvalósítása érdekében alapos tervezési tevékenységet végez. Intézkedési terv készült az oktatói teljesítményértékelési rendszer fejlesztésére és a karriertervezés fejlesztésére.

A Foglalkoztatási Szabályzat tételesen meghatározza az egyes oktatói, tanári és kutatói munkakörök betöltésének és fenntartásának feltételeit. A közalkalmazottakat a Kjt. szerint 2014-ben és 2015-ben minősítették. A minősítések nem tartalmaztak az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezésének (OMHV) kiértékelésével kapcsolatos információkat.

Az oktatókra vonatkozóan 2015-ben az MTMT-re alapozott, az egyéni és szervezeti teljesítményeket is elemző tudományometriai felmérés készült. Az OMHV rendszer működtetése, a felmérések egyetemi szinten szabályozottan, anonim és elektronikus úton a Neptun-rendszer Unipoll moduljában történnek, s a jogszabályi változásnak megfelelően az egyetem a jövőben már az eredményeket is figyelembe veszi. Példaértékű az a jegyzőkönyv-sablon és eljárás, amely segítségével az OMHV eredményét az oktató és a munkahelyi vezető közösen értékeli, és az óratarthoz kötődő teljesítményértékelési rendszer, amely féléves rendszerességgel áttekinti az óratarthás részleteit. Az oktatók óraterhelését is folyamatosan elemzik. E felmérések is rávilágítanak arra, hogy egyes speciális képzéseikben nem minden munkatársuk esetében tud teljesülni az Nftv-ben a minimális óraszámra vonatkozó előírás. Bár vannak törekvések, hogy ütemezéssel és átoktatási feladatokkal enyhítsenek e problémán, célszerű e kérdés további vizsgálata, esetleg az elvárások intézményhez kötődő jogalkotási folyamatban történő pontosítása.

Követendő, jó gyakorlat, hogy az egyetem tanulmányi szerződést köt a doktori képzés költségének és fokozatszerzési eljárások díjának, vagy annak egy részének átvállalására.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az egyetem rendelkezik a képzéshez szükséges erőforrásokkal. Azokat folyamatosan fejleszti, méri a hallgatók elégedettségét, figyelembe véve igényeiket. A tanulási környezettel, illetve a tanulást támogató szolgáltatásokkal való elégedettséget illetően minden tanévben kikérik a hallgatók véleményét, az eredményeket kiértékelik és megvitatják, szükség esetén intézkedés is történik. E folyamat eredményeként fejlesztették a tanulmányi ügyintézés folyamatát és a wifi szolgáltatás kiépítettségét.

Az Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár (EKKL) komplex információs és tudásközpontként az oktatás, a tanulás és a tudományos kutatás támogatásával összefüggő feladatokat lát el, valamint felelős az egyetem által őrzött levéltári anyag gondozásáért és kutathatóságának biztosításáért. Az EKKL a minőségbiztosítási tevékenysége keretében törekszik a hallgatói elégedettség-index javítására, a megfogalmazott problémák megoldására. Az Erasmus+ Program keretében mobilitásban részt vevő – bejövő és kimenő – hallgatókat kari koordinátorok segítik.

Az egyetem a hallgatók elhelyezését a kollégiumok mellett ún. szállókban is biztosítja.

Példaértékű az a szemlélet, amellyel az egyetem az egészséges életmódra neveli a hallgatóit. A „Sportos Egyetem” sportegyesületében huszonkét szakosztály kínálatából válogathatnak a hallgatók.

A hallgatók mentálhigiénés tanácsadásához kötődő szolgáltatás kialakítása javasolt.

3.6. Az egyetem belső információs rendszere

Az egyetem belső információs rendszerét folyamatosan fejleszti. A költségvetési tervezési feladatok segítését a Feladatalapú Költségvetési Tervezési Rendszer szolgálja. A Vezetői Információs Rendszer öt adatbázissal rendelkezik, így része a rendszernek a Gazdálkodási Adatkör, a Humán Erőforrás Adatkör, a

Képzés Hallgatói Adatkör, a Tudományos Adatkör, valamint a Diplomás Pályakövetés Adatkör. Az adatkörök rendszeres és automatikus integrálása még fejlesztés alatt áll, így a VIR széles körű és operatív munkát támogató alkalmazása még várat magára.

A képzési programok részletei az egyetemi honlapon és a Neptun rendszerben érhetőek el, az ÁKK-n folyó képzések tantervei, tantárgy-tematikái pedig a Moodle rendszerben. Ezen információk azonban még nem teljes körűek, a feldolgozottság nem minden tantárgyra azonos, és a Moodle rendszerben rejlő lehetőségek is további kiaknázásra javasoltak. A hallgatók egységes tájékoztatására az adott tantárgy első óráján az oktatók kötelesek felhívni a hallgatók figyelmét a tantárgyi tájékoztatóra, illetve annak elektronikus formában történő elérhetőségére.

A hallgatói elégedettség mérésének fontos eleme a tanévenként az aktív hallgatói állomány körében folytatott DPR kutatás kiegészítő intézményi kérdőíve, mely az oktatás mellett egyéb, az egyetem által nyújtott szolgáltatások színvonalának mérésére is kiterjed. Az eredményeket az intézmény a honlapján folyamatosan közlésezi (<http://uni-nke.hu/szolgáltatások/dpr>).

Az informatikai rendszerekhez való távoli hozzáférés is VPN kapcsolaton keresztül biztosított. Az intézmény központi tárhely szolgáltatással rendelkezik. Az egyetem belső normái, az egyetem által kötött együttműködési megállapodások, iratminták a külső felek számára nem elérhető Intraneten kerülnek közzétételre.

A Kommunikációs és Marketing Osztály az információk biztosítása érdekében Heti Hírlevelet küld az Egyetem polgárainak, ebben kerülnek közzétételre a pályázati és publikációs lehetőségek, a doktori fokozatszerzés és habilitációs események, konferenciák és egyéb egyetemi programok. Az EHÖK havonta megjelenő hallgatói folyóirattal rendelkezik (*Fórum Publicum*).

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A nyilvánosság szempontjából meghatározó szerepe van az egyetemi weboldalnak (<http://uni-nke.hu>). Az egyetemi honlap működtetéséről rektori utasítás rendelkezik. A honlap jól szerkesztett, könnyen kezelhető és teljes körű áttekintést nyújtó felület. A „Hallgatóknak” menüpont tartalmazza az egyetemre vonatkozó általános tudnivalókat, a tanulmányi, illetve a Neptun-rendszer alkalmazásával kapcsolatos tájékoztatót, de olvashatnak az érintettek az ösztöndíjakról, pályázatokról vagy a hallgatók ügyeivel foglalkozó bizottsági tudnivalókról. Az „Oktatás” menüpont a felvételizőket célozza meg, és elsősorban az egyetem által meghirdetett képzéseket, valamint a felvétellel kapcsolatos tudnivalókat ismerteti. A doktori iskolák tevékenységéről a „Kutatás” menüpont ad tájékoztatót, de külön menüpontja van a kutatásnak vagy a könyvtárnak. Az említett honlapon elérhető az egyetem alapidokumentumai, az egyetem szervezetére és vezetésére, valamint a minőségbiztosításra vonatkozó adatok, továbbá a közérdekű adatnak minősülő információk. A külső kommunikáció terén jelentős szerepe van a Kommunikációs és Marketing Osztálynak, valamint az egyetem által kiadott tájékoztatóknak.

Kiemelendő az egyetem és a Magyar Távirati Iroda együttműködése. 2015-ben több mint 40 sajtónyilvános esemény volt az egyetemen. Több mint 5000 sajtómegjelenésben említették az egyetemet és/vagy rektorát. A médianéző havi statisztikája szerint az egyetemi kommunikáció 60-70%-ban kezdeményező, a hírek többsége pozitív vagy semleges visszhangra talál.

Jó gyakorlat a közösségi média professzionális használata, így az egyetemi Facebook profil követőinek száma meghaladja a tízezret. Kiemelendő, hogy a központi honlap kialakítása támogatja, hogy az ott megjelenő tartalmakat a honlapra látogatók közösségi hálózatokban is megoszthatják. Példaértékű az is, ahogy az intézmény megosztja a felmérések és elemzések eredményeit¹⁵. Mindazonáltal célszerű lenne a képzések iránt érdeklődők számára olyan felület kialakítása, amely objektív információt nyújt a képzésekhez kapcsolódó pályaképekről, a képzés részleteiről (tantervek, tematikák), és az intézmény képzéshez kapcsolódó kulcsfontosságú eredményeiről.

¹⁵ <http://uni-nke.hu/egyetem/minosegbiztositas/felmeresek>, <http://uni-nke.hu/szolgáltatások/dpr>, <http://uni-nke.hu/oktatás/oktato-i-munka-hallgato-i-velemenyezese>, <https://ludita.uni-nke.hu/repozitorium/>

III. Az intézmény további működésére vonatkozó javaslatok

1. Az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók között a minősítettek arányát a jogszabályi előírásoknak (legalább 60%) megfelelően növelni kell
2. Célszerű a DPR felméréseken túl központilag kidolgozni egy olyan rendszert, amely egységes kritériumok alapján képes mérni a végzetek alkalmazhatóságára vonatkozó munkáltatói jelzéseket.
3. Anyagi szempontból, azaz a költségvetésének meghatározása által tervezhetővé kell tenni az EHÖK működését.
4. A nyilvánosság teljes körű tájékoztatása érdekében a potenciális érdeklődőknek fontos lenne részletes információt nyújtani a képzésekhez kapcsolódó pályaképekről, a képzés részleteiről (tantervek, tematikák) és a kulcsfontosságú eredményekről.
5. Az Intézmény és a szervezeti egységek rendkívül innovatív és hasznos eljárásokat dolgoztak ki a minőségfejlesztési tevékenység támogatására. Javasoljuk a szervezeti egységek értékelésében kiemelt legjobb gyakorlatok egyetemi szintű kiterjesztését és a már kialakított eljárások következetes és rendszeres alkalmazását.

**Az ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI KAR (ÁKK) és
az államtudományi és közigazgatási felsőoktatási terület minőségértékelése**

1. A kar, mint szervezeti egység

A kar szervezete, vezetése, dokumentumok

Az Államtudományi és Közigazgatási Kar elődjeként működő Államigazgatási Főiskola az 1978/1979-es tanévben kezdte meg a működését. A felsőoktatási intézmények integrációja keretében 2005 decemberétől a főiskola a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemmel és a Szent István Egyetem három karával összeolvadva a Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) Közigazgatás-tudományi Karaként működött tovább. 2012-ben, az egyetem létrehozásakor a kar a BCE-ből kiválva Közigazgatás-tudományi Kar néven vált részévé az Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek. 2016. február 1-jétől a kar új neve Államtudományi és Közigazgatási Kar (ÁKK).

A kar intézeti-tanszéki modellje 2012-ben alakult ki, a szervezeti struktúra alapja az intézeti keretbe ágyazott tanszéki rendszer volt, a hat intézet három-három tanszéket foglalt magába. A szervezeti struktúra átalakítására 2016-ban került sor, a korábbi 18 tanszék helyett 10 intézet jött létre. Ezek mellett a karon nyelvi központ és két kutatási szervezeti egység (központ és intézet) is működik. Az egyetemi Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) rendelkezése szerint a kar működésével és szervezeti rendszerével, valamint az egyes szervezeti egységek feladataival kapcsolatos szabályokat az egyetemi szintű szabályzatok keretei között megalkotott kari Szervezeti és Működési Rendben (SZMR) kell megállapítani.¹⁶ A kari SZMR 2016-ban kidolgozásra került, de a látogatáskor még a Kari Tanácsi jóváhagyásra várt. Az egyetem Minőségbiztosítási Szabályzata kimondja, hogy a kar minőségbiztosítási rendszerének folyamatos működését a dékán biztosítja, az általa kijelölt dékánhelyettes mint minőségügyi vezető által. A kari minőségbiztosítás felügyeletét a Kari Minőségügyi Bizottság (KMB) látja el. A dékán a vezetése alá tartozó szervezeti egységekre és személyekre vonatkozó kötelező normákat utasítás kiadásával határozza meg.¹⁷

A kart a dékán vezeti és képviseli, munkáját két dékánhelyettes és a dékáni hivatalvezető segíti. A Kari Tanács a kar autonómiáját megtestesítő testületként a kart érintő stratégiai kérdésekkel kapcsolatos szenátusi előterjesztéseket véleményezi. A Dékáni Tanács a felelős vezetői döntést előkészítő operatív, míg a vezetői értekezlet az ehhez kapcsolódó stratégiai szintű testületek.

A kar oktatói, kutatói rendszeresen részt vesznek a különböző kari, valamint egyetemi bizottságok munkájában. A hallgatók részvétele a döntéshozatalban megfelelően biztosított, a Hallgatói Önkormányzat által delegált tagok szavazati jogú tagjai a Szenátusnak (1 fő), a Kari Tanácsnak (10 fő), továbbá az egyetemi és a kari testületeknek (14 fő). A hallgatói érdekképviselő intézményi keretek között megoldott, a HÖK szerepe megfelelő a karon, a hallgatók visszajelzései alapján kijelenthető, hogy elégedettek a HÖK működésével, valamint az általuk szervezett eseményekkel is.

Képzési szerkezet, kari stratégia

Az egyetemi és kari vezető testületek a stratégiaalkotás és a stratégiai gondolkodás fő színterei. A kari stratégiát a közigazgatás igényeinek való megfelelés határozza meg. A kar ennek megfelelően alakította ki oktatási és kutatási portfólióját. Megállapítható, hogy a kar az oktatási feladatokban együttműködik az egyetem más karaival, illetve intézeteivel. Ennek jó példája az ún. Egyetemi Közös Modul (EKM) tantárgyainak oktatása, ebből hat tantárgynak a kar a felelőse. Emellett intézményi látogatásokat is szerveznek a különböző karok hallgatói közötti kooperáció erősítése érdekében. A hallgatói létszám növekedése okán a Ménesi úti épületben rendelkezésre álló termek mellett a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar előadóterméi is igénybe vételre kerültek, ezáltal növelve az infrastruktúra hatékonyságát. A kar 2014-2016 között 40 egyetemmel kötött Erasmus+ intézményközi megállapodást.

A 2014/2015-es tanévtől megkezdődő képzésfejlesztés eredményeként alakult ki a jelenlegi szakstruktúra. A *közigazgatás szervező* alapképzési szak két szakiránnyal (*általános igazgatási; nemzetközi közigazgatási*) működik, a *közigazgatási* mesterképzési szak KKK-ja pedig három szakirány (*közigazgatás-tudományi; közigazgatási vezető; európai és nemzetközi közigazgatási*) indítását teszi

¹⁶ SZMSZ 45. § (4) bekezdés

¹⁷ Lásd például a szervezeten belüli kommunikációról szóló 1/2012. sz. dékáni utasítást

lehetővé. 2014-ben ennek megfelelően a tantervek módosítására került sor, majd 2015-ben újabb kiigazítások történtek és ezzel egyidejűleg a kar idegen nyelvű kurzuskínálata is megújult. A jelenlegi szakstruktúrára és a tantervi módosításokra hatással volt az a tény, hogy megalakult a *Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar*, aminek következtében a *nemzetközi igazgatási* alapképzési szak a karon kifutó szakká vált, valamint kivezetésre került az *európai és nemzetközi igazgatási* mesterképzési szak is. A kari átalakítás során megfogalmazódott igény – miszerint szükséges növelni a jogi karok képzési struktúrájától való távolságot – kielégítése érdekében, a kar emelte az igazgatás-szervezési, szakigazgatási, gazdálkodás-költségvetési, informatikai, kommunikációs és emberi erőforrás ismeretek arányát. 2017-től indul az osztatlan államtudományi mesterképzés.

2012/2013-ban az alapképzésben 1394 fő, 2013/2014-ben 1321 fő, 2014/2015-ben 1479 fő, 2015/2016-ban 1510 fő vett részt. A mesterképzésre vonatkozó szám adatok az említett években 179-251 fő között alakultak. Ezekből az adatokból egyértelműen megállapítható, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók száma lényegesen meghaladja a mesterképzésben oktató hallgatókét, kevesen jelentkeznek mesterképzésbe. Az alacsony továbbtanulási hajlandóság okainak vizsgálata a jövő feladata.

A Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola (KDI) nyilvántartásba vételére 2013-ban került sor. A kutatás hat területen történik: közjog és közigazgatás, állam- és társadalom, közmenedzsment, állam- és ökonómia, közigazgatás a nemzetközi és európai térben, emberi erőforrás gazdálkodás. Jelenleg a doktori képzésben 81 hallgató vesz részt, egyéni felkészülés keretében pedig 7 fő. A 81 hallgató közül 53 fő önköltséges levelező hallgató.

2015-ben az oktatók létszáma 124 fő volt, akik közül 86 személy rendelkezik tudományos fokozattal, azaz a minősített oktatók aránya 70%.

Össességében megállapítható, hogy a Nemzeti Közzolgálati Egyetembe való integrálódás által létrejött a közigazgatási szakemberképzés egyetemi modellje.

Gazdálkodás

A gazdálkodásra vonatkozó adatok az egyetemi értékelésben jelennek meg, tekintettel arra, hogy az egyetemen centralizált gazdálkodás folyik.

2. Az államtudományi és közigazgatási szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése

A szakterület menedzselése

Az államtudományi és közigazgatási szakterülethez kapcsolódó szakokat gondozó szervezeti egység (NKE ÁKK) szervezeti felépítése, tagoltsága, irányítása, együttműködése az egyetem más szervezeti egységeivel megfelelő. A szakfelelősök szakmai kompetenciája, egymással való együttműködése biztosítja a képzés jó színvonalát. A szakfelelősök a szakok fejlesztésének érdekében megfelelő szerepet kapnak a kar minőségügyi szervezetében. Mindkét szakfelelős intézetvezető is egyben, e tisztségük okán tagjai a Kari Tanácsnak. A 13/2013. számú rektori utasítás részletesen meghatározza a szakfelelősök tevékenységét a folyamatos szakfejlesztést illetően. Ennek értelmében a szakfelelős megszervezi a szak és a szakirányok tantervi fejlesztésével kapcsolatos feladatokat, felel a szakon folyó képzés minőségéért, a KKK-nak való megfeleléséért. A szakfelelős képviseli a szakot, javaslatot fogalmaz meg a szakfejlesztést illetően, elemzi a szak képzésével összefüggő kutatási területeket és feladatokat, évente beszámol az oktatási rektorhelyettesnek a munkájáról, és folyamatosan kapcsolatot tart a hallgatókkal.

A szakterület általános helyzete

Az NKE öt felsőoktatási területi képzése közül az államtudományi és közigazgatási felsőoktatási területhez tartozó *közigazgatás-szervező* alapképzés és *közigazgatási* mesterképzés az *Államtudományi és Közigazgatási Karon* egymásra épülő képzésként folyik 6, illetve 4 féléves képzési idővel. A közigazgatási képzések fontos szerepet töltenek be az egyetem képzési-kutatási portfóliójában. A különböző képzési szintek, szakok megfelelően illeszkednek egymáshoz. A képzések tartalma folyamatosan igazodik a változó jogszabályi környezethez, előírásokhoz, illetve a közigazgatás igényeihez. Az egyetem az állam és a közigazgatás számára 2015 szeptemberétől kizárólagos jogkörrel képez szakembereket a területen. Ennek megfelelően a képzéseket közvetlenül a megrendelő állam igényeihez igazítják, a KKK és a tantervek kialakításába a Fenntartói Testületnek közvetlen beleszólása van. A felvehető hallgatói létszámkeretet kormányhatározat állapítja meg. A képzésekre jelentős túljelentkezés van, az államilag finanszírozott képzésben mintegy négyszeres, a költségtérítéses képzésben 15-17-szeres a túljelentkezés.

A két szak egymásra épülése megfelelően biztosított, a mesterszakon azonban kevesen tanulnak tovább. 2015-ben az aktív hallgatói létszámuk **1770** fő, amellyel ez a legnagyobb létszámú képzési területük, és a gondozó kar az egyetem legnépesebb kara. A karok közül az ÁKK-n elégedettek a hallgatók leginkább a nyelvi képzéssel.

A kimeneti adatok szerint 2012-ben az alapképzésben 484, míg a mesterképzésben 141 fő, tehát összesen 625 hallgató tett záróvizsgát, és összesen 572 fő (91,5%) oklevelet is szerzett. A következő két évben is hasonló adatok és arányok jelentkeztek, 2015-ben viszont már emelkedett a végzési létszám, az alapképzésben 592 fő, a mesterképzésben pedig 168 fő, azaz összesen 760 fő tett záróvizsgát, ebből 660 fő (87%) szerzett oklevelet. Az eredmények vonatkozásában megállapítható, hogy a részidejű képzésben résztvevők oklevélszerzési aránya elmarad a teljes idejű képzésben résztvevőkéhez képest. Ennek oka elsősorban a nyelvvizsga hiánya. Szükséges lenne a levelező képzésben részt vevő hallgatók nyelvtanulásának ösztönzése. A tanulmányok elhúzódnása alapképzésben szintén a részidejű képzési formában jelentős, ez az arányszám 2015-ben már elérte a 27%-ot. Ugyanez a szám a teljes idejű alapképzésben lényegesen alacsonyabb, 4,5% és 7% közötti. A tanulmányok elhúzódnásának legfőbb oka az előtanulmányi kötelezettségek sikertelen teljesítése, amiből fakadóan a ráépülő további követelményeket a tantárgyra előírt félévben a hallgatók nem tudják teljesíteni.

A végzett hallgatók pályaeorientációja, az elhelyezkedés iránya nagyon meghatározott a képzés által: a közigazgatás. A karon végzett hallgatók esetében azonban nincs kötelező pályára irányítási rendszer, ezért az sem állítható, hogy valamennyi végzős a közigazgatás területén helyezkedik el. Viszont, ha a képzésüknek megfelelő közigazgatási szervezet és munkakört választanak, akkor a munkaerőpiac olyan szegmensében kezdenek dolgozni, amely alapvetően a fenntartók irányítása vagy felügyelete alá tartozik. A munkaerő-piaci trendek a kar esetében ezért összekapcsolhatók a fenntartói igényekkel.

Munkáltatói oldalról történő visszajelzés a végzett hallgatók elhelyezkedéséről és alkalmazhatóságáról intézményesített formában a vizsgált időszakban nem történt.

Személyi feltételek

A két szakon oktató, összesen 252 fő közül 124 fő tartozik az ÁKK oktatói és kutatói állományába, a többi oktató az egyetem más karainak, karhoz nem tartozó intézeteinek oktatója (az Egyetemi Közös Modul (EKM) és a két nemzetközi szakirány tárgyait oktatók) vagy megbízott, külsős óraadó. A 252 főből 99 oktató a *közigazgatás szervező* alapszakon és a *közigazgatási* mesterszakon is oktat, a csak az alapszakon oktatók száma 105, míg a csak a mesterszakon oktatóké 48 fő. A közös modul tárgyak csak az alapképzési szaknak képezik részét, ezért itt magasabb az átoktatók száma, bár akadnak olyan más karról átoktatók, akik az alap- és a mesterszakon is oktatnak. A 252 fő 62%-a minősített.

A 124 kari oktatóból 93 fő volt teljes munkaidőben foglalkoztatott „A” nyilatkozatos oktató, 14 fő részmunkaidőben foglalkoztatott, 17-en pedig szerződésesek. Ezen szűkebb oktatói csoportban a kvalifikált oktatók aránya 68,8%. 2015-ben az oktatók 30%-a egyetemi docens, 26%-a adjunktus, 20%-a tanársegéd, 11%-a egyetemi tanár, 4%-a pedig mesteroktató volt. Az oktatók 7%-át nyelvtanárok, 2%-át kutatók teszik ki.

Kifejezetten kedvező adat, hogy az oktatói állomány több mint egyharmada 31-40 éves kor között van, jó, hogy az 51-62 év közöttiek – általában egyetemi docensek vagy tanárok – aránya eléri a 28%-ot, kedvezőtlen viszont, hogy a 30 év alattiak létszáma csekély (11 fő).

A hallgatói létszámhoz képest viszonylag magas az oktatói létszám, ez a 2017-ben induló osztatlan államtudományi mesterképzési szak miatt változhat. A kar hallgatói létszáma 2015-ben 1770 fő volt, amely a 124 kari oktatót figyelembe véve jó hallgató-oktató arányt mutat (14,3 hallgató jut egy oktatóra). A szakterülethez tartozó két szak hallgatói létszáma és 252 oktatója még kedvezőbb képet ad.

Az államtudományi és közigazgatási szakterületi oktatói kör (benne a szakfelelősök, szakirány felelősök) szakmai kompetenciája, kvalifikáltsága, kutatói és szakírói tevékenysége, intézményi kötődése (AT/AE/V), valamint a felelősi és oktatói terhelés mértéke is megfelelő.

Tudományos háttér – és viszonya az oktatáshoz

A szakterületi kutatások alapvetően a tíz kutatóműhely keretei között valósulnak meg, amelyek többsége az intézetekhez kapcsolódik, ezeken kívül egy kutatóközpont és egy kutatóintézet van a karon, valamint a karközi *Jó Állam Kutatóközpont* munkájában is aktívan részt vesznek a kar oktatói-kutatói. A tudományos munkásság publikációs bázisa a kari gondozású két folyóirat, a *Pro Publico Bono* („A” kategória) és az

Acta Humana („B” kategória). A tudományos láthatóságot növeli a publikációk online elérésének lehetősége. A szakterület jellegéből adódóan e műhelyekben elsősorban a közigazgatás aktualitásainak megfelelő alkalmazott kutatások folynak, s ezek eredményei megjelennek a tananyagfejlesztésben, a tantervek megújításában, valamint hasznosulnak az egyetem karai által fejlesztett képzési portfólióban és a szakirányú továbbképzési szakok szaklétesítési és szakindítási dokumentumaiban is. A karon az oktatók publikációinak száma viszonylag magas: kb. 5-7 publikáció/oktató/év.

A pályázatok eredményessége, intenzitása is növekvő tendenciát mutat mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban. Példaként említhetők az ÁROP programok, az oktatók oktatási és képzési célú mobilitása érdekében benyújtott pályázatok, a DECIDE nemzetközi projekt, a Nemzeti Közigazgatási Intézettel együttműködve megvalósított tananyagfejlesztések, illetve a KÖFOP. A kar emellett számos nemzetközi konferenciának ad otthont (pl. IRSPM), valamint több nemzetközi vendégelőadót integrál a képzési/kutatási tevékenységébe, külföldi intézményekkel kiterjedt együttműködési hálózattal rendelkezik.

A Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola 2013-óta segíti a szakterületi tudományos tevékenységet és az oktatói utánpótlást, a felvettek közül eddig ketten szereztek fokozatot. A *Magyary Zoltán Szakkollégium* 2001-óta – jelenleg már minősített szakkollégiumként – működik a karon, illetve annak elődjein. Kis létszámú, műhelymunkában szerveződő kollégium, amelynek tagjai aktív TDK tevékenységet végeznek. Az *Ostrakon Szakkollégium* hallgatói kezdeményezésre indult, 2013-tól intézményesítette a kar. A diákköri munka elismerésre méltó, 2013-ban 10, 2014-ben 12, 2015-ben pedig 13 tudományos diákkör működött. Az intézeti átszervezés után, a karon jelenleg 9 tudományos diákkör funkcionál. A kar által rendezett ITDK-ra általában 30-40 dolgozat érkezik, az OTDK-n 2013-ban 2, míg 2015-ben 3 helyezést értek el itteni hallgatók.

Infrastrukturális feltételek

A kar az egyetem Ménesi úti campusán működik, a szakterületi képzés, oktatási tevékenység a hallgatói létszámnövekedés miatt azonban külső helyszínen is folyik (előadóterem bérlése a Budapesti Corvinus Egyetemen, HHK előadótermeinek igénybevétele). A helyhiányból adódó nehézségek remélhetően megoldódnak azzal, hogy várhatóan 2017 szeptemberétől az ÁKK is a Ludovika campusra költözik, amely az oktatás igényeinek jobban megfelelő infrastruktúrát fog biztosítani.

A számítógépes labor korszerűsítése 2014-ben megtörtént. Az előadók és a szemináriumi termek szoftver ellátottsága vegyes, a szakterületi képzési profilhoz többnyire megfelelő. A testnevelés kötelező tárgy a nappali munkarendű alapszakos hallgatók részére, amelynek gyakorlásához rendelkezésre áll tornacsarnok, uszoda, kondicionáló terem, műfüves szabadtéri sportpálya.

A kari könyvtár az egyetem szervezeti egységként működik a Ménesi úti campuson. A közel százezer kötetből álló gyűjteményben a könyvanyag mellett, a kurrens belföldi és külföldi folyóiratok is hozzáférhetőek. A hallgatók tanulástámogatását szolgálja a könyvtárosok által nyújtott módszertani segítség az irodalomkutatáshoz, illetve a könyvtár az MTM-be történő adatfelvitellel segíti a kar oktatóit, kutatóit. Létrejött az NKE könyvtárai által működtetett Ludovika Digitális Tudástár és Archívum.

Novell hálózaton keresztül érik el az oktatók és a hallgatók a felhasználói mappákat, a Complex jogtárat és az egyéb központi rendszereket. A hordozható eszközök hálózati hozzáférését wifi hálózat teszi lehetővé. Emellett az oktatást egyéb informatikai alapú feltételek is biztosítják: moodle e-learning keretrendszer, központi háttértár (a felhasználók bármilyen egyetemi gépről hozzá tudnak férni saját tárhelyükhöz), VPN hozzáférés (az egyetemi informatikai rendszerekhez való távoli hozzáférést biztosítja)

2015. szeptemberéig a kar két kollégiumban (*Hajnóczy József Kollégium*, *Táncsics Mihály Kollégium*) biztosította az elhelyezést a hallgatói számára. A 2015/2016-os tanévben átadásra került azonban az egyetem Orczy úti kollégiuma, így a kar kollégistái már ebben a kollégiumban, illetve a Hajnóczy József Kollégiumban nyernek elhelyezést. A Ménesi úti campuson étterem és büfé üzemel.

3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, szakterületi sajátosságai, eredményei

Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Az önálló minőségpolitikával rendelkező kar minőségirányítási rendszerét folyamatosan fejleszti. A kar vezetése 2015. június 1-jén fogadta el a kar jelenlegi minőségpolitikáját és minőségirányítási irányelveit. A jelenlegi struktúra az egyetemi minőségirányítási rendszerhez illeszkedve került kialakításra. A minőségcélok alkotásának és felülvizsgálatának folyamata az egyetemi rendszer logikáját követi.

A kari minőségbiztosítási rendszer folyamatos működését a dékán biztosítja, és az általa kijelölt dékánhelyettes (minőségügyi vezető) felelős a rendszer működtetéséért. Munkájukat szakmailag a kari minőségügyi megbízott támogatja, az operatív végrehajtással kapcsolatos feladatok ellátására a dékán a kari minőségügyért felelős munkatársat bíz meg. A kari minőségbiztosítás felügyeletét a Kari Minőségügyi Bizottság látja el, amelynek ügyrendje a minőségbiztosítás kari szintű minőségügyi dokumentuma a *Minőségpolitika*, és a *Minőségirányítási Irányelvei* mellett.

A minőségirányítás alapelvei értelmében a kar küldetése a jó állam, a jó kormányzás és a jó közigazgatás megteremtéséhez és működtetéséhez való hozzájárulás. A kar törekszik az elméleti és gyakorlati tudás legmodernebb eszközökkel és módszerekkel történő átadására egy hallgatóközpontú képzési program keretei között, amely nagy hangsúlyt helyez az élethosszig tartó tanulás életformává válására. Célja, hogy a hallgatók olyan versenyképes elméleti, gyakorlati és vezetői kompetenciákat szerezzenek, amelyek egyrészt képessé teszik őket a hivatásrendjükből adódó küldetésük teljesítésére, másrészt megalapozzák a közszolgálati életpályák közötti átjárhatóságot.

A karon megvalósuló minőségpolitika fontos eredménye, hogy az oktatási-kutatási tevékenység olyan speciális hozzáadott értékeket tartalmaz a hallgatók számára, amelyek megkülönböztetik a kart a többi felsőoktatási és felnőttképzési intézménytől. A kar a minőségfejlesztési intézkedéseit az Egyetemi Minőségbiztosítási Értékelő és Elemző Rendszerben rögzíti.

Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programok indítása érdekében megvalósított szakmai egyeztetési folyamatban megjelenik az oktatói, a hallgatói és a külső érdekeltek kölcsönös együttműködése. A képzések tartalmának kidolgozása és felülvizsgálata az egyetemi szintű folyamatokkal összhangban valósul meg. A döntéshozatali eljárás átláthatósága érdekében a Rektori Tanács és a Kari Tanács véleményezési jogkörrel, a Szenátus döntési jogkörrel, a Fenntartói Testület jóváhagyási jogkörrel vesz részt a folyamatban, egyszerű többséget igénylő nyílt szavazással.

A tartalom tekintetében a fenntartók egyértelműen megfogalmazzák igényeiket. A képzések indítására és a felveendő hallgatók számára vonatkozó döntés az Igazságügyi Minisztérium és a Miniszterelnökséget vezető miniszter javaslatai alapján születik. A tantervek és tantárgyi adatlapok felülvizsgálata folyamatosan, a fenntartói igényeket is figyelembe véve történik. A kar képzési programjainak tartalma az élethosszig tartó tanulás alapkoncepcióját szem előtt tartva mind az alapszakon, mind a mesterszakon indított képzési programok esetében a széleskörű és fejlett tudásbázis létrehozása, valamint továbbfejlesztése, illetve aktualizálása igényét tartja szem előtt a munkaerő-piaci, valamint fenntartói igények beépítésével. A készségfejlesztő tantárgyak mindinkább tömbösített formában kerülnek ütemezésre, alkalmasak a munkaadóknál végzett projektmunkára és workshop, illetve tréning jellegű tevékenységekre. Ezzel együtt javasolt a képzés gyakorlati igényeinek fokozottabb figyelembe vétele, a 25 fő alatti hallgatói létszámú (szemináriumi) foglalkozásokon a jogalkalmazói készségek fejlesztését jobban előtérbe kell állítani.

A hallgatói teljesítménnyel és elégedettséggel kapcsolatos visszajelzés lehetőségét szolgálják a Diplomás Pályakövetési Rendszerrel (DPR), az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezésével (OMHV) és a hallgatói elégedettségméréssel összefüggő kérdőívek. A felmérések adatai a képzési portfólió, azon belül az ajánlott tantervek, illetve a félévente felülvizsgált és aktualizált tantárgyi tematikák megalkotásakor beépítésre kerülnek a visszacsatolás és újraértékelés prioritásait szem előtt tartva.

A képzési programok éves gyakorisággal történő követését és fejlesztését jelentősen támogatná, ha a szak vezetői a szakra vagy szakcsoportra vonatkozó elemzéseket/jelentéseket éves gyakorisággal készítenének, mely során részletesen vizsgálnák a hallgatói tárgy-teljesítéseket és a munkaerő-piaci visszajelzéseket.

A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatók teljesítmény-értékelésének rendszere az egyetemi szintű szabályzatokhoz és folyamatokhoz illeszkedik. Az értékelés módszerei a hallgatók terhelhetőségének és a tantárgy súlyának figyelembevételével az első előadáson, illetve szemináriumi foglalkozáson kerülnek meghatározásra. A vizsgák minden esetben a TVSZ-ben meghatározottak szerint kerülnek meghirdetésre, a hallgatók értékelése az előzetesen közzétett szabályok szerint történik. Minden félév során minden főtárgyból egy központi és egy szemináriumi zárthelyi dolgozat kerül megíratásra, amelyek segítik a hallgató félév közbeni felkészítését. A szorgalmi időszak végén a hallgatók alapvetően szóbeli vagy írásbeli kollokviummal zárják a félévet. Egy félévben kétszer nyílik lehetőség vizsgaismétlésre.

A szakdolgozathoz a kar témajegyzéket tesz közzé a beadási határidő előtt nyolc hónappal. A hallgatók többsége ebből választ, de lehetőség van egyéni témaválasztásra. A szakdolgozat védésére két bíráló véleménye alapján, bizottság előtt kerül sor. A tanulmányok végén a hallgatók komplex záróvizsgát tesznek.

Példaértékű, hogy a követelményeket rögzítő tantárgyi adatlapok elérhetők az intézetek honlapjain, illetve a tárgyi adatlapok és az oktatási segédletek a Moodle e-learning rendszerben. Az értékelés eredményének rögzítése a NEPTUN rendszerben történik. Ha az ide felvitt jegy nem egyezik a hallgató által szerzett jeggyel, a hallgató a kurzusfelvételi lappal tanúsíthatja a valósan kapott érdemjegyet. A TVSZ-ben meghatározott esetekben a hallgatónak lehetősége van egyéni tanulmány rend iránti kérelmet benyújtani. Nagyon pozitív példa a tantárgyi program rendszere. A tantárgyi program a tantárgyi adatlap kibővítéseként tartalmazza az oktatási célt, az adott félévben oktatott kurzus hétről hétre részletezett tanmenetét és a követelményeket (részvétel, számonkérés, vizsga stb.) is, kitérve az oktatási módszerekre, azaz a kompetencia alapú képzés megvalósulásának mikéntjére.

Egyértelműen helyeselhető, hogy az egyes szemináriumi csoportot vezető oktatók nem saját hallgatóikat, hanem más oktatók szemináriumi csoportjainak hallgatóit értékelik.

Minden képzéséhez kötelező szakmai gyakorlat tartozik, melyek szervezését szakmai gyakorlati referens segíti. A gyakorlaton végzett munkát értékelik, kapcsolódó teljesítésigazolásokat az oktatási dékánhelyettes ellenőrzi. Javasolt a szakmai gyakorlati rendszer értékelési folyamatainak olyan irányú alakítása, hogy az a képzések tartalmára vonatkozó visszacsatolásra is alkalmas legyen.

Az oktatók minőségének biztosítása

A szakterületi képzésért felelős kar emberierőforrás-stratégiájának célja a kiválóságra való törekvés, azaz, hogy az elérhető és legjobbnak számító oktatókat nyerje meg az intézményben folyó felkészítésekhez, a tudományos kutatómunka folytatásához és a kar működtetéséhez. E stratégia megvalósítására több lépcsőben került sor, úgymint minőségi cserék (tudományos fokozattal rendelkező rész munkaidős oktatók felvétele), magasan kvalifikált külső óraadók, továbbá nagy szakmai tapasztalattal rendelkező egyetemi oktatók, professzorok, kutatók alkalmazása. Az oktatók szakmai fejlődésének ösztönzése szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a doktori képzésekbe való bekapcsolódás, valamint a habilitációs eljárás és az MTA doktora cím megszerzése érdekében folyó felkészítések és azok anyagi támogatása. A tudatosan végrehajtott humánpolitikai stratégiának köszönhetően 2015. év végére az oktatók és kutatók csaknem **70%-a** rendelkezett az akkreditáció szempontjából figyelembe vehető tudományos fokozattal. A kar ugyanakkor maga is gyengeségei közé sorolja a csekély kutatási és publikálási motivációt, ami jelzi, hogy ezen a területen további lépések szükségesek.

A karon az oktatói, tanári, kutatói teljesítményértékelés komplex szempontrendszer alapján, egyfelől az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV), másfelől az intézeti szintű értékelés (a tanszéki beszámolókra alapozottan) eredményeinek figyelembe vételével történik. A tudományos tevékenységét az oktatók szintjére bontott MTMT adatbázisra épülő tanszéki beszámoló keretében mérik. Nagyon hasznos az az eljárás, amellyel az óratartás megvalósulását elektronikus módon rögzítik és félévente értékelik.

A munkatársi elégedettségmérésre online formában került sor, amelyről elmondható, hogy a karon a kérdőív kitöltési aránya alacsony volt (12,4%), ez pedig nem adott lehetőséget arra, hogy mélyreható következtetések kerüljenek megfogalmazásra. Célszerű lenne az intézményi szintű felmérések elfogadottságának javítására törekedni. Példaértékű és egyetemi szintre emelendő az a gyakorlat, hogy ötlet/panaszláda került kihelyezésre. A rendszer elfogadottságát már csaknem száz hasznos javaslat igazolja.

Az oktatási alaptevékenységet támogató személyzet körében az emberierőforrás-fejlesztés nehezen tervezhető, hiszen a felsőoktatási környezethez kapcsolódó munkakörök speciális szaktudást és kompetenciákat igényelnek. Jellemző az e munkakörökben dolgozók túlterheltsége, az infrastrukturális és informatikai környezet elavultsága. A karon a szakmai fejlődést szolgálják a munkatársi mobilitási lehetőségek, illetve az egyes munkakörökhöz egyetemi szinten biztosított képzések.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A hallgatók tanulmányi ügyintézése a kari Tanulmányi Osztályon történik, amely szervezeti egység minden félévkezdés, vizsgaidőszak és záróvizsga időszak előtt egy tájékoztatót tesz közzé az aktuális feladatokról. Ezt a hallgatók a Neptun rendszeren keresztül kapják meg. A közel 1800 hallgatót hét tanulmányi előadó segíti. A hallgatók arról is tájékoztatást kapnak, ha valamilyen követelményt nem teljesítettek. A hallgatói önkormányzat bevonásával követik figyelemmel a hallgatói szolgáltatások teljességét és minőségét. A tananyaggal való ellátottság a képzésben gyakorlatilag teljes. A tanulás támogatásában jelentős szerepet játszik a HÖK, amely minden tanévben „Karrier napok” elnevezésű rendezvényt szervez. A HÖK-nek meghatározó szerepe van a mentor-program szervezésében is.

Az oktatási infrastruktúra megfelelő szinten rendelkezésre áll, a szellemi és humán szolgáltatások biztosítottak. Kari szinten megjelenő törekvés a nyelvi képzésbe való hallgatói bekapcsolódás lehetőségeinek kiszélesítése, elektronikus tananyagok, nyelvvizsga felkészítő foglalkozások, illetve külföldi nyelvtanulást támogató Erasmus programok formájában. A kari tehetséggondozás centrumai a szakkollégiumok (*Magyary Zoltán Szakkollégium, Ostrakon Szakkollégium*) és a tudományos diákkörök. A karon hagyományossá vált a demonstrátori rendszer is. A tehetséggondozás legmagasabb szintjét a *Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola* biztosítja. A karon működő mentor-program, az elsőéves hallgatók számára nyújt célzott tájékoztatást. A kar hallgatói emellett részt vehetnek kulturális programokon és rendezvényeken (pl. *Ludovika Szabadegyetem* sorozat, *Gasztronómiai Körút*, kedvezményes színházjegy vásárlása).

A hallgatói szolgáltatások és a képzés infrastruktúrája megfelelően biztosított, az egyetemi szinten zajló infrastruktúra-fejlesztés (Ludovika projekt) pedig ezek további javítását célozza.

A nyelvvizsga hiánya miatt diplomát nem kaptak 40%-ot meghaladó évenkénti aránya a vizsgálati időszakban meglehetősen magas. Ennek csökkentésére a 2015-os program felülvizsgálata során választható szaknyelvi kurzusok indításáról döntöttek.

Példaértékű, ahogy az IFT (2015-2020) céljai között szerepelő ICT alapú tanulási környezet fejlesztésében a Moodle rendszer támogatásával oroszánrészt vállal a kar.

A belső, kari információs rendszer

A kar menedzsmentje döntéseinek támogatásához, képzéseinek fejlesztéséhez az egyetemi információs rendszer eszközeit alkalmazza, speciális fejlesztések nem történnek. A kar által használt Neptun rendszerben történik a hallgatók, oktatók és a karhoz tartozó képzések és tantárgyak adminisztrációja, valamint részben a hallgatók tájékoztatása. A Neptun rendszer információt nyújt a sikeres oklevélszerzés körülményeiről, hány hallgatóval indult az adott szak, a lemorzsolódás mértékéről, a tantárgyfelvetelek számáról, a követelmények típusáról, a hallgatói pénzügyi kötelezettségek teljesítéséről. A DPR kérdőívekkel történő megkeresés egyetemi szinten szerveződik.

A kari információs rendszer fontos része továbbá a kar honlapja és a Moodle rendszer. A honlapon található az *Intézményi Tájékoztató*, amely összegyűjtve tartalmazza a hallgatók számára fontos összes információt, beleértve az egyes szakok tanterveit is. Emellett a belső kommunikáció hatékonyabbá tételét a rendszeresen ismétlődő egyetemi, illetve kari hírlevél és kör e-mail, továbbá a kari intranet rendszer biztosítja. A hallgatók véleményének a felmérése egyrészt személyes beszélgetéssel keretében (pl. a Tanulmányi Osztályon), másrészt kérdőíves felmérések útján (DPR, OMHV) útján történik.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

Az egyetem honlapjának működtetéséről, tartalommal való feltöltéséről a 9/2012. számú utasítása rendelkezik, eszerint a kari honlap az intézményi honlappal teljes egységet alkot. A kar elsődleges információs csatornája, tematikusan felépített. Különböző menüpontok tartalmazzák a hallgatók, a felvételizők számára lényeges információkat. Ezen felül megtalálható a kollégiumra, a nemzetközi ösztöndíjakra, a szakkollégiumokra, a kari tudományos diákkörökre, a hallgatói önkormányzatra, a karon

működő intézetekre és a kutatásokra vonatkozó tájékoztatás is. A honlap az aktuális rendezvényekről hosszabb-rövidebb cikkekben számol be. Az egyetem felhasználja a legmodernebb kommunikációs eszközöket is: külön Facebook oldallal rendelkezik, akárcsak a kar által rendezett OTDK. A kari honlap szerkezete, arculata az egyetemi honlap mintáját követi. A kari főoldal frissítésére jogosult és teljes szerkesztési hozzáféréssel rendelkezik a kommunikációs referens. Az aloldalak tekintetében a szervezeti egységek munkatársai felelősek a frissítésért. Az adatok aktualizálása folyamatos.

A kommunikációban nem fedezhetők fel kari sajátosságok, holott úgy érezzük, hogy a kar munkatársai az eredményeik széles körű megosztásával sokat tehetnek a közpolitikai kérdésekhez kapcsolódó objektív tájékoztatásért, a hallgatók és a potenciális érdeklődők szemléletének formálásáért, a közszolgálati pályakép objektív bemutatásáért.

4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

A kar és a szakterület tekintetében a külső korlátok általános jellegűek, ilyen például, a jogszabályi környezettől való függés. Hátrányos a felelős kar szempontjából a központosított minőségirányítási, ALUMNI és gazdálkodási rendszer, az oktatók jelentős adminisztrációs terhe, illetve kiegyenlítetlen óraterhelése, a kötelező irodalom hozzáférhetőségének nehézsége, valamint a hallgatók idegen nyelvtudásának hiányosságai.

Erősségük a gyakorlatorientált képzés, valamint, hogy a hallgatók számára a szakmai gyakorlati helyek széles köre áll rendelkezésre, valamint, hogy jelentősek a hallgatói juttatások. Ugyancsak pozitív tény a minősített oktatók magas aránya, az oktatók jelentős kapcsolatrendszere, valamint pozitív megítélést eredményez a kar és tevékenysége szempontjából az európai hallgatói mobilitás, továbbá az angol nyelven történő oktatás.

Felvázolt C-SWOT analízisük korrekt, ennek alapján is megállapítható, hogy az államtudományi és közigazgatási szakterületen folyó képzések eleget tesznek a követelményeknek.

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások

- Javasolt a képzés gyakorlati igényeinek fokozottabb figyelembe vétele: a 25 fő alatti hallgatói létszámú (szemináriumi) foglalkozásokon a jogalkalmazói készségek fejlesztését jobban előtérbe kell állítani.
- A hallgatók kötelező gyakorlatát (6, illetve 10 hét) a nyári időszak helyett, legalább részben az év más periódusaiban indokolt megvalósítani, tekintettel arra, hogy a nyári igazgatási szünetben a közigazgatási szervek, a tisztviselők - feltételezhetően - nem tudják a hallgatókat megfelelően bevonni a napi munkavégzésbe.
- Javasolt a szakmai gyakorlati rendszer értékelési folyamatainak olyan irányú alakítása, hogy az a képzések tartalmára vonatkozó visszacsatolásra is alkalmas legyen.
- A képzési programok éves gyakorisággal történő követését és fejlesztését jelentősen támogatná, ha a szakfelelősök szakra vagy szakcsoportra vonatkozó elemzéseket/jelentéseket éves gyakorisággal készítenének, mely során részletesen vizsgálnák a hallgatói tárgyeljésítéseket és a munkaerő-piaci visszajelzéseket.
- A nyelvvizsga hiánya miatt diplomát nem szerző hallgatók arányának csökkentése érdekében további lépések szükségesek.
- A mesterszakon való alacsony továbbtanulási hajlandóság okainak átfogó vizsgálata javasolt.
- Javítani kell a munkatársi elégedettségmérés elfogadottságán.

Az államtudományi és közigazgatási felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése
(az átfogó értékelésen túl)

NKE Államtudományi és Közigazgatási Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;"><i>közigazgatás-szervező</i> alapképzési szak <i>általános igazgatási; nemzetközi közigazgatási</i> szakirányok szakindítási MAB határozat: 2014/1/IV/3</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/1 sz. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB határozata a szakot megjegyzés nélkül támogatta.

A képzés tartalmi megfelelése

A *közigazgatás-szervező* alapképzési szak a 2014/15-ös tanévben indult, ezzel egyidejűleg kivezetésre került az *igazgatásszervező* szak. A szak 180 kreditese, hat féléves képzésként teljes idejű nappali és részidejű, levelező képzésen folyik. Tanóraszám magas: általános közigazgatási szakirányon teljes idejű képzésben 2580, a nemzetközi közigazgatási szakirány teljes idejű képzésében 2550 tanóra, részidejű képzésében 860, illetve 850 tanóra. A levelező képzésen részt vevő hallgatók számára ez, a kevés oktatási napra tekintettel, különösen megterhelő. A szakhoz tartozó szakmai gyakorlat legalább 10 hét mentorált közszolgálati szakmai gyakorlat.

A képzés az országban 2015 óta kizárólagosan a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen folyik. A képzési és kimeneti követelményekre ennek megfelelően a fenntartói igényekkel összhangban az egyetem tesz javaslatot, ezek külön kormányrendeletben kerülnek kihirdetésre. A tanterv ennek következményeként a KKK-nak megfelelően került kidolgozásra, az előírt tanulmányi területek, ismeretkörök, az elmélet- és gyakorlat aránya megfelelőek az előírt kompetenciák elsajátításához. A gyakorlati jogalkalmazói készségek fejlesztése a jelenleginél nagyobb mértékben indokolt.

Javasolható az egyetemi közszolgálati modul újragondolása a hallgatói visszajelzéseknek megfelelően. A közös modul nem vetik el a hallgatók, azonban a számonkérés folyamatával, valamint a tárgyak mennyiségével nem értenek egyet.

A személyi feltételek megléte

A szakfelelős (*Temesi István*), aki az *általános igazgatási* szakirány felelőse is egyben, teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT) egyetemi docens, a *nemzetközi közigazgatási* szakirány felelőse (*Halász Iván*) teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT) egyetemi tanár, szakmai kompetenciájuk megfelel az elvárásoknak. A tantárgyfelelősök szakmai kompetenciája megfelelő. A szakon oktató 204 főből 136 fő minősített, közülük 8 DSc. A munkaviszonyban lévő „A” nyilatkozatos oktatók száma 145 fő. A szak oktatói körének szakmai kompetenciája, kvalifikáltsága, kutatói és szakírói tevékenysége, intézményi kötődése (AT/AE/V), valamint a felelősi és oktatói terhelés mértéke is megfelelő.

A képzés eredményessége

A szakra a jelentkezők száma folyamatosan növekszik, a felvehető hallgatók számát kormányhatározat határozza meg. A kivezetésre kerülő *igazgatásszervező* szakon nappali képzésben a 2015/16-os tanévben 277 diploma kiadására került sor. Levelező képzésben a hallgatói létszám a kormányablak-ügyintézők képzési kötelezettsége miatt 2014/15-ben, egy évre, jelentősen megemelkedett.

Diploma kiadására ezen az „új” szakon még nem került sor, de a korábbi (*igazgatásszervező*) szak adatai alapján állítható, hogy a képzési monopóliumból adódóan a közszférában valamennyi végzett hallgató el tud helyezkedni.

<p>NKE Államtudományi és Közigazgatási Kar</p>	<p>AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS</p>
<p><i>közigazgatási</i> mesterképzési szak <i>közigazgatás-tudományi; közigazgatási vezető; európai és nemzetközi közigazgatási szakirányok</i> szakindítási MAB határozat: 2014/1/IV/7</p>	<p>2017/3/VI/2 sz. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB határozata a szakot megjegyzés nélkül támogatta. A kredit-óra- és vizsgaterhelés ugyanakkor a MAB határozat indoklásában jelzettekkel is összhangban kiegyensúlyozottabbá vált.

A képzés tartalmi megfelelése

A közigazgatási mesterképzési szak 2014/15-ös tanévben indult, ezzel egyidejűleg kivezetésre került a korábbi közigazgatási szak. A szak 120 kreditese, négy-féléves képzésként teljes idejű nappali és részidejű, levelező képzésen folyik. Tanóraszám a közigazgatás-tudományi és európai és nemzetközi szakirányon teljes idejű képzésben 1365, a közigazgatási vezető szakirányon teljes idejű képzésében 1335 tanóra. A részidejű képzés óraszámai 455, illetve 445 tanóra. A szakhoz tartozó szakmai gyakorlat legalább 6 hét mentorált közszolgálati szakmai gyakorlat.

A képzés az országban 2015 óta kizárólagosan a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen folyik. A képzési és kimeneti követelményekre ennek megfelelően a fenntartói igényekkel összhangban az egyetem tesz javaslatot, ezek külön kormányrendeletben kerülnek kihirdetésre. A tanterv ennek következményeként a KKK-nak megfelelően került kidolgozásra, az előírt tanulmányi területek, ismeretkörök, az elmélet- és a gyakorlat aránya megfelelőek az előírt kompetenciák elsajátíttatásához. Fokozottan ügyelni kell rá, hogy ne kerüljön sor - rendszerszinten - az alapképzésben oktatót és számon kért ismeretek újbóli leadására és számonkérésére. A képzés célja, hogy a fenntartói igényeknek megfelelően olyan szakembereket képezzen, akik a közigazgatás vezetői pozícióiban is megállják helyüket. Ennek érdekében a tanterv a szorosán vett államjogi, közigazgatási ismeretek mellett HR, közgazdasági EU-s és kommunikációs tárgyakat is tartalmaz. A hallgatók a képzés gyakorlatorientáltságának növelését szorgalmazzák.

E mesterszakon továbbtanulók egy része a közigazgatás-szervező alapképzési szakon szerzett oklevelet. Azok számára, akik más alapképzésben szereztek diplomát, a mesterszakra való felvétel sikerességét biztosítandó, megfelelő kreditértékben kínálnak ún. felzárkóztató kurzusokat (a közigazgatás-szervező alapszak kurzusai közül), ezáltal is elősegítve a felvételihez szükséges tantárgyi kreditek beszámítását, illetve az egységes mesterképzés hallgatóinak esetleges tudásanyagbeli különbözőségének kiegyenlítését. A szakon végzettek számára a továbblépést a Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola biztosítja.

A személyi feltételek megléte

A szakfelelős (*Lentner Csaba*) teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT) egyetemi tanár. A közigazgatás-tudományi szakirány felelőse (*Kiss György*) az MTA levelező tagja, AT egyetemi tanár, a közigazgatási vezető szakirány felelőse (*Kaiser Tamás*) AT egyetemi docens, az európai és nemzetközi közigazgatási szakirány felelőse (*Marján Attila*) AT egyetemi docens. Szakmai kompetenciájuk megfelelő, amint az egyes tantárgyfelelősöké is. A szakon oktató 147 főből 101 fő minősített, közülük 9 DSc. A munkaviszonyban lévő A nyilatkoztató oktatók száma 104 fő. A közigazgatási mesterképzési szak oktatói körének szakmai kompetenciája, kvalifikáltsága, kutatói és szakírói tevékenysége, intézményi kötődése (AT/AE/V), valamint a felelősi és oktatói terhelés mértéke is megfelelő.

A képzés eredményessége

A szakra a jelentkezés nappali képzésre 2015-ben csökkent az előző évhez képest, holott korábban a szak előzményét jelentő képzésen folyamatos volt a jelentkezők számának emelkedése. A felvételi keretszám is növekedett, amit azonban a két év alatt nem sikerült kitölteni. A levelező képzésre való jelentkezés csökkenő tendenciát mutat. A képzési monopóliumból adódóan a közszférában várhatóan valamennyi végzett hallgató el tud helyezkedni.

A HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR (HHK) és a katonai felsőoktatási terület minőségértékelése

1. A kar, mint szervezeti egység

A kar szervezete, vezetése, dokumentumok

A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar (HHK) szervezete 4 intézetből és 7+1 további szervezeti egységből (hivatal, osztály, központ) áll. Az intézetek közül három (*Katonai Vezetőképző Intézet, Katonai Üzemeltető Intézet és a Katonai Logisztikai Intézet*) Budapesten, a Hungária körüti Campuson van, míg a *Katonai Repülő Intézet* a Magyar Honvédség (MH) szolnoki bázisán üzemel.

A kar vezetői feladatainak ellátásában a dékánt két helyettese, az oktatási, valamint a tudományos és nemzetközi dékánhelyettes segíti. Emellett a kar vezetői testületét az intézetek igazgatói, két hivatalának (Dékáni, ill. Katonai tanfolyamszervező) vezetői, valamint a Tanulmányi Osztály és a Gazdasági Osztály vezetői adják. A karon *Idegennyelvi és Szaknyelvi Központ*, valamint akkreditált *Nyelvvizsga Központ* és a speciális *Katonai Vizsgaközpont* működik. A HÖK bevonása a kari vezetésbe, a Kari tanácsi döntéshozatalba az előirtaknak megfelelően szabályozott.

Az oktatási tevékenységre vonatkozó szabályok egységesek az NKE-n, sajátos, csak ennek a karnak a működését szabályozó dokumentum még a 2012. évi CCV. törvény a honvédek jogállásáról (Hjt.).

Képzési szerkezet, kari stratégia

A HHK az államtudományi, valamint a műszaki képzési területen folytat képzést, a képzési profilja jellemzően a katonai képzés. Eszerint három katonai alapképzésben (7+3+5 specializációval), három katonai mesterszakon és egy szakirányú továbbképzésben (*felsőfokú vezetőképzés*) oktatnak, emellett egyelőre egy műszaki képzési területi mesterszakon (*védelmi vezetéstechnikai rendszertervező*) 6 specializáción is, ebből négyre civil hallgatók is jelentkezhetnek költségtérítéssel képzésre.

A kar által szervezett rendfokozati, valamint szakmai előmeneteli (általában egyéves továbbképző) tanfolyamok és a résztvevő hallgatók száma 2012 óta folyamatosan csökken, ezek átalakultak egyéni felkészülés alapján teljesített és a Katonai Vizsgaközpontban leteendő vizsgává.

Kutatási profilját tekintve a két legrégebben működő doktori iskola kapcsolódik a karhoz, a *Hadtudományi*, valamint a *Katonai Műszaki Doktori Iskola*. Az utóbbi időszak 2010 utáni nyertes – több mint 500 millió Ft értékű – kutatási projektjei is a HHK-hoz köthetők.

A kar hallgatói létszáma (398 fő) a tényleges kapacitásokhoz mérten alacsony, de a zárt rendszerű „beiskolázás” és a fenntartói képzési igények változása miatt a kapacitás fenntartása indokolt.

Az egyetemen belüli kari szintű együttműködés az oktatási feladatokban elsősorban az egyetemi közszolgálati közös modul (EKKM) egyes tantárgyainak kölcsönös átadogatásában valósul meg, és a hivatásrendek együttműködését, a közszolgálati alapismeretekkel való kölcsönös ellátását szolgálja. A nemzetközi biztonság- és védelempolitikai képzések esetében a kreditek közel 20%-át lefedő hadtudományi ismeretköröket átadogatás keretében a HHK biztosítja. Az infrastruktúra közös használata eddig értelemszerűen a Hungária körüti kampuszon működő szervezeti egységekkel realizálódott, az Orczy parkban kialakítás alatt álló egyetemi közös campus ezeket a lehetőségeket nyilván tovább tágitja majd.

2007 óta a HHK gondozza a hazafias és honvédelmi nevelés keretén belül a civil felsőoktatási intézményekben választható 2-3 kredit értékű, e-learning módszerrel oktatandó *honvédelmi alapismeretek* tantárgyat, amelyet eddig 9 felsőoktatási intézmény tízezernél több hallgatója választhatott.

A kar akadémiai vonalon történő együttműködése példaértékű. Számos hazai „civil” és külföldi, az NKE-hez hasonlóan „közszolgálati” jellegű képzéseket folytató felsőoktatási intézménnyel tartják a kapcsolatot, melyet együttműködési megállapodások, közös pályázatok, hallgatói és oktatói csere-programok jeleznek. Jelenleg Erasmus program keretében 21 vendéghallgatójuk van. Az idegen nyelvű kurzusok meghirdetésében az intézményben a HHK és az általa gondozott szakterület élen jár, az egyetemen tanított 105 idegen nyelvű tárgyból 44 kurzus ehhez a karhoz köthető.

A tudományos kutatást és K+F tevékenységeket illetően a HHK nagyarányú szerepvállalását jelzi, hogy az egyetem által gondozott folyóiratok majdnem felét ezen a karon, ill. jogelődeinél alapították (*AARMS, Hadmérnök, Bolyai Szemle, Hadtudományi Szemle, Repüléstudományi Szemle*). Az online egyetemi folyóiratok közül is négy folyóirat gondozója a kar. A vizsgált időszakban (2012-2015) az oktatói

publikációs aktivitás (az idegen nyelven való közlésben a 2014-es évi megtorpanástól eltekintve) és az eredményességet mutató független idézetek száma is általában folyamatosan nőtt.

Az integrált új egyetem intézményfejlesztési tervének erre a karra lebontott, a 2015-2020 időszakra szóló fejezetében az alábbi célkitűzések szerepelnek:

- a képzési portfólió korszerűsítése és bővítése;
- a hazai és nemzetközi pályázatokon történő részvétel;
- a kar nemzetközi elismertségének kiszélesítése;
- infrastrukturális fejlesztések (új campus!);
- a minősített (habilitált és MTA doktora címmel rendelkező) oktatók arányának növelése;
- a képzések gyakorlatiasabbá tétele.

Gazdálkodás

Az intézményben centralizált gazdálkodás folyik, a kari gazdálkodásban a napi működés fenntartásában jelentős szerepet játszik a kar kapcsolata a fenntartó szervezettel (MH), illetve a minisztériummal (HM). A HHK önköltséges képzései – egy kivételével – éppen fenntartói kérésre kivezetésre kerülnek/kerültek, és ez a bevételi forrás bizonyára hiányozni fog az egyetemi, illetve kari költségvetésből, pályázati projektek nélkül az intézmény forráshiányos. A szükséges karbantartásokra és fejlesztésekre rányomja a bélyegét az új Ludovika Campus építése, ill. az ezzel kapcsolatos várakozások. Az infrastrukturális feltételeket – önértékelésük szerint is – nem tudták kellőképpen fejleszteni a HHK-n.

2. A katonai szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése

A szakterület menedzselése

A katonai felsőoktatás bemutatott szakjain a képzés vezetéséért, szervezettségéért felelős személyek kompetensek, rátermettek, a megismert személyi-szakmai adataik, publikációs listájuk és gyakorlottságuk alapján szakmai vezetői és irányítói feladataik ellátására képesek. Az adott korhatárt betöltő vezetők cseréjét végrehajtják / végrehajtották. Az egyes szakok közvetlen gondozói a szakmailag kompetens intézetek, illetve azon belül a szaktanszékek, e szervezeti egységek vezetői adják általában a szakok és specializációk felelőseit is, szakmai együttműködésük a képzési célt jól szolgálóan, magas szinten valósul meg.

A szakterület általános helyzete

Az NKE öt felsőoktatási területi képzése közül a katonai felsőoktatási terület képzései a *Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon* (HHK) folynak. A szakterület képzési szerkezete a 2011-ben kezdődött átalakítások, profiltisztítás okán számos szak kivezetése folytán úgy alakult, hogy a 2012/13-as tanévtől kezdődően a katonai „képzési ág” 3 alapképzési és 3 mesterképzési szakján a képzés már a módosult KKK rendelet szerinti szakmegnevezéssel, képzési idővel és szakmai tartalommal indul(t). Képzési kínálatuk bővítése alap- és mesterszakkal is folyamatban van.

A katonai alap- és mesterképzési szakok a hazai képzési rendszerben ritka, 8+2 féléves képzési struktúrába illeszkednek. Alapszakjaikon a képzés jellemzően a szakon belül is sokirányú, mindhárom alapképzésükben több (3, 5, ill. 7) specializáción folyik. A képzések tanterve, tananyaga, az elmélet és gyakorlat aránya, a kredit-hozzárendelések és a megszerzhető kompetenciák megfelelnek a végzett hallgatókat fogadó Magyar Honvédség igényeinek. A speciális „duális” képzés tananyagának, tanterveinek összeállításához a gyakorlati helyet biztosító szolgálati helyek szakmai elvárásaiak megfogalmazásával nagy segítséget nyújtanak, a képzések minőségének felelőssége azonban természetesen az egyetemé.

Egy szakirányú továbbképzésben is oktatnak, valamint szakmai át- és továbbképző, illetve idegen nyelvi tanfolyamokon folytatnak oktatási és államilag elismert vizsgáztató tevékenységet.

E képzések során a szakképzettség megszerzésén túl élethivatásukra is felkészítik a hallgatókat. Az e szakterület alapképzéseiben is jelenlévő „egyetemi közszolgálati közös modul” helyes aránya a látogatáson tapasztaltak szerint még itt sem tekintető kialakultnak, ezt is legfeljebb – mint írják – a képzés belső tartalmának „folyamatos felülvizsgálata, finomhangolása” biztosíthatja majd.

Az NKE HHK-n, mint az egyetlen hazai felsőfokú katonai képzést folytató képzőhelyen a hallgatói létszám a tulajdonképpeni fenntartó és megrendelő Honvédelmi Minisztérium igényeinek, illetve a Magyar Honvédség, katonatiszti állománya aktuális fejlesztési, utánpótlási terveinek megfelelően alakul, a

„beiskolázás” zárt rendszerű. A kar vezetésének ehhez kell folyamatosan biztosítania a mindenkori képzési, személyi és tárgyi kapacitást, amint azt az elődöntézmény (ZMNE) karaként is tette. A jelenlegi hallgatói létszámuk 398 fő, a tényleges kapacitásokhoz mérten alacsony, de a képzési igények változása miatt a kapacitás fenntartása indokolt.

A képzési rendszer egyik megoldhatatlannak látszó problémája a különböző specializációkon együtt tanuló hallgatók alacsony száma, ugyanakkor „összevárásuk” nem indokolt, mivel a szolgálati helyek igényei folyamatosan jelentkeznek, a Magyar Honvédség létszámgénye egyébként is nehezen jelezhető előre.

A képzési eredményesség tekintetében adataik szerint a nyelvvizsga hiánya miatti oklevél-visszatartás a HHK-n már csak a kifutó képzéseknél jellemző, a mostani alapszakokra belépőknek már felvételi követelmény a középfokú C típusú angol nyelvvizsga, amelyet tanulmányaik során szakmai középfokú (NATO STANAG) nyelvvizsgával egészítenek ki. Van lehetőség más európai nyelvek tanulására is – oroszra jelenleg nincs.

Személyi feltételek

A HHK és ezzel a szakterület oktatói állományának korfája a hivatásos katonai életpályát is figyelembe véve közel ideális, a 45-55 éves korcsoportba tartozók a teljes létszám 42%-át, az utánpótlást biztosító 30-45 éves korcsoportúak pedig a 38%-át adják. A gyakorlati képzést vezető, jól képzett szakoktatók életkora azonban magas, csapattisztekből történő utánpótlásuk jövedelmi okok miatt is nehézkes. Az oktatók sok esetben túlterheltek, nagy probléma az oktatói terhelések nagy szórása, a hasonló korú, fokozatú és beosztású oktatóknál előfordul a több mint tízszeres különbség is az óraterhelésben. Az oktató/hallgató arány a képzés jellegéből adódóan, indokoltan magas, az egy oktatóra jutó hallgatói szám (2,67 fő) az elitképzés irányába mutat és a legalacsonyabb szám az NKE-n.

2013-ban a törvényi változások miatt több nyugdíjkorhatárt elérő minősített hivatásos oktató nyugdíjba vonult, ezt a változást az egyetem, ill. a kar jól kezelte, pótlásuk megoldására lépéseket tettek. Az oktatók létszáma a képzések racionalizálásával mindazonáltal csökkent, de a tudományosan minősítettek aránya javult az utóbbi években. A (2016. okt. 31-i adat szerint) 94 fős oktatói állomány 73%-a (69 fő) minősített, ugyanekkora az aránya a katona oktatóknak is. Az oktatást segítő állomány (tanár, mérnök, gyakorlati oktató) 76 fős.

Tudományos háttér – és viszonya az oktatáshoz

A szakterületi kutatást tekintve növekvő tendenciájú a publikációs aktivitás, az oktatók, kutatók és doktoranduszok publikációs teljesítménye számszerűleg elfogadható, de az idegen-nyelvű és a magyar publikációk aránya a karon (és egyetemi szinten is) 1:4-nél is alacsonyabb, a HHK-n éppen 322:1506 ez az arány, ami a belső, idegen nyelvű publikálási lehetőségeket is figyelembe véve javítható lenne. Az oktatók tudományos kutatási eredményei az elkészült tananyagokban és az oktatási, ismeretátadási folyamatokban is megjelennek a képzések minden szintjén.

A kar szakjain tanuló hallgatók részvétele a tudományos diákköri konferenciákon szintén erősödik, évről-évre 100 fölötti pályamunka kerül bemutatásra, sikerességük, az I-III. helyezést elért pályázók aránya egy között, 2012-es adat szerint közel 40%-os volt.

A karhoz kapcsolódó *Hadtudományi*, és a *Katonai Műszaki Doktori Iskola* biztosítja a szakterületi képzések tudományos háttérét, a hallgatói tehetséggondozás, a mesterképzés utáni továbblépés és az oktatói utánpótlás lehetőségeit is.

Infrastrukturális feltételek

A szakterület szakjain folyó képzések általános és speciális infrastrukturális és egyéb tárgyi feltételeit mindeztidáig sikerült elfogadható módon és szinten biztosítaniuk – ide értendők a gyakorlati képzésben a Magyar Honvédség alakulatainál, gyakorlóterein és bázisain elérhető infrastrukturális lehetőségek is. Három intézetük Budapesten, a Hungária körüli Campuson üzemel (Katonai Vezetőképző Intézet, Katonai Üzemeltető Intézet és Katonai Logisztikai Intézet), míg a Katonai Repülő Intézet a MH Szolnoki bázisán kapott otthont. Azonban a korszerű katonai képzés igényelte speciális eszköz és felszereltség fejlesztése terén – saját bevallásuk szerint is – közel tíz éves az elmaradásuk. Az új, Ludovika Kampuszra költözésük várhatóan határozott előrelépést jelent majd a képzőhely infrastrukturális adottságaiban is.

A könyvtári rendszer egyetemi szinten integrálásra került, a repozitóriumok (pl. LUDITA) feltöltése és néhány unikális forrás digitalizálása folyik. Az Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár szervezeti

egységeként a Hungária körüli Campuson működő kari könyvtárak több mint 500 ezres könyv-állománya és a muzeális értékű gyűjteményei megfelelő támogatást biztosítanak a hadtudományi és műszaki kutatásoknak. A szakterületi oktatást és kutatást még két intézeti (NBI és KVI) könyvtár is segíti szolgáltatásaival.

3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, szakterületi sajátosságai, eredményei

Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A kart illetően jogelőd intézmény, a ZMNE 2009. évi akkreditációs értékelése nyomán cselekvési terv készült, melynek végrehajtása segítette a minőségfejlesztési munkát. A kar jelenlegi minőségirányítási rendszere teljes mértékben igazodik az intézményi rendszerhez.

Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A HHK képzési portfóliójában szereplő alap- és mesterképzési szakok a *Honvédelmi Minisztérium*, a *Honvéd Vezérkar*, és ezen keresztül a *Magyar Honvédség (MH)*, mint megrendelő stratégiai igényeit tükrözik. A képzések tartalma tekintetében meghatározó szerepet játszanak az MH szakmai referensei. A szakfelelősök a szakmai referensek szakmai útmutatásai alapján dolgozták ki a szak tantervét és a szakfejlesztési fórumokon, szakmai egyeztetéseken finomították a tartalmi részleteket.

A szakstruktúra a HHK-n várhatóan változni, bővülni fog mérnöki alap- és mesterképzésekkel. Ennek oka a Magyar Honvédség üzemeltetésre felkészített szakemberigényének várható növekedése. Az új képzések beindítása minimális oktatói létszámemeléssel megvalósítható lesz. Ezek az elképzelések már konkrét formát öltöttek pl. a Katonai Repülő Intézet – *állami légiközlekedési szak* esetében, mások még csak koncepciók szintjén vannak. A műszaki (mérnöki) szakok fenntartása, ezeken a hallgatói létszám emelése, ill. újonnan fejlesztett alap és főként mesterszakok indítása a Katonai Műszaki Doktori Iskola (KMDI) működtetése miatt is indokolt, akár civil felsőoktatási intézményekkel együttműködve is. A KMDI-ben a hallgatói létszám magas (71 jelenlegi hallgató + 22 volt hallgató folyamatban lévő doktori cselekménnyel), és az iskola vezetőjének publikációs témái illeszkedésével kapcsolatos MAB kifogások ügye is rendeződött, az időközben lezárult felülvizsgálati eljárásban erre vonatkozóan pozitív MAB FvB állásfoglalás történt, az iskola 2019. december 31-ig akkreditált.

A hallgatói jelzések szerint a 15 tantárgyból álló Egyetemi Közös Modul (EKM) nagy terhet jelent az itteni alapképzés hallgatói számára is, úgy érzékelik, hogy a szakmai gyakorlati képzéstől vesz el tőlük sok időt. Az EKM első felülvizsgálata és korrekciója már megtörtént, további „finomhangolása” folyik. A modul fenntartása az egységes hivatástudat és szemlélet kialakítása miatt ugyan indokolt, de a tantárgyak tananyag-kiosztásában szakterületenként, esetleg szakonként differenciálni, ez esetben a katonai alapképzéssel szakmailag összehangolni szükséges. Egyébként a képzési programok értékelése a Szakfejlesztési Fórumok keretében történik, melynek tagja a HÖK képviselője is. A tantárgyakat és az oktatókat a szakmai tanszékek a kurzus lezárást követően értékelik. Az oktatási egységek vezetői éves beszámolót készítenek, amelyet a Kari Tanács is értékeli.

A végzett hallgatók teljesítményéről való visszajelzésnek komoly hagyománya van. A felmérések egyaránt kiterjednek a fiatal (1-3 éve végzett) tisztekre, a közvetlen parancsnoki körre és a magasabb parancsnoki beosztásban szolgálókra.

A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

Az ismeretlenellenőrzésben példaértékű, hogy a foglalkozásvezetők személyesen értékelik a hallgatókat, illetve, hogy a csapatgyakorlatokon elvégzendő feladatokat személyre szóló feladatlapon definiált munkaterv rögzíti. Kari sajátosság viszont, hogy egyes ismeretanyagok esetenként bizalmas jellegből adódóan a pontos tantárgyi követelményeket nem kapják meg a hallgatók elektronikus formában, ez okozhat problémát, a nehézség feloldása meggondolandó.

Az oktatók minőségének biztosítása

A kar minősített oktatói arányának növelésére 2013-ban stratégiai koncepciót dolgozott ki, amit sikeresen végre is hajtott. A fejlesztések eredményeként a tudományos fokozattal rendelkező oktatók aránya 2015-re 72%-ra nőtt.

Az oktatók adminisztrációs feladatainak (Neptun adminisztráció, szorgalmi és vizsgaidőszakban megjelenő speciális feladatok) leírása és a végrehajtása az NKE-n egységesen szabályozott. Tanévenként

„rektori utasítás” készül annak időbeosztásáról. A fenntartó elvárása, hogy a katonaoktatók ötévente fél év időtartamban csapatgyakorlaton és/vagy missziós feladatban vegyenek részt. Ugyancsak a honvédtisztek oktatásának minőségét javítja, hogy a hivatásos és szerződéses állomány kiemelkedő tapasztalatú képviselői határozott idejű vezénlyelssel rész vesznek az oktatásban.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A HHK-n a tantárgyak tematikái a Moodle rendszeren keresztül általában elérhetők, kivéve, hogy egyes ismeretanyagok esetenként bizalmas jellegéből adódóan a tantárgyi tartalmakat, elvárásokat a hallgatók nem kapják meg elektronikus formában. Célszerű lenne a lehetőségekhez mérten mégis elektronikus módon is elérhetővé tenni a tematikákat, hogy azok későbbi felhasználása is lehető legyen a hallgatók, a végzettek, és esetleg a képzés iránt érdeklődők számára.

Fontos tanulástámogató gyakorlat, hogy a lemorzsolódás csökkentésére az alapképzésben pót-kurzusokat (pl. matematika alapozás) tartanak. A MH Ludovika Zászlóalj is jelentős mértékben hozzájárul a képzés feltételrendszerének biztosításához. A zászlóalj a tiszti képzéshez szükséges felkészültség javítása érdekében speciális felzárkóztató foglalkozásokat szervez, és itt csapatpszichológus is működik. A tisztjelöltek igénybe vehetik pl. az MH rekreációs központjait, üdülőit, egészségügyi ellátó rendszerét, kulturális intézményeit.

A gyakorlati foglalkozásokra történő költséghatékony felkészítést szolgálja a szimulációs szoftvercsomagok tantermi keretek közötti alkalmazása (pl. térinformatika, tüzér-szakismereti oktatások). A költségesebb terepen végrehajtott foglalkozások csak a nagyszámú szimulációs gyakorlat teljesítése után kerül(het)nek végrehajtásra.

A Hungária körüti Campuson szakkönyvtár és két intézeti, valamint az egyetemi könyvtár áll a hallgatók rendelkezésére. Az NKE Szolgáltató Kft kiadott, előállított jegyzetek, tankönyvek, folyóiratok és egyéb kiadványok főleg papíralapúak, de nagyban segítik a szakterületi oktató és kutató munkát.

A szakterületet gondozó karon a hallgatói érdekképviselőt sajátságos, az itt HÖK-ös tisztséget betöltő hallgatóknak nehézséget okoz a rendkívül szoros időbeosztásuk mellett megtalálni az időpontot az egyetemi, illetve a HÖK-ös testületi üléseken való részvételre. A hierarchikus rendszerből adódóan is léphetnek fel problémák, hiszen az alárendeltségből következően nehéz ellenkező véleményt képviselniük feletteseikkel szemben. Mindazonáltal – amint a hallgatók jelezték – elöljáróikkal meg tudják találni a közös nevezőt a hallgatóságot érintő kérdésekben.

A kar hallgatói főként az ország keleti részéről származnak, képzésük térítésmentes, a kollégiumi elhelyezésük is ingyenesen biztosított, valamint számos egyéb kedvezményre is jogosultak, előrelépési lehetőséget biztosít számukra a képzés. Elmondásuk alapján azonban – általuk nem várt módon – sok lemondással kell számolniuk, már a képzésük kezdetén három hónapos terepgyakorlaton kell részt venniük, valamint a már említett közös modul tárgyak kötelező felvételéből adódóan igen magas az óraszámuk. Érdemes lenne így a felvételi tájékoztatóban, illetve az *Educatio* kiállításon részletesebben is megismertetni a hallgatókkal a képzés feltételeit, szakaszait. A hallgatókkal való találkozás során a közös egyetemi modul tárgyak okozta nehézségek mellett felmerült még az előléptetés kérdése is, hiszen a főtiszti beosztás ún. másoddiplomához kötött, melyhez vezető képzést elmondásuk szerint felettesük jóváhagyásával kezdhetnek el.

A belső, kari információs rendszer

A karon belüli információáramlást a GroupWise rendszer támogatja. A képzés tartalmát és a végzettek teljesítményét illetően a honvédségtől a visszajelzés folyamatos. A Honvéd Vezérkar főnöke rendszeres munkaértekezleten és a „Fiatal tisztek konferenciáján” összegzi a tapasztalatokat. A konferencián a végzett fiatal tisztek véleményét is integrálva a HM és a katonai szervezetek közös értékelést adnak.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A kari működésre, a szakterületen folytatott oktatási-kutatási tevékenységre vonatkozó információk az egyetemi kommunikációval teljes összhangban nyilvánosak, mindezek a kar honlapján elérhetők (<http://hhk.uni-nke.hu/oktatas/tanulmanyi-tajekoztatok>, [/kutatas-es-tudomanyos-elet](http://hhk.uni-nke.hu/kutatas-es-tudomanyos-elet)). Hiányolható viszont a pályaképek bemutatása.

4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

C-SWOT analízisük megfelelő számú és kellően fontos külső és belső tényezőt sorol fel. Az ebből leszűrt stratégia megvalósítható lépéseket irányoz elő (pl. idegen nyelvű oktatás bővítése, HM és MH kutatási együttműködések, digitális tartalomfejlesztés, önálló kari bevételt hozó tevékenységek fejlesztése).

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások

- Meggondolásra javasolt – többek között a Magyar Honvédség jelenlegi haditechnikai felszerelését (eredet, gyártmány, működtetés stb.) is figyelembe véve –, hogy az alapképzéseken második idegen nyelvként az orosz is választható legyen.
- Javasolt a meglévő mérnöki (*védelmi vezetéstechnikai rendszertervező*) mesterszak hallgatói létszámának emelése és új mérnök alap- és mesterszakok indítása a Katonai Műszaki Doktori Iskola fenntarthatóságának érdekében.
- Javasolt az Egyetemi Közös Modul (EKM) e szakterületen oktatott tantárgyai tartalmának (és „kiméretének”) és a katonai alapképzési tartalmaknak a további szakmai összehangolása.
- Az idegen-nyelvű és magyar publikációk aránya az idegen nyelvű publikációk javára javítandó.
- Javasolt a pályaképek objektív vázolására alkalmas tartalmak kidolgozása és a honlapon történő szerepeltetése.

A katonai felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése (az átfogó értékelésen túl)

NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p><i>katonai vezetői</i> alapképzési szak <i>lövész, harcokcsizó, felderítő, tüzér, műszaki, légvédelmi rakéta, vegyivédelmi specializációk</i> szakindítási MAB határozat: 2004/8/VIII/54 – az előzmény (7 féléves) szakra, a jogelőd intézményben (ZMNE)</p>	<p>2017/3/VI/3 sz. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A jogelőd intézmény (ZMNE) 2009-es akkreditációs értékelése kapcsán a MAB 2009/8/VII/3 sz. határozatában javasolta a képzés tartalmában a megrendelői igények kiemelt figyelembevételét, a „harcászat” tantárgy tartalmának korszerűsítését, az összhaderőnemi gyakorlatok megvalósításában a blokkosítás bevezetését, valamint az oktatói kar fejlesztését az egyidejű alap és mesterképzés megnövekedett igényeinek megfelelően. Az időközben megváltozott szakszerkezet, a szakok újrafogalmazott képzési és kimeneti követelményei (KKK) megjelenése a jelzett szakmai-tartalmi megújulásával is együtt jártak, a változások a kívánt, jó irányban történtek. Ezek után:

A képzés tartalmi megfelelése

A 2004-ben 7 féléves (210 kredit), 8 szakirányos szakként létesült alapszak átalakult, kifutó képzés lett. Az NKE minden szakját megújító KKK rendelet alapján a 2013/2014-es tanévtől ezen a szakon 8 féléves, 7 specializációs lehetőséget adó, teljes idejű, zárt rendszerű képzés folyik, az egyetlen hazai képzőhelyen, az NKE-n. A képzés jellemzőit (KKK) és szakmai tartalmát (tanterv) alapjaiban határozza meg az NKE és a Magyar Honvédség kapcsolata. A képzés a szakképzettség megszerzésének biztosítása mellett a hivatásnak megfelelő szocializációra is kiterjed, moduláris felépítésű (alapozó modul közszolgálati, katonai és társadalomtudományi ismeretekkel, szakmai törzsanyag, orientációs modul, differenciált szakmai ismeretek). A nagy mennyiségű haditechnikai eszköz igénybevételét igénylő gyakorlati foglalkozások tömbösítve (komplex foglalkozásként és kritériumkövetelményként) a csapatoknál zajlanak. A szabadon választható tárgyak (12 kredit) a szakmai törzsanyag, az orientációs modul és differenciált szakmai ismeretek féléveiben vehetők fel. A megszűnő szakirányok nem mindegyike került helyettesítésre azonos nevű specializációval, a repülésirányító és a repülő hajózó szakirány pótlása várhatóan a bevezetésre kerülő, szolnoki bázisú műszaki képzésekkel lesz pótolható, de a katonai térinformatika, térképész szakirány eltűnt a képzési kínálatból. A korábban MAB megjegyzéssel illetett harcászat tantárgycsoport korszerűsítése megtörtént, valamint bővültek a tisztjelöltek gyakorlati felkészülési lehetőségei, a gyakorlatok összhaderőnemi környezetbe integrálva történnek.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse frissen kinevezett egyetemi tanár (*Krajnc Zoltán* alezredes), szakmai és oktatói gyakorlottsága, kompetenciái, tudományos tevékenysége alapján az elvárásoknak mindenben megfelel. A korábbi szakirányokat nevükben is követő specializációk felelősei változatlanok és egyben szakmailag is változatlanul megfelelőek, a két új (*légvédelmi rakéta*, ill. *vegyivédelmi*) specializáció felelősei is rátermett, szakmailag kompetens személyek. Egy korábbi MAB megjegyzésre utalásuk szerint a kari (szakintézet) oktatói állomány a csapatoktól bevont szakértők és az önkéntes tartalékosként bevont kollégák együttes kompetenciája biztosítja a tisztjelöltek felkészítését. Az oktatói körben az AT/AE/V arány messzemenően megfelelő.

A képzés eredményessége

A jelentkező hallgatók sikeres felvételi után honvéd-tisztjelöltek lesznek, és tanulmányi szerződést kötnek a Magyar Honvédséggel, végzés után elhelyezkedésük biztosított. Az új rendszerű képzésbe belépő alapszakos hallgatók középfokú „C” típusú angol nyelvvizsgával rendelkeznek (felvételi követelmény), amelyet tanulmányaik során szakmai középfokú (NATO STANAG) nyelvvizsgával egészítenek ki. A lemorzsolódás az elmúlt 6 tanévben (a kifutó előd szakot is figyelembe véve) 12%, a hazai felsőoktatási intézményi átlaghoz képest nem jelentős.

NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;"><i>katonai vezető</i> mesterképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2007/10/XII/3/47 – az előzmény (3 féléves) szakra, a jogelőd intézményben (ZMNE)</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/4 sz. MAB HATÁROZAT A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat(ok) észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A szak indítását a MAB 2007-ben támogatta, tartalmi és formai kifogást nem emelt.

A képzés tartalmi megfelelése

A korábban 3 féléves, 90 kredités mesterképzési szak a vonatkozó KKK rendelet 2012-es változása kapcsán 2 féléves, 60 kredités képzéssé módosult, a 2013 / 2014-es tanévtől kezdődően már az új képzési idővel és szakmai tartalommal, megrendelői kérésre (Magyar Honvédség) megújult tanterv alapján folyik a képzés. A speciális katonai mesterképzés kis-létszámú, kizárólag a Magyar Honvédség hivatásos tisztjei jelentkezhettek rá. A képzéshez egy hetes szakmai csapatgyakorlat kapcsolódik. A tisztek az összefegyvernemi harcászati szintről indulva (katonai alapképzés) jutnak el az összhaderőnemi, hadműveleti-harcászati szintű tiszti ismeretanyagig.

A képzés célja a középszintű katonai vezetővé válás képzés oldalról történő biztosítása.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse habilitált egyetemi tanár (*Szendy István ezredes*), szakmai, oktatói, vezetői gyakorlottsága, kompetenciái, tudományos tevékenysége alapján az elvárásoknak messzemenően megfelel.

A szak oktatói 80%-ban az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatottak (AT oktatók), és mindannyian tudományos fokozattal rendelkeznek, ketten az MTA doktorai (DSc).

A képzés eredményessége

A hallgatók motivációja – hivatásos katonaként – magas, a lemorzsolódás még az alapszakéhoz képest is kisebb. Az elmúlt négy tanév kibocsájtását figyelembe véve; a felvett hallgatók (143 fő) közel 90%-a (128 fő) kapott oklevelet a záróvizsga után közvetlenül, a 10%-os elmaradás oka elsősorban a speciális katonai szakmai nyelvvizsga akkori hiánya, amit később többen pótoltak is.

NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;"><i>katonai műveleti logisztika</i> mesterképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2012/9/VI/11 – NT (nem támogató)</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/5 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat(ok) észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB 2012-ben a szak létesítését megjegyzéssel támogatta, indítását ugyanakkor nem támogatta, a szak OH nyilvántartásba vétele, a képzés megindítása miniszteri jóváhagyással történt. Az akkreditációs elvárások terén az akkori hiányosságok egyike pl. a gyakorlati képzésnek a KKK-ban előírt 30%-os részarányánál lényegesen alacsonyabb tervbe vétele volt, valamint kifogásolta a MAB a tárgyakhoz előírt kötelező irodalmak nagy számát.

A szak vezetése a képzés folytatása során a gyakorlati képzés arányát módosította, a program tervét pontosította, és a kötelező irodalom mennyiségét is csökkentette.

A képzés tartalmi megfelelése

Ez a korábban 3 féléves, 90 kredites mesterképzési szak is 2 féléves, 60 kredites képzéssé módosult, a 2013/2014-es tanévtől kezdődően már szintén az új képzési idővel és szakmai tartalommal, a többi katonai mesterképzéséhez illeszkedő tanterv-szerkezettel indult. A képzés kis-létszámú, teljes idejű (nappali) speciális katonai mesterképzés, kizárólag a Magyar Honvédség hivatásos tisztjei jelentkezhetnek rá. Mindkét félévben – egy-egy hetes – brit-magyar *MAGLITE Összhaderőnemi Többnemzeti Logisztikai Kiképzés* vagy csapatlogisztikai gyakorlat kapcsolódik a képzéshez. A *Katonai Műveleti Logisztika Szakfejlesztési Fórum* félévente értékeli a képzés helyzetét, és a végzett hallgatók szolgálati vezetői itt megfogalmazhatják a képzéssel szembeni korrekciós igényeiket.

A személyi feltételek megléte

A szak felelősének személye változott, jelenleg habilitált egyetemi docens (*Horváth Attila* alezredes), aki feladatának ellátására életpályáját, szakmai és oktatói tapasztalatait, tudományos munkásságát is figyelembe véve alkalmas.

A szak oktatói 80%-ban tudományos fokozattal rendelkeznek, ketten az MTA doktorai (DSc). Az oktatói körben az AT:AE alkalmazási arány kiváló, $\approx 5:1$.

A képzés eredményessége

A hallgatók motivációja – hivatásos katonaként – magas, lemorzsolódás gyakorlatilag nincs. Az elmúlt három tanévben a 27 felvett hallgatóból 25-en diplomát kaptak.

NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;"><i>katonai üzemeltetés</i> mesterképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2012/9/VI/13</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/6 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat(ok) észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB 2012-ben a szak létesítését, valamint indítását is megjegyzésekkel támogatta. A kért javításokat (szak átnevezése és a diplomamunka kreditértékének pontos rögzítése) elvégezték, a megjegyzések alapján a képzés oktatói háttere is megfelelően módosítva lett, az intézményi kreditterhelést is csökkentették egyes tantárgyfelelős oktatóknál.

A képzés tartalmi megfelelése

A kétféléves, kis létszámú speciális katonai mesterképzési szakon a képzés teljes idejű (nappali) formában a 2013/2014-es tanévben indult. A 2014/15-ös tanévet követően szakfejlesztési fórumon a KKK-t nem érintő változtatásokat javasoltak, és megtörtént a tantárgyak belső struktúrájának változtatása azok jobb egymásra épülésének érdekében. A beiskolázás és kibocsájtás folyamatos, a képzésre kizárólag a Magyar Honvédség hivatásos tisztjei jelentkezhetnek. Szakirány vagy specializáció nincs, de a hallgatók a 2. félévben várható beosztásuk és eredeti alapképzettségük függvényében választhatnak a szárazföldi és a légi modul közül. A képzéshez 2 hetes intézményen kívül teljesítendő, a gyakorlati hely vezetője által is ellenjegyzett szakmai gyakorlat kapcsolódik.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse egyetemi tanár (*Kovács László ezredes*), szakmai kompetenciája, oktatói, vezetői gyakorlatossága alapján a szakfelelősi elvárásoknak megfelel.

A szak oktatóinak 67%-a minősített, ketten az MTA doktorai (DSc), közel 90%-ban az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatottak (AT oktatók).

A képzés eredményessége

A hallgatók motivációja – hivatásos katonaként – magas, a lemorzsolódás még az alapszakéhoz képest is kisebb. Az elmúlt három tanévben felvett 21 hallgatóból 18-an oklevelet kaptak, a néhány elmaradás oka a STANAG 2222-es szakmai nyelvvizsga hiánya, ami viszont a 2015/2016-os tanévtől már felvételi követelmény. Végzés után a hallgatók a Magyar Honvédség alakulatainál kapnak beosztást, elhelyezkedésük 100%-os.

A NEMZETBIZTONSÁGI INTÉZET (NBI) és a nemzetbiztonsági szakterület minőségértékelése

1. Az intézet, mint szervezeti egység

Az intézet szervezete, vezetése, dokumentumok

Az egyetem Nemzetbiztonsági Intézete (NBI) a jogelőd Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Nemzetbiztonsági tanszékének utódjaként jött létre, és egy speciális feladatot lát el; a nemzetbiztonsági szolgálatok és titkos információgyűjtésre jogosult szervezetek felsőoktatási képzési igényeit igyekszik kielégíteni egy újjá szervezett struktúrában. Az NKE Fenntartói Testülete az 3/14/2011. sz. határozatának értelmében a nemzetbiztonsági képzés tekintetében a Belügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium egy közös szakot működtet az egyetem keretein belül, amely az egyetem Nemzetbiztonsági Intézeteként a stratégiai és intézményfejlesztési rektorhelyettes alárendeltségében működik. Az intézet az NKE hatályos Alapító okiratának (FTH/94-2/2014) 8.7. alpontjában, mint karhoz nem tartozó intézet jelenik meg. Jelenleg három tanszékből áll, a 2012 szeptemberétől már működő Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék, és a Polgári Nemzetbiztonsági Tanszék 2015 januárjától kiegészült a Terrorelhárítási Tanszékkel. Távlati célként egy új tanszék létrehozása is megfogalmazódott, miután 2016. márciusában az NBI a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karral közösen létrehozott egy „Szélsőségek, vallási szélsőségek” kutatócsoportot a társadalmi, szociális és vallási szélsőségek elméleti kutatásaira, tananyagok kidolgozására.

Az intézeti struktúra változását leképezik az intézet alapdokumentumai, így az intézeti SZMR, munkaköri leírások és az Intézeti Stratégia. Az intézeti SZMR a honlapról nem érhető el. Ezeket egészítik ki a képzést támogató, illetve a képzést igénybe vevő nemzetbiztonsági szolgálatokkal a szükséges együttműködési megállapodások.

Az intézet a tudományos rektorhelyettes irányítása alatt karközi intézetként működik. Az intézetet az intézetvezető irányítja a három tanszékvezető bevonásával. Az alacsony oktatói létszámra tekintettel a működés alapvető kérdéseiben a döntést és az információáramlást az Intézeti Értekezlet támogatja. A hallgatókat szélesebb körben érintő ügyekben ezeken a hallgatói képviselők is részt vesznek, de ezen kívül a hallgatói képviselet intézeti szinten nem kapcsolódik be a döntéshozatalba.

A NBI minden évben elkészíti az Intézményi Fejlesztési Tervet, ennek alapkonceptiója a Fenntartói Testület stratégiai közszolgálati céljaival és az egyetem intézményfejlesztési terveivel (IFT) összhangban került kidolgozásra a 2015-2020 közötti időszakra, amely tartalmazza a tantervek korszerűsítésére vonatkozó aktuális további fejlesztési irányokat. Ennek keretében kidolgozták mesterszak specializációját, és további specializációk előkészítése is folyamatban van. Célul tűzték ki a nemzetbiztonság és rendvédelem szakterületet ketté választását a doktori képzésben, amely által a nemzetbiztonság szakterület a Hadtudományi, míg a rendészettudomány a Rendészettudományi Doktori Iskolához kerül. A nemzetbiztonsági felsővezetői tanfolyami képzést szakirányú továbbképzési szakká szeretnék fejleszteni és előkészítenek egy magas színvonalú, nemzetbiztonsági és GOVCERT szakemberek részére induló kibervédelem, adatvédelem és adatbiztonsági és számítástechnikai tanfolyamot is. A NBI nagyvállalatok részére 3-5 napos tanfolyamokat is tart.

Az intézetnek nincs önálló emberierőforrás-stratégiája, csak a fejlesztései megvalósításához szükséges irányokat és a szükséges erőforrásokat határozza meg.

Képzési szerkezet, intézeti stratégia

Az intézet két szakot gondoz, a *nemzetbiztonsági* alapképzési és mesterképzési szakot, amelyek korábban a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar képzéseként működtek. Az NBI a fenntartói igényekkel összhangban 2012-ben alakította ki a katonai és polgári specializációkat, mind alap-, mind mesterképzésben. Ennek megfelelően a Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék és a Polgári Nemzetbiztonsági Tanszék elsődleges feladata a jogelődnél megkezdett képzések eredményes kivezetése, és ezzel párhuzamosan a szakfejlesztés megvalósítása, továbbfejlesztése, az új specializációk gondozása. A megújított képzések 2013 szeptemberében indultak, majd 2015 szeptemberében kiegészültek a *nemzetbiztonsági* alapszak *terrorelhárítási* specializációjával.

A két szak működtetése mellett az NBI részt vesz a felsővezetői és a PhD képzésben, valamint a *nemzetbiztonsági tanulmányok* tárgy oktatásával az egyetemi közös közszolgálati modul oktatásában is. Ez utóbbi keretein belül a NBI szemeszterenként kb. 1500 első éves, alapszakos hallgató oktatását végzi. 2016 szeptemberétől megkezdődött a tantárgy tematikájának korszerűsítése, új *Nemzetbiztonsági alapismeretek* jegyzet kidolgozása elektronikus formátumban. A karok és intézetek közötti együttműködés jelentős korlátja, hogy a nemzetbiztonsági érdekek érvényesítése, a speciális szabályok betartása miatt az intézet – néhány szabadon választott tantárgy kivételével – nem tud széles körben nemzetbiztonsági képzést oktatni. Nemzetközi közös képzési programokban az intézet nem vesz részt.

A Fenntartói Testület 2015 májusában elfogadta a *polgári nemzetbiztonsági* alap- és mesterképzési szak KKK-ját, amely miniszteri rendeletben kihirdetésre is került, ezek kidolgozásában, specializációk beillesztésében nagy részt vállalt az intézet, bár a képzésekért felelős kar az RTK lesz. A korábban elkészített KKK-k módosítása jelenleg a jogszabályi változások, valamint az Európai Képesítési Keretrendszerbe történő illesztés miatt szükségessé vált, és jelenleg is zajlik.

A NBI jellemzően kis létszámú szakokat működtet a megrendelők beiskolázási igényének megfelelően, a létszám ugyanakkor folyamatos növekedést mutat: 2012-ben 25 aktív, 2013-ban 42 aktív, 2014-ben 95 aktív, 2015-ben pedig már 108 aktív hallgatót regisztráltak.

Gazdálkodás

Az egyetemen centralizált gazdálkodás folyik, a kari gazdálkodás ezért központilag meghatározott, önálló sajátosságokkal nem rendelkezik.

2. A nemzetbiztonsági szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése

A szakterület menedzselése

A szakfelelősök a szakok fejlesztésének érdekében megfelelő szerepet kapnak a szervezeti egység minőségügyi szervezetében, a 13/2013. számú rektori utasítás részletesen meghatározza tevékenységüket a folyamatos szakfejlesztést illetően. Ennek értelmében a szakfelelős megszervezi a szak és a szakirányok tantervi fejlesztésével kapcsolatos feladatokat, felel a képzés minőségéért, a KKK-nak való megfeleléséért. Képviseli a szakot, javaslatot fogalmaz meg a szakfejlesztést illetően, elemzi a szak képzésével összefüggő kutatási területeket és feladatokat. Évente beszámol az oktatási rektorhelyettesnek a munkájáról, és folyamatosan kapcsolatot tart a hallgatókkal. A szakterület mindkét szakjának az NBI igazgatója a felelőse, aki azonban intézetvezetőként nem tagja sem a Szenátusnak, sem a Rektori Tanácsnak.

A szakterület általános helyzete

Az NKE tv. 3. § 4. pontja külön nevesíti a nemzetbiztonsági felsőoktatási területet, amely tekintetében a felügyeletet gyakorló miniszterek: a rendészetért felelős miniszter és a honvédelemért felelős miniszter. A szakterületi képzés rendeltetése a nemzetbiztonsági ágazat szakembereinek felkészítése.

A szakterület szakjait és a képzési és kimeneti követelményeket kormányrendelet (korábban miniszteri rendelet) határozza meg. A 2016-os szabályozás már megkülönbözteti a *polgári nemzetbiztonsági* szakot és a *nemzetbiztonsági* szakot mind alap-, mind mesterképzésben, így a jelenleg zajló KKK módosításokat követően a képzési terület négy szakot foglal majd magába, míg jelenleg a képzés két szakon, a *nemzetbiztonsági* alapképzési és mesterképzési szakon folyik. A polgári nemzetbiztonsági alapszak 2017 szeptemberétől indul a Rendészettudományi Karon, a szakindítást a MAB támogatta.

A szakterület gondozójaként az NBI, rendeltetését tekintve országos szinten egyedülálló, a nemzetbiztonsági szolgálatok és titkos információgyűjtésre jogosult szervezetek felsőoktatási képzési igényeit biztosító kizárólagos képzési hely. Képzései és azok tapasztalatai, valamint a hallgatói adatok is a jogutódlás előtti és utáni időszakra bonthatók. Az intézet a korábbi Hadtudományi Kar képzései között megjelenő, akkreditált *nemzetbiztonsági* szakra alapozva 2012-ben alakította ki a katonai és polgári specializációkat, mind alap-, mind mesterképzésben. A katonai és polgári nemzetbiztonsági szolgálatok oktatási területeivel való konzultáció után az új képzési programok a fenntartók iránymutatásának megfelelően e korábban akkreditált képzés programjának 20%-os módosításával kerültek kidolgozásra, gyakorlati-szakmai szempontból egyaránt jobban elválasztva a nemzetbiztonság polgári és katonai specializációkat. A szolgálatok igényeinek megfelelően a levelező képzés került előtérbe. A módosított tanterveket mind az Intézeti Értekezlet, mind a képzések irányában megrendelő szervként megjelenő

nemzetbiztonsági szolgálatok vezetői támogatták, azokkal szakmailag egyetértettek, melyről támogató nyilatkozatot adtak. Az NKE Szenátusának döntését követően indulhatott 2013 őszétől mind az alap-, mind a mesterképzésben *katonai* és *polgári* specializáció – a módosított tanterv szerint a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben. Az Oktatási Hivatal is nyilvántartásba vette a két módosított szakot. Az NKE Szenátusának 2015. áprilisi döntésével a nemzetbiztonsági alapszak tantervébe új, *terrorelhárítási* specializáció került, s még az évben e specializáción is elindult a képzés.

A beiskolázás a szakokra zárt, parancsnoki támogatáshoz és hivatásos jogviszonyhoz kötött, ennek megfelelően a képzések jellemzően alacsony létszámmal működnek. A képzés jellegéből adódóan levelező képzés, blokkosított óratartás, és az óralátogatások magas száma a jellemző, ez is segíti a hallgatók folyamatos felkészülését. Ugyanakkor előfordul, hogy a beiskolázó szolgálat egy aktuális feladat ellátására rendeli a hallgatót, aki így ideiglenesen kiesik az oktatásból.

A NBI-nek önálló doktori képzése nincs, de aktívan részt vesz az NKE Hadtudományi Doktori Iskola, és a Rendészettudományi Doktori Iskola tevékenységében, a hallgatók is ezekbe léphetnek tovább.

A korábban még a ZMNE-n indult költségtérítéses formájú, levelező mesterképzésben 2012-ben a záróvizsgát tett hallgatóknak csak 26%-a (6 fő) szerzett oklevelet, ennek oka alapvetően az akkori előírás szerint szükséges felsőfokú komplex típusú nyelvvizsga hiánya volt. Az intézet a szak tanterveinek 2012-es évi módosítása során – a képzést megrendelő szervezetekkel történt egyeztetésnek megfelelően – kezdeményezte a mesterszak kimeneti nyelvi szintjének csökkentését középfokú nyelvvizsgaszintre. 2015-ben a módosított tantervű és nyelvvizsga-követelményű, két éves mesterszak képzésének végén mind a 23 hallgató záróvizsgát tett és diplomát szerzett. 2013-ban – szintén a korábban megkezdett képzés befejezéseként – az alapképzésben is hasonlóan kevés hallgató, 4 fő (22%) szerzett oklevelet, az ok itt is a nyelvi követelmények hallgatók általi nem teljesítésére vezethető vissza.

A szak tantervének módosítása, továbbá a képzést támogató és megrendelő szervek igényeinek megfelelően a kizárólag levelező képzési formában való indítás, a mesterszak kimeneti nyelvi követelménye szintjének csökkentése, valamint a korábban költségtérítéses képzések államilag támogatottá válása jelentős, pozitív változásokhoz vezetett. A nyelvi feltételek teljesítéséhez hozzájárul az is, hogy a beiskolázó szervezetek az egyéni karriermoddelt figyelembe véve, már eleve az olyan jelöltek beiskolázását támogatják, akik megfelelő nyelvismerettel rendelkeznek.

A képzéseket együttműködési szerződés keretében támogatja az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Budapesti Rendőr-főkapitányság, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat.

Személyi feltételek

A szakterületi képzést gondozó intézet és három tanszéke 20 oktatóval látja el az alapfeladatait, közülük 13 fő (65%) rendelkezik PhD fokozattal, 4 fő doktorandusz, 3 fő szakoktató. 12 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott, 8 részmunkaidős. Az alapképzésben 26 alapozó és 9 szakmai törzstantárgy, a mesterképzésben pedig 17 tantárgy felelősi és oktatási feladatait az NKE más karának oktatói végzik. Szükség esetén, a NBI a képzés személyi feltételeit a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karral együttműködve biztosítja. Az oktatói állomány túlnyomó része az intézethez „vezényelt” szakértő, foglalkoztatásukra a NKE és az egyes szolgálatok közötti együttműködési megállapodások irányadóak. Az egyes szakmai tantárgyak oktatásához a NBI vendéglőadóként, illetve óraadóként bevonja az adott speciális témakört jól ismerő, abban szakmai tekintélynek számító külső előadókat is. A nemzetbiztonsági szak sajátosságai miatt ugyanis a képzés human erőforrás igénye magas, egy-egy szakterület (elhárító, hírszerző, elektronikai felderítés, OSINT, HUMINT, elemző-értékelő) mind külön szakembert, oktatót igényel. Ennek az igénynek a kielégítése érdekében az intézet szakterületi oktató-kutató tevékenységét együttműködési megállapodás keretében az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Budapesti Rendőr-főkapitányság, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat is támogatja.

A képzés sokszínűsége és az alacsony hallgatói létszám következményeként az oktatói óraterhelések jellemzően alacsonyak. Az oktató-hallgató arány 2015-ben 1:4 volt.

A NBI adminisztratív munkakörben 5 fő foglalkoztatására jogosult, jelenleg csak 4 státusz van betöltve, egy oktatásszervezői státusz feltöltés alatt. Egy adminisztratív dolgozó az intézet vezetésénél, a további három pedig tanszéki szinten látja el a képzések szervezéséhez, a hallgatói ügyek intézéséhez, valamint a tanszéki adminisztrációhoz kapcsolódó feladatokat, valamint a tanszékek érintett oktatóival illetve a képzést megrendelő szolgálatok kijelölt szerveivel való kapcsolattartást is. Az intézet tanulmányi ügyeit a

HHK Tanulmányi Osztályának kijelölt munkatársa intézi, aki szorosan együttműködik az intézet adminisztrációt ellátó munkatársaival is.

Tudományos háttér – és viszonya az oktatáshoz

A szakterületi képzések tudományos háttérét is biztosítandó, az NBI a kutatási-fejlesztési és innovációs tevékenységét az egyetem kutatás- fejlesztési és innovációs stratégiájával összhangban látja el, célja, hogy országos és nemzetközi elismerésre méltó oktató és kutatóhely legyen. A középtávú célok központjában a doktori képzésre jelentkezők támogatása és a hírszerzés-felderítés témakörökben tudományos konferenciák szervezése és lebonyolítása állt. Távlati célként ezeken túlmenően a NBI egy jól felszerelt oktatói és kutató környezet megteremtését, az oktatás és képzés magas színvonalának biztosítását, valamint a hallgatók, oktatók és kutatók új tudományos eredményei közzétételének elősegítését tűzte ki célul.

A jelenleg futó kutatások a szélsőségek, vallási szélsőségek, a radikalizáció visszaszorítása témakörében folynak, illetve a nemzetbiztonsági képzésfejlesztést és a gyakorlat korszerűsítést szolgálják. A 2016 márciusától működő „Szélsőségek, vallási szélsőségek” területtel foglalkozó kutatócsoport az egyetem minden hivatásrendje számára végezne kutatásokat, különös tekintettel a következő témakörökre: világvallások és új vallások; vallási szélsőségek; szélsőséges szervezetek és eszmék; válságkörzetek kutatása; terrorizmus; radikalizmus.

Az országban a nemzetbiztonsági kutatások területén egyedülálló tevékenységet folytató intézet kutatási eredményeit a tananyagba közvetlenül beépíti. A nemzetbiztonsági szakterület kutatási témáival az NBI oktatói két doktori iskolában is megjelennek, a Hadtudományi DI-ben 5 kutatási témakört, a Rendészettudományi iskolában pedig 2 nemzetbiztonsági témát hirdettek meg. Az intézeti oktatóknak összesen tíz, már sikeresen védett PhD hallgatójuk van, 18-an abszolutóriumot szereztek és jelenleg 20 PhD hallgató kutatásait irányítják a NBI munkatársai.

Oktatóik részvétele a szakmai-tudományos közéletben, valamint publikációik száma (801 közlemény) figyelemre méltó, ugyanakkor a referált folyóiratokban történő, illetve az idegen nyelvű publikációs tevékenység erősítendő. A NBI gondolja a 2013 novemberétől megjelenő *Nemzetbiztonsági Szemle* tudományos folyóiratot, amely a nemzetbiztonsággal, annak területeivel, nyílt szakmai-tudományos kérdéseivel, a nemzetbiztonság kutatási és képzési ismereteinek bővítésével foglalkozó témákban, tudományos igényű írásokat, kérdéseket feldolgozó és elemző műveket, tanulmányokat, cikkeket jelentet meg. A szerkesztőbizottságban egyaránt helyet kapnak a tudományos élet képviselői, valamint a szolgálatok tudományos tanácsainak képviselői. Eddig 16 száma jelent meg, egy angol nyelven.

A hazai és nemzetközi szakmai-tudományos közéletben jelen van a nemzetbiztonsági szakterületet képviselő NBI, 2012-2016 között 12 hazai és nemzetközi szintű önálló tudományos konferenciát szervezett, több hazai nemzetbiztonsági szolgálattal, azok tudományos tanácsaival és országos szakmai szervezetekkel karöltve. Oktatói és hallgatói rendszeresen szerepelnek országos, egyetemi és szakismereti konferenciákon és rendezvényeken.

Az intézet 2013 szeptemberében 10 hallgatóval létrehozott egy *Nemzetbiztonsági Szakkollégiumot*, melynek tagjai lehetnek az NKE valamennyi karának hallgatói. Ez által biztosítani kívánja a Magyarország nemzeti biztonsági célkitűzéseit érintő témakörökben tanulók elméleti és gyakorlati tapasztalatszerzését és képességfejlesztését, előadások, kurzusok, konzultációk, konferenciák, szakmai gyakorlatok, tréningek (csapatépítő, stratégiai tervező) és egyéni felkészítések és nyelvképzések biztosítása révén. A 2013-2015 közötti időszakban e kollégium tagjai több szakmai rendezvényen, szakkollégiumi előadássorozaton, tanulmányutakon vettek részt, bekapcsolódtak a NBI által rendezett tudományos konferenciák szervezésébe is. A szakkollégium keretében eddig 10 hazai publikáció született. A NKE Szakkollégiumok Konferenciájában a *Biztonsági Dilemmák 2016* címmel rendezett szakmai tudományos konferenciával vett részt. Tekintettel a folyó képzései levelező jellegére, az intézet önálló tudományos diákkört nem működtet, de a nemzetbiztonsági képzésben érintett hallgatók számára nyitott az egyetemi TDK rendezvényeken történő indulás.

Infrastrukturális feltételek

A szakterületi képzést gondozó intézet létrehozásakor az oktatási infrastruktúra kialakítására a NKE Hungária körúti Campusán került sor. A szervezetfejlesztéssel (Terrorrelhárítási tanszék létrehozása), a képzési portfólió bővülésével (nemzetbiztonsági felsővezetői tanfolyam) és az egyes tanszékek állományának feltöltésével párhuzamosan az irodákat és a képzéseknek gyakorlati helyszínt biztosító

tantermeket bővítették. Jelenleg a Hungária körüti Campuson az intézet vezetése és tanszékei két épületben, három különálló részben, a tanterem pedig két épületben (4 tanterem) kerültek elhelyezésre. A tanterem technikai ellátottsága hiányos, a rendelkezésre álló asztali számítógépek, illetve projektorok korszerűtlenek, vagy éppen hiányoznak, és nincs WIFI elérhetőség. Az NBI fejlesztési feladatai között ezért kiemelten fontos elem az alaptantermek technikai színvonalának emelése, az eszközrendszerek korszerűsítése. Az infrastruktúra fejlesztéséhez kapcsolódóan 2014-ben elkészült Nagykovácsiban a Polgári nemzetbiztonsági tanszék oktatási részlege.

Az intézet képzései zártak, a hallgatók a nemzetbiztonsági, illetve egyéb titkos információgyűjtésre jogosult szervek állományából kerülnek ki, ezért a képzésük, tanulmányaik támogatásánál a szükséges eszközök igénye és felhasználása sajátos módon jelentkezik, mindazonáltal a NKE infrastruktúrája számukra is igénybe vehető. Az intézetnek nincs önálló szakkönyvtára, de a nemzetbiztonsági képzés hallgatói – az oktatási helyszínekhez kapcsolódóan - alapvetően a NKE Hadtudományi- és Honvédtisztképző Kar könyvtárát használhatják, amely az ország egyik legjobban ellátott katonai és nemzetbiztonsági tartalmú művekkel rendelkező, korszerű gyűjteménye.

3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés intézeti, szakterületi sajátosságai, eredményei

Intézeti stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Az intézeti minőségügyi, minőségbiztosítási dokumentumok (Minőségbiztosítási Szabályzat, Minőségpolitika, Intézetvezetői nyilatkozat) az egyetem Minőségbiztosítási Szabályzatával összhangban 2016-ban kerültek kialakításra. A stratégiaalkotási és figyelemmel kíséresi folyamatok az egyetemi eljárásokhoz illeszkednek. Az „Intézeti Minőségpolitika” meghatározza az intézeti szervezeti, oktatási, kutatási érdekeket. Az Intézeti Minőségfejlesztési Program 2017 végéig rögzíti a szükséges intézkedéseket.

Az intézetvezető felelős az intézet minőségirányításáért, a minőségügyi feladatok ellátása a minőségügyi felelős feladata, aki tagja az Egyetemi Minőségügyi Bizottságnak.

Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A képzési programok indítása és fejlesztése az intézményi és kari stratégiával összhangban, az egyetemi eljárásoknak megfelelően történik. A képzésfejlesztés a felhasználói igényeknek megfelelően a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálattal, az érintett polgári nemzetbiztonsági szolgálatokkal és a Terrorelhárítási Központtal egyeztetve történik, e partnerek elégedettsége a képzés fejlesztésének legfontosabb hajtóereje.

A nemzetbiztonsági szak képzésfejlesztése mellett aktívan részt vett az intézet az egyetemi közös modul (EKM) egyes tárgyainak és különböző egyetemi tananyagoknak a kidolgozásában. A tantárgyak jegyzetekkel történő támogatásának aránya folyamatosan emelkedett (2012 - 45%, 2013 - 50%, 2014 - 60%).

A nemzetbiztonsági képzésben egyelőre idegen nyelvű kurzusokat nem kínál fel az intézet, és a képzés jellegéből adódóan a cserekapcsolatok is korlátozottak.

Az intézet és a tanszékek vezetői folyamatosan rendszeresen látogatják, ellenőrzik az órákat, és lehetőséget nyújtanak a képzésben résztvevő hallgatók számára építő jellegű kritikájuk megfogalmazására. Az alacsony hallgatói létszám lehetővé teszi a kiscsoportos oktatás előnyeinek kihasználását, a hallgatókkal való személyes, intenzív kapcsolattartást. Ezt segíti az „osztályfőnöki” funkció, miszerint a tancsoportvezető oktatók félévente tanszéki értekezleteken beszámolnak az általuk vezetett tancsoport tanulmányi előrehaladásáról, a felmerülő fejlesztési lehetőségekről. A végzett hallgatók a képzésekről pozitívan nyilatkoznak. Nagyon hasznos az a konstruktív kritikai hangvételű elemzéseket tartalmazó időszakos jelentés, melyben az intézet tanszékei az oktatási rektorhelyettesnek számolnak be az adott tanév oktatási-képzési eredményeiről, tapasztalatairól.

A minőségfejlesztési folyamat része a végzett hallgatók felmérése, az elkötelezett hallgatók támogatják a minőségfejlesztési tevékenységet. Mivel 10 szervezet küld hallgatót a képzésbe, kihívást jelent e szervezetek igényeit összehangolni és számukra legalább éves gyakorisággal visszacsatolást adni.

A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

Az értékelés szabályait az egyetemi szintű TVSZ határozza meg, ezt egészíti ki az intézeti tanulmányi tájékoztató. Mindkét dokumentum elérhető a honlapról. A félév elején kihirdetett tantárgyi tematikák

tartalmazzák a megkövetelt ismereteket és a vizsga módját. Bevett gyakorlat a felkészülést segítő kérdéssor megadása, átbeszélése. A képzés zárt jellege miatt a hallgatókkal szemben elvárás az ütemezett előrehaladás. Az oktatás-tanulás eredményességét elsősorban a tancsoportokat vezető oktató követi, ami a folyamatos fejlesztéshez ideális feltételeket biztosít.

A szakdolgozatok, diplomamunkák elkészítését két konzulens segíti. A belső konzulens szakmai ismeretei mellett az egyetemi szabályokat és követelményeket ismerő, a külső konzulens pedig az adott szakmai kérdéskörben jártas személy. A hallgatók felkészülését segíti a képzés elején átadott, intézeti szintű szakdolgozat és diplomamunka készítési ütemterv is.

Az oktatók minőségének biztosítása

2012-ben a képzések átvételével és megújításával egyidejűleg az intézet gondoskodott a megváltozott képzési portfóliót lefedő oktatói kör biztosításáról, elsősorban az érintett szolgálatoknál dolgozó, az egyetemi oktatói követelményeknek megfelelő személyek pályáztatása útján. 2016 áprilisában az intézethez 20 fő oktató tartozott. A NBI-nek önálló emberierőforrás-stratégiája nem készült, csak a fejlesztési megvalósításához szükséges irányokat és a szükséges erőforrásokat határozza meg. Az oktatók egy részét a megrendelő szakszolgálatok biztosítják, nem nyílt pályáztatással történik a felvétel. A nemzetbiztonsági szakok speciális oktatóinak jelentős része így a szolgálatok állományában dolgozó szakember, akiket a tanszék és a tárgyfelelősök segítenek, hogy tudásuk jól érthető formában adják tovább.

Az oktatók hallgatói véleményezése (OMHV) a Neptun rendszeren keresztül történik félévente, illetve az intézet papír alapú hallgatói kérdőíves rendszert is alkalmaz. Az oktatók ezeket megkapják, a kiértékelés tanszéki és intézeti szinten is megtörténik. Az oktatói értékelés emellett az intézeti szinten felmért óratartási, kutatási és egyéb statisztikai adatok alapján történik.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az intézet tudatosan fejleszti az ismeretanyag elsajátításának támogatásához kapcsolódó szolgáltatásokat, melyek közül követendő példa a hallgatók számára nyújtott személyes konzultációk rendszere, az egyes tancsoportok munkáját segítő tancsoport felelős, szakmai kirándulások, valamint a szakdolgozatok/diplomamunkák két konzulenssel történő segítése. Mindezek a végzetek arányának javítására tett intézkedéseiknek is részei. Nagyon pozitív az a szándékuk is, hogy a hallgatókkal közös munka révén a hallgatók már a mesterképzés során készíthessék el első publikációjukat.

A tanulástámogatási eszköztárak jelenlegi gyenge pontja az oktatási infrastruktúra, ez fejlesztésre szorul. A tanulmányi ügyeket a HHK Tanulmányi Osztálya intézi. A levelező képzés sajátosságai miatt az egyéb szolgáltatásokra (kollégium, kulturális lehetőségek) nincs hallgatói igény.

Az intézet belső információs rendszere

Az intézet belső információs rendszere a speciális megrendelői igényeknek megfelelően került kialakításra. A minősítéssel védendő közérdek miatt az egyetem által biztosított nyílt információs lehetőségek részben alkalmazhatók, az adatok csak korlátozottan hozhatóak nyilvánosságra. A hallgatói előmenetel nyomom követésére, a diplomás pályakövetésre, a hallgatókra, a kulcsfontosságú eredményességmutatóinak mérésére, illetve más hazai és külföldi intézményekkel való összehasonlításokra csak abban az esetben kerül sor, ha azt a megrendelők, illetve a beiskolázó szervezet részéről a nemzetbiztonsági érdek nem tiltja. Az intézet kulcsfontosságú eredményességi mutatók (óratartások, oktatói terhelések, publikációk száma) mérése tekintetében külön információs rendszert nem működtet.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A tájékoztatás alapvető eszköze az intézeti honlap, amely tartalmazza a tanulmányi tájékoztatókat és az alapinformációkat, de a kari honlapokhoz képest kevésbé informatív. A képzéseket érintő részinformációkat az intézet a képzésre hallgatókat küldő szervezeteken keresztül biztosítja. A képzés speciális – zárt – jellege miatt ezeknek az információknak a közzététele csak részben valósulhat meg a honlapon.

Nagyon értékes az a kezdeményezés, hogy a tudományos munka eredményeiről 2013-tól *Nemzetbiztonsági szemle* folyóiratban számolnak be az intézet munkatársai. Annak ellenére, hogy a szerkesztők törekednek arra, hogy ne legyen belterjes a kiadvány, a tudományos utánpótlás sikerességét is igazolja az a tény, hogy a szerzői kör fele doktorandusz.

4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

Az Intézet C-SWOT analízise jól tükrözi az NBI sajátos helyzetét. Erőssége az intézetnek a kis létszámú szakok működtetése, illetve az ebből eredő előnyök, képzési portfóliója stabil, az országban egyedülálló, speciális tudástartalommal jellemezhető, a magyar felsőoktatásnak egy sajátos területe. Magas a tudományos fokozattal rendelkező oktatók száma, és azok tudományos teljesítménye/publikációi megfelelnek az elvárásoknak. Az intézet a képzési programokhoz illeszkedő, az oktatásban felhasználható ismeretek, új tudományos eredmények közzétételére alkalmas saját tudományos folyóiratot gondoz.

Az oktatástechnikai háttér jelentős fejlesztésre szorul. Előnytelen a tanszéki és oktatási egységek széttagoltsága, az oktatók ingázása. A speciális képzési területek jellegüknél fogva nem alkalmasak széles körben elérhető ismeretanyagok és tananyagok fejlesztésére és megjelenítésére. A kutatási eredmények publikálása relatíve korlátozott. A publikációk számának előírásban rögzítése, mint minősítési követelmény kontraproduktív a minőség szempontjából. Ugyanez jellemzi a nemzetközi kapcsolatokat és az idegen nyelvű képzés megvalósítását is. Az oktatók egy részét szintén a különböző, a nemzetbiztonsági, illetve egyéb titkos információgyűjtésre jogosult szervek biztosítják, így egy stabil oktatói gárda kiépítése nem tervezhető.

Fontos lehetőség az NBI által gondozott tudományos folyóirat hazai és nemzetközi elismertségének növelése, a kiadvány színvonalának folyamatos emelése. Szükséges lenne a tájékoztatási-kommunikációs felületek fejlesztése pl. az intézeti honlap informatívabbá tétele, főként az új tudományos és kutatási kérdéskörök, illetve kutatási eredmények közzététele.)

A zártkörű képzés erőssége a felhasználói szférával való erős kapcsolat, ugyanakkor emiatt jelentősen kiszolgáltatott ezen szervezetek képzési stratégiájának. Mivel a NBI nem versenyhelyzetben működik, egyedülálló kivételes helyzete nem motiválja az intézetet jobb teljesítményre. A levelező alapképzés során – a nyelvi követelmények nem teljesítéséből adódóan – a hallgatók oklevélszerzése elhúzódhat.

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások

- Nyitás az idegen nyelvű képzés irányába. A zárt jelleg mellett aktívabb részvétel a hazai és nemzetközi felsőoktatási térségben
- Megfelelő minőségű és stabil oktatói gárda biztosítása.
- Az oktatók referált folyóiratokban történő, illetve idegen nyelvű publikációs tevékenységének fokozása.
- Tudományos folyóiratok, a *Nemzetbiztonsági Szemle* fejlesztése, ismert hazai és külföldi szerzők bevonása, a lap színvonalának és ez által MTMT besorolásának a javítása.
- A tájékoztatás javítása, a nyilvánosság elérése mind egyetem belül, mind egyetemen kívül.

A nemzetbiztonsági felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátságok értékelése (az átfogó értékelésen túl)

NKE Nemzetbiztonsági Intézet	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;"><i>nemzetbiztonsági</i> alapképzési szak <i>polgári nemzetbiztonsági; katonai nemzetbiztonsági;</i> <i>terrorelhárítási specializációk</i> szakindítási MAB határozat: 2004/8/VIII/55 az előzmény szakra, a jogelőd intézményben (ZMNE)</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/7 sz. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB határozata a szak előzményszakját a következő megjegyzéssel támogatta:

A jogi ismeretek, kriminológia és kriminalisztika tantárgyak felelős oktatója megfelelő, feltétlenül jogi végzettségű személy kell legyen!

A MAB határozatában felvetetteknek megfelelően a jogi tárgyak oktatását jogi végzettségű személyek végzik.

A képzés tartalmi megfelelése

A képzés hat féléves, részidejű (levelező) formában folyik a karon. A tanórák száma 1800, ami a nappali képzésre előírt óraszámnak is megfelelne. A szakmai gyakorlat 300 óra.

A képzés bemutatott, aktuális tanterve megfelel a KKK-ban előírtaknak; az alapozó ismeret 40 kredit (ebből 30 kredit EKM), a szakmai törzsanyag 82 kredit értékű. A 2013/14-es tanévtől két specializáció került bevezetésre: a *polgári* illetve a *katonai nemzetbiztonsági*, majd a 2015/16-os tanévtől a *terrorelhárítási* specializáció is indult. A specializációk 30 kredit értékűek. A hallgató 18 kredit értékben vehet fel szabadon tárgyat, a szakdolgozatért 10 kredit jár.

A képzés sajátossága, hogy a hallgatók levelező formában tanulnak és szakmai gyakorlattal rendelkeznek, így az oktatás jellege gyakorlatban alkalmazható, szakma-specifikus kompetenciákat fejlesztő, gyakorlatközpontú. Elsősorban gyakorlati helyzetek kerülnek modellezésre, ezek kapcsán bemutatva a területhez kapcsolódó elméleteket.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse habilitált egyetemi docens (*Resperger István* ezredes), az intézet igazgatója, nemzetközileg is elismert kitűnő gyakorlati és elméleti szakember, kutatási eredményei, publikációi bizonyítják rátermettségét. Erre az alapszakra épülő mesterszaknak is felelőse, személyében a szakmai irányítás maximálisan biztosított. A tantárgyfelelősök (30 fő) szakmai kompetenciája megfelelő, két gyakorlati tantárgy (*informatika I, tárgyalástechnikai tréning*) felelőse nem rendelkezik tudományos fokozattal.

Az oktatói állomány, amint azt az általános értékelés is jelzi, csak részben kerül ki a NBI munkatársai közül, különböző jogi státusszal rendelkeznek. A képzés 43 tantárgyát oktató 67 főből mindenki AT vagy AE jogviszonyú, de többen a társkarok oktatói, illetve a speciális rendeltetésű nemzetbiztonsági szolgálatok által kirendelt szakértők. Egy stabil oktatói kör kialakítása csak szűk körben lehetséges. Az oktatók 94%-a rendelkezik tudományos fokozattal. Az oktatói terhek relatíve alacsonyak, egyrészt a hallgató létszám, másrészt a speciális tartalmú oktatási feladatok miatt.

A képzés eredményessége

2015-ben az NBI alapszakos hallgatói létszáma 66 fő, a felvettek száma az elmúlt öt évben évente 0-25 fő között volt. A képzés eredményessége mind a régi, mind az új képzési formákban ugyanazokat a jellemzőket mutatja; az oklevelet a szükséges nyelvvizsga igazolás hiányában csak a hallgatók egy kisebb része vehette át, például 2012-ben a korábban megkezdett, költségtérítéses formájú, levelező képzések esetében 23 záróvizsgázott hallgatóból csak 6 fő, 2013-ban az alapképzésben 18-ból 4 fő szerzett oklevelet. 2014-ben további 2 fő tett sikeres záróvizsgát, de a diplomájukat a nyelvvizsga hiánya miatt ők sem vehették át. 2016-ban 11 fő kapott diplomát. A 2012 végén módosított tantervű nemzetbiztonsági szakokon a helyzet javult, de még mindig elmarad a kívánatostól. Ezt a problémát azzal kívánják orvosolni, hogy olyan hallgatók beiskolázását támogatják, akik a nyelvtudással kapcsolatos elvárások terén már rendelkeznek a diploma kiadásához szükséges feltételekkel.

NKE Nemzetbiztonsági Intézet	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;">nemzetbiztonsági mesterképzési szak</p> <p style="text-align: center;"><i>polgári nemzetbiztonsági; katonai nemzetbiztonsági; terrorelhárítási specializációk</i></p> <p>szakindítási MAB határozat: 2008/2/X/3/19 az előzmény szakra, a jogelőd intézményben (ZMNE)</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/8 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB határozata a szak előzményszakját megjegyzés nélkül támogatja:

A képzés tartalmi megfelelése

A képzés négy féléves, a 2014/15-ös tanévtől csak részidejű (levelező) formában folyik a karon. A tanórák száma 461, a szakmai gyakorlat 400 óra.

A bemutatottak alapján a képzés aktuális tanterve megfelel a KKK-ban előírtaknak. Az önértékelésben erről a képzésről adott információk teljes mértékben megegyeznek a nemzetbiztonsági alapképzésről szólókkal. Az alapképzés és a mesterképzés tárgystruktúrája nagyjából fedi egymást, a specializációk megegyeznek, így aligha különíthetők el határozottan egymástól az alap és a mesterképzésen oktatót ismeretek.

Az alapozó ismeretek 25 kredit, a szakmai törzsanyag 44 kredit, a specializációk 25 kredit értékűek. A hallgató 6 kredit értékben vehet fel szabadon tárgyakat, a szakdolgozatért 20 kredit jár.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse habilitált egyetemi docens (*Resperger István* ezredes), az intézet igazgatója, nemzetközileg is elismert kitűnő gyakorlati és elméleti szakember, kutatási eredményei és szép számú publikációi bizonyítják rátermettségét. Személyében a szakmai irányítás maximálisan biztosított, a bemenetet biztosító alapszaknak is felelőse. A tantárgyfelelősök (20) szakmai kompetenciája megfelelő, valamennyien tudományos fokozattal rendelkeznek.

Az oktatói állomány, amint azt az általános értékelés is tükrözi, csak részben kerül ki a NBI munkatársai közül, különböző jogi státusszal rendelkeznek. A képzés 33 tantárgyát oktató 31 főből 30-an AT és AE jogviszonyúak, de többen a társkarok oktatói, illetve a speciális rendeltetésű nemzetbiztonsági szolgálatok által kirendelt szakértők. Egy stabil oktatói kör kialakítása csak szűk körben lehetséges. A 31 oktatóból 29 fő rendelkezik tudományos fokozattal. Az oktatói terhek relatíve alacsonyak, egyrészt a hallgató létszám, másrészt a speciális tartalmú oktatási feladatok miatt.

A képzés eredményessége

2015-ben az NBI mesterszakos hallgatói létszáma 42 fő, a felvettek száma az elmúlt öt évben évente 0-31 fő között volt. Öt év alatt 62 diploma kiadására került sor. Az oklevelet szerzettek száma 2013-ig a mesterképzésen is igen alacsony volt, de 2013-ban a mesterképzésen a 10 fő záróvizsgázóból, már mindenkinek sikerült diplomát szereznie. A helyzet a mesterszak kimeneti nyelvi követelmény-szintjének megváltoztatásával (csökkentésével) érezhetően javult. A képzést támogató és megrendelő szervek igényeinek megfelelően a képzés kizárólag levelező képzési formában folytatódott, és e mellett a korábban költségtérítéssel képzés - a többi rendvédelmi és honvédelmi képzéshez hasonlóan - már államilag támogatott formában is elérhetővé vált. (NKE tv. 21/A. §.)

A 2012 végén módosított tantervű nemzetbiztonsági szakok kapcsán az első záróvizsgára 2015-ben került sor, amikor is a két éves mesterszak képzésének végén 23 főből 23 fő tett záróvizsgát és vehetett át oklevelet. 2016-ban 26 diplomát adtak ki a szakon.

A végzetek arányának javítására a NBI több kezdeményezést is tett, így a felvételi eljárások során motivációs beszélgetésre került sor, és elsősorban a megfelelő nyelvtudással már rendelkező jelölteket preferálják, valamint a tanulmányok során rendszeresen alkalmazzák a személyes konzultációkat, az egyes tancsoportokhoz tancsoport felelős került kijelölésre.

A NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI TANULMÁNYOK KAR (NETK) és az európai és nemzetközi közszolgálati szakterület minőségértékelése

1. A kar, mint szervezeti egység

A kar szervezete, vezetése, dokumentumok

Az NKE Szenátusa 2014. október 17.-i határozatával döntött a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar (NETK) létesítéséről, amely 2015. február 1-jén kezdte meg a működését a Nemzetközi Intézet (2012-2014) szakmai utódintézményeként. A karhoz jelenleg tartozó feladatokat a Nemzetközi Intézet előtt a Közigazgatástudományi Kar illetve a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar látta el. A kar célja a közszolgálati szervek tevékenységét megalapozó és azt fejleszteni képes ismeretanyag átadása, és a kompetenciák fejlesztése a nemzetközi, külkapcsolati vonatkozású területeken. A kar alapvető feladata az Nemzeti Közszolgálati Egyetemről szóló 2011. évi CXXXII. törvény (továbbiakban: NKE tv.) 3. § 5. pontja szerinti, a közszolgálat nemzetközi feladatainak ellátására és diplomáciai feladatokra történő felkészítést célzó alap- és mesterképzési szakok gondozása; a nemzetközi és európai uniós intézményekben dolgozó tisztviselők képzése és továbbképzése, valamint szakirányú át- és továbbképzésében való közreműködés. Tekintettel arra, hogy egy éve létrehozott, új karról van szó, amelynek szakmai elődintézménye is csupán 2012-ben kezdte meg működését, tevékenységét eddig akkreditációs eljárás nem értékelte.

A kart a rektornak közvetlenül alárendelve, a dékán irányítja, munkáját a Kari Tanács (SZMSZ. 55.§. (1). bek.) Dékáni Tanács (SZMSZ. 54.§.) és a Kari Vezetői Értekezlet (SZMSZ. 57.§.) támogatja. Ezen testületek működését ügyrendek szabályozzák. A dékán munkáját oktatási és nemzetközi és tudományos dékánhelyettesek segítik, ez utóbbi feladatot az akkreditációs látogatás időpontjában a dékán látta el.

A kar hat tanszékből és két intézetből épül fel, tanszékei a Nemzetközi Gazdasági és Közpolitikai Tanulmányok, a Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia, az Európai-tanulmányok, a Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok, a Nemzetközi Jogi és az Európai Köz- és Magánjogi Tanszék. Kutatóintézetek a Kínai Közigazgatás- és Gazdaság- és Társadalomkutató Központ (Kína Központ) és a Stratégiai Védelmi Kutató Központ (SVKK). Ez utóbbi az akkreditációs látogatáskor már nem tartozott a kar szervezetéhez, hanem a Nemzetbiztonsági Intézethez hasonlóan a tudományos rektorhelyettes irányítása alá tartozó szervezeti egységként működik. A kar ezzel egyidejűleg Amerika Tanulmányok Kutató Központ (Amerika központ) felállításáról döntött.

A Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar az elmúlt egy évben jelentős szervezeti változásokon ment keresztül, a vezetése átalakult, 2016. júliusától új dékán irányítja a kart, és a legtöbb vezetői poszton is változás történt. Ezzel együtt – részben a hallgatók visszajelzéseinek alapján – a munkafolyamatok is átszervezésre kerültek, a feladatcsoportok elhatárolásával megkezdődött az adminisztrációs folyamatok szétválasztása, amelynek eredményeként a Dékáni Hivatalban három nem önálló szervezeti egység jött létre: az Igazgatási és Ügyviteli Csoport, az Oktatásszervezési Csoport és a Tudományos és Nemzetközi Ügyek Csoport. A szervezeti átalakítások során a hallgatói visszajelzéseket is figyelembe vették.

A HÖK képviselői részt vesznek a Kari Tanács ülésein, a Kari Tudományos Diákköri Tanácsban, az egyetem fegyelmi, valamint kártérítési testületében valamint a Hallgatói Tanulmányi, Vizsga és Szociális Ügyek Bizottságában, továbbá az Egyetemi Kreditátviteli és Validációs Bizottságban. Ezen túlmenően az egyes eseti bizottságokba is bevonják a hallgatók képviselőit, akikkel egyrészt személyesen, másrészt elektronikus úton tartja a kar vezetése a kapcsolatot.

Képzési szerkezet, kari stratégia

Jelenleg a 282/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről rögzíti a kar gondozásába tartozó a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatási területbe sorolt alap és mesterképzéseket, ezek a *nemzetközi igazgatási* alapszak, a *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* alapszak, a *nemzetközi közszolgálati kapcsolatok* mesterképzési szak, a *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* mesterképzési szak és az *International Public Service Relations (IPSR)* angol nyelvű mesterképzési szak. 2016 szeptemberétől a kar keretei között indul újra a korábban szüneteltetett *nemzetközi tanulmányok* mesterképzési szak, amely nem az államtudományi, hanem a társadalomtudomány képzési területhez tartozik.

Az egyetem 2015-2020 közötti időszakra vonatkozó intézményfejlesztési terve (IFT) a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatás képzésfejlesztését több pillérre helyezte: a hazai diplomáciai kar tapasztalataira, a külügyi és EU kapcsolati szervek támogatására és külföldi vendégoktatók jelentős számára támaszkodva kívánja a kitűzött célokat megvalósítani. Az IFT-ben megjelent – és azóta el is indult – a 2015/16. tanévtől új célokkal és követelményekkel működő *nemzetközi igazgatási* alapszak, valamint a 2016-tól az *International Public Service Relations* (IPSR) angol nyelvű mesterképzési szak. Az IFT a mesterképzéseket az NKE és jogelődjein végzettek számára, karrierképzésként pedig a közszolgálatban dolgozók irányába kívánta nyitottá tenni, előírta a *biztonság- és védelempolitikai* alapszaknak nemzetközi orientációjú képzésként való vonzóbbá tételét és az idegen nyelvű szakmai kurzusok széles körben való választhatóvá tételét is.

A felsőoktatási terület szakjait gondozó Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar stratégiáját, a 2015-2018-as időszakra vonatkozó elképzeléseit a dékáni program fogalmazta meg a közszolgálati munkára készülőkkel szemben felmerülő elvárásokat figyelembe véve. Ennek kiindulási pontja a megrendelői igények pontos és részletes felmérése, illetve a nemzetközi közszolgálat terén zajló folyamatok figyelemmel kísérése és oktatásba való integrálása. A dékáni program főbb célkitűzései; a gyakorlati, szeminárium jellegű foglalkozások arányának növelése, az egyénre koncentráló, elitjellegű képzés megteremtéséhez szükséges feltételek biztosítása, a kari tantárgyi szervezetben mutatkozó párhuzamosságok, illetve hiányosságok kiküszöbölése az egyes tantárgyak tartalmának átgondolásával, a tárgyak közötti összhang biztosításával, továbbá a szakok tantárgyaihoz kapcsolódó tankönyvek, jegyzetek és tansegédletek elkészítése, továbbfejlesztése.

A kar nemcsak a saját profiljába tartozó képzéseken lát el oktatási feladatokat, hanem más karok tevékenységébe is aktívan bekapcsolódik. Az egyetemi közös modul (EKM) rendszerében a *biztonsági tanulmányok* tárggyal vesz részt a kar, az *államtudományi* mesterképzési szak modulrendszerű tervezése során pedig biztosítja az *Európai Unió és nemzetközi kapcsolatok* modul és az *állam-gazdaság-közpenzügyek* modul felelőseit, tárgyait. A *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* alapszak és mesterképzési szak estében a korábbi szakfelelős HHK, a *nemzetközi igazgatási* alapszak és a *nemzetközi közszolgálati kapcsolatok* mesterképzési szak esetében pedig az ÁKK oktatásban való részvételi aránya 20%-20%.

A karon jelenleg folyó képzésfejlesztések: a *nemzetközi tanulmányok* mesterképzési szak (NETA MA) mintatantervének átdolgozása, az *emberi jogok és identitáspolitika* (EIP) mesterképzési szak létesítésének előkészítése, és a közgazdasági alapozású tárgyak oktatásának megszervezése a karon belül. A diplomaszerezést követő szakmai képzésekbe is aktívan be kíván kapcsolódni a konzuli képzés, a közigazgatási szakvizsga tananyagfejlesztése és a közigazgatási továbbképzések területén.

A kar nemzetközi törekvései többirányúak: elkötelezett a közös diplomához vezető képzések létesítésében, de emellett részt vesz az European Security and Defence College kurzusainak előkészítésében és a Jean Monnet Modul tevékenységében. 2015. október és 2016. szeptember között a nemzetközi mobilitás keretébe fogadott hallgatók száma 10-20 között mozgott.

Az aktív hallgatói létszám 2015-ben 357 fő, ezzel a kar az egyetem legkisebb kara. A hallgatói létszám a kar megalakítása óta növekszik, ami részben az új szakok indításának, karhoz kerülésének köszönhető. Az oktatói létszám 38 fő. A kis hallgatói létszám és a jó oktató/hallgató arány segíti a közvetlen-oktató hallgató kapcsolat kialakítását és az elitképzés lehetőségét teremti meg.

Gazdálkodás

Az egyetemen centralizált gazdálkodás folyik, a kari gazdálkodás ezért központilag meghatározott, önálló sajátosságokkal nem rendelkezik.

2. A nemzetközi és európai közszolgálati szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése

A szakterület menedzselése

A szakfelelősök a szakok fejlesztésének érdekében megfelelő szerepet kapnak a kar minőségügyi szervezetében. A 13/2013. számú rektori utasítás részletesen meghatározza a szakfelelősök tevékenységét a folyamatos szakfejlesztést illetően. Ennek értelmében a szakfelelős megszervezi a szak és a szakirányok tantervi fejlesztésével kapcsolatos feladatokat, felel a szakon folyó képzés minőségéért, a KKK-nak való megfeleléséért. Képviseli a szakot, javaslatot fogalmaz meg a szakfejlesztést illetően, elemzi a szak képzésével összefüggő kutatási területeket és feladatokat. Évente beszámol az oktatási rektorhelyettesnek a

munkájáról, és folyamatosan kapcsolatot tart a hallgatókkal. Jelenleg a két alapszak és a ráépülő két mesterszak felelőse ugyanaz az oktató, az angol nyelvű IPSR mesterszak felelőse.

A szakterület általános helyzete

Az NKE tv. 2015. évi XIII. törvénnyel módosított 3. § 5. pontja értelmében a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatási terület a közszolgálat nemzetközi feladatainak ellátására és diplomáciai feladatokra történő felkészítést célzó alap- és mesterképzési szakokat foglalja magába. A törvény 40-43. §-ai értelmében a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatás felügyeletét a közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszter és az igazságügyért felelős miniszter együttesen gyakorolja. A szakterület szakjait, a képzési és kimeneti követelményeket kormányrendelet határozza meg. Az NKE tv. 2015. évi CXXXII. törvénnyel módosított és 2015. július 21-től hatályos 1/A. §-a értelmében a Nemzeti Közszolgálati Egyetem a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatási területen képzési monopóliummal rendelkezik, azaz, a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatási területhez tartozó képzéseket 2016. szeptemberi indulással csak az NKE hirdethet meg, e képzések tekintetében oklevél kiadására csak az NKE jogosult. A szakterület képzéseinek alaprendeltetése a közszolgálat nemzetközi területeire történő szakemberképzés, melynek során a hallgatók elsajátíthatják a közigazgatási szektor egyes területeinek alapvető ismereteit, kitekintéssel a nemzetközi ismeretekre. Cél, hogy olyan tudással rendelkezzenek, amely alkalmassá teszi őket a közzsféra különböző területein a nemzetközi feladatok ellátására.

A szakterület fejlesztése az elmúlt időszakban a jogalkotói szándékkal összhangban az egyetemi Intézményfejlesztési Tervnek (2012-2015) megfelelően történt, amely a gyakorlatorientált képzések súlyának a növelését fogalmazta meg és annak az ambíciózus célnak a megvalósítását, hogy az NKE a külszolgálat karrierképzésének a bázisa legyen. A 2015-2020-ra vonatkozó Intézményfejlesztési Terv a képzésfejlesztés céljaként jelöli meg a közszolgálatban nemzetközi kapcsolatokkal, diplomáciai feladatokkal foglalkozó szakértők felkészítését a közszolgálati pályára. A képzésfejlesztés során a hazai gyakorlati szakemberek és külföldi vendégoktatók bevonása szükséges.

A szakterület, felsőoktatási terület jelenleg két alapképzési és három mesterképzési szakot foglal magába. A *nemzetközi igazgatási* alapszak megújult tartalommal a közigazgatási szakterületről került át az új területre. A *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* alapszak és a ráépülő *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* mesterképzési szak korábban a katonai területen „nemzetközi” jelző nélkül működött. Célként jelenik meg az alapszak nemzetközi jellegének erősítése. A *nemzetközi közszolgálati kapcsolatok* mesterképzési szak (választható szakirányok: *nemzetközi közigazgatási; biztonsági tanulmányok; rendészeti tanulmányok; Európa-tanulmányok*) 2014-ben, a nagyon hasonló tartalmú, de csak három féléves angol nyelvű *International Public Service Relations* mesterképzési szak 2016 februárjában indult. Ez az államtudományi képzési terület láthatóan még kialakulóban van, egy kiforrott szakstruktúra kialakítása még a jövő feladata.

A képzési célok között szereplő komplex tudásanyagának az elsajátítása érdekében az alapképzésbe beépült a mintegy 15 tantárgyat felölelő 30 kredit értékű közös blokk, az EKM, lehetővé téve a közszolgálati egyetem hivatásrendjeihez kapcsolódó alapfeladatok és tevékenységek megismerését, valamint az egyes hivatásrendek közötti átjárhatóságot, mind a képzések folytatása közben, mind a képzés befejezését követően.

A szakok és szakirányok egyértelműen nyelvigényesek, ezért a nyelvoktatás kiemelt kérdés a szakterület fejlesztése során. A 2016/17-es tanév őszi félévében a kar nyolc nyelvből, 17 szinten, 23 nyelvi kurzust hirdetett meg, amelyek közül három e-learning típusú volt, a levelező hallgatók igényeinek megfelelően. A hallgatói visszajelzések alapján a nyelvi képzés további fejlesztése szükséges, megfontolandó egy önálló nyelvi központ felállítása a karon. Az IFT célja az idegen nyelvű kurzusok széles körű választhatóságának biztosítása. A *nemzetközi igazgatás* alapszak új programja kapcsán jelenleg 7 idegen nyelvű szakmai tárgy jelenik meg kínálatukban.

A szakterületi szakokra jelentős a túljelentkezés, az ide jelentkezők tudásszintje karok közötti összehasonlításban igen jó (felvételi pontszámuk a 446 és 370 között szóródott).

Az alapszakos hallgatók létszáma 2015-2016-ban 192-ről 278-ra emelkedett ezen belül a *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* alapszakon 112-ről 117-re, a *nemzetközi igazgatási* alapszak nappali képzésén 58-ról 110-re, levelező képzésén 22-ről 51 főre.

A mesterszakos hallgatók létszáma 2015-2016-ban 184-ről 230-ra nőtt, ami szakonként 4-5 fős emelkedést jelent. Az emelkedés nagyrészt az új angol nyelvű képzés beindításának köszönhető, mivel a három

féléves, mindössze 90 kredit értékű IPSR MA 28 fővel indult. Ugyanakkor nappali munkarendben a *nemzetközi tanulmányok* mesterképzés 3 fővel indult.

2012-2015 között 51 hallgató szüntette meg a jogviszonyát és 296 hallgató szüneteltette azt, a passzív félévek száma magas (562) volt. A lemorzsolódás évente 15-20 hallgatót érint. A tanulmányok elhúzódománya részben a külföldi képzésekre, vagy mesterképzésen a hivatalos állományú hallgatóknak a külföldi szolgálatra vezénylésére vezethető vissza. Jellemzően sok hallgató a tanulmányai mellett munkát is vállal, e miatt a diplomaszerezést későbbre halasztják. Az okok között szerepel a diploma kiadásához szükséges nyelvvizsga hiánya is.

A szakterületet gondozó karon jelenleg öt Tudományos Diákkör működik, a karhoz kapcsolódó önálló doktori iskola nincs, de az oktatók bekapcsolódnak az egyetem más doktori iskoláinak munkájába.

A végzettek elhelyezkedésére vonatkozóan a kar még nem tudott adatokat szolgáltatni.

Személyi feltételek

A kar egyéves fennállása alatt, a célokkal összhangban, az oktatói-kutatói és az adminisztratív állomány bővítésre került. A 2015. október 15-i állapot szerint 40 fő teljes munkaidőben, 6 fő részmunkaidőben foglalkoztatott, egy fő megbízási szerződéssel alkalmazott és 4 fő vendégoktató. Az oktatói állomány 84%-a minősített. A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók közül négyen nem az NKE-nek adtak kizárólagossági nyilatkozatot, közülük egy egyetemi tanár DSc, két docens (CSc, PhD) és egy PhD fokozattal rendelkező kutató. Az SVKK kiválásával 2016-ban az oktatói létszám 38 főre csökkent. A legnépesebb tanszék a *Nemzetközi Gazdasági és Közpolitikai Tanulmányok Tanszék* (8 fő), legkisebb egység a *Kína Központ* (2 fő). Az akkreditációs anyagban szereplő *Amerika Központ* a vizsgálati időszakban még nem működött, szervezése folyamatban van. A szakterületi képzésben a hallgató/kari oktató arány kedvező: 2015-ben a 357 aktív kari hallgatói létszám szerint egy oktatóra 9-10 hallgató jutott, a szakterületi oktatói létszámot, az átoktatásokat figyelembe véve, két hallgatóra jut egy oktató, ami lehetővé teszi a szinte személyre szabott oktatást.

Tekintettel arra, hogy a szakterületet gondozó kar csak 2015 februárjában jött létre, az oktatók óraterheléseivel kapcsolatban igen rövid időszak, csak két szemeszter adatai állnak rendelkezésre, amelyek legfeljebb a jelenlegi helyzet illusztrálására alkalmasak. Lévéen egy új szervezeti egységről szó, az oktatók egy részét a jogelőd intézmények állománya alkotja, másrészt más hazai felsőoktatási intézményekből kerültek a karra. Az új oktatók többsége a 2015/2016-os tanév őszi szemeszterében kezdte meg közalkalmazotti jogviszonyát, e rövid időszak alatt teljes integrációjuk a kari képzési programokba még nem történt meg. Ez különösen az új alapítású tanszékek óraterhelésében tükröződik. Az óraterhelési aránytalanságok orvoslása folyamatban van. Az önértékelés szerint az alacsony óraterhelésű oktatók és szervezeti egységek az átmeneti időszakban fokozott oktatási előkészítő tevékenységgel kompenzálták a terhelési egyenetlenségeket (pl. a már futó képzési programok aktualizálásában, másrészt új szakok előkészítésében, illetve szakindítási engedéllyel rendelkező, de az elmúlt években nem indított szakok újraindításának előkészítésében vettek részt). Ez a fajta munkamegosztás nyilvánvalóan nem tartható fenn, megkérdőjelezi az egyes oktatók kompetenciáit és a hatékony munkavégzés ellen hat. A kar vezetése az új, illetve újraindított szakok működtetésében látja az óraterhelési egyenetlenségek kiküszöbölését. Az egyenetlenségek a szakirány- és szakfelelősi feladatok ellátásában is tükröződnek, az egyes szakok négy oktató kezében összpontosulnak, ami azt jelenti, hogy egy főre több szak- illetve szakirány-felelősi poszt jut (*Molnár Anna*, *Szenes Zoltán* 3-3, *Koller Boglárka*, dékán 2, *Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet* 1), ami azt jelenti, hogy az oktatók valamivel több, mint 10%-ának kezében összpontosulnak ezek a feladatok.

A vizsgált szakterület ismeretei nemcsak az EKM-ben hanem más területeken is megjelennek, de még inkább jellemző a NKE más karainak részvétele e szakterület képzéseiben, ez az oka annak, hogy a szakterület oktatói létszáma jóval meghaladja a kari oktatói létszámot, mintegy 180 fő szerepel az önértékelésükben. A jelenlegi képzésekben óraterhelés vonatkozásában közel 40%-os a beoktatási arány, míg a krediterhelésben 35%-os a részesedése a társkaroknak és intézeteknek. A nemzetközi biztonság- és védelempolitikai képzések és az igazgatási képzések esetében is a kreditek közel 20%-át más karok oktatói biztosítják, (hadtudományi ismeretköröket részben a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, a közigazgatás-tudományi ismereteket, állam- és jogtudományi tárgyakat az Államtudományi és Közigazgatási Kar). A magas külső beoktatási arány tanúsítja az NKE karai közötti ésszerű együttműködés fontosságát és szükségszerűségét is, és azt, hogy e kar jelenleg saját kapacitással nem rendelkezik valamennyi diszciplína lefedésére. A karok közötti együttműködés az oktatásirányítás és oktatásszervezés

területén is szoros az Oktatási Rektorhelyettesi Értekezlet, valamint a Tanulmányi Osztályvezetői Értekezlet keretein belül.

Tudományos háttér – és viszonya az oktatáshoz

A szakterületi kutatási tevékenység fejlesztésének fő irányait az NKE Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégiájának célkitűzései határozzák meg. A szakterülethez kapcsolódóan a tudományos tevékenység az alkalmazott kutatás köré épül, amit elsősorban a *Stratégiai Védelmi Kutatóközpont* (továbbiakban: SVKK) tevékenysége fémjelez, amely jelenleg már nem a NETK-hez tartozik, bár a kar továbbra is erősen támaszkodik az SVKK tevékenységére. Ez a jelentős szakmai kapcsolat támogatja a képzésekért felelős kar tevékenységét nemzetközi projektek és konferenciák szervezésében a publikációk megjelentetésében, a SVKK jó nevű referált folyóirata révén. Az SVKK gondozásában megjelenő a *Nemzet és Biztonság – Biztonságpolitikai Szemle* egy lektorált, az MTA Hadtudományi Bizottsága által „A” kategóriásnak minősített folyóirat a biztonságpolitika, illetve a kül- és védelempolitika mértékadó hazai orgánuma, egyben a kari oktatók számára kitűnő publikációs lehetőség. Ugyancsak az SVKK-hoz kapcsolódnak az *SVKK Elemzések* és az *SVKK Nézőpontok* kiadványok, amelyben a szakterület oktatói és kutatói rendszeresen publikálnak. Az oktatók az SVKK kiadványain túl, jellemzően az újraindított *Külügyi Szemlében*, az *Európai Tükörben*, a *Hadtudományban*, valamint a *Kül-Világ* című online folyóiratban jelentetik meg a munkáikat.

A szakterületet gondozó karhoz rendelt a *Kínai Közigazgatás, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ* (2 fő), amelynek tevékenysége azonban nem korlátozódik e karra, értelemszerűen az NKE valamennyi karának nyújt támogatást Kína tanulmányokkal kapcsolatban. Folyamatban van az Amerika Tanulmányok Kutató Központ kiépítése.

Az oktatói publikációs teljesítmények változó képet mutatnak. Összességében a publikációk száma átlagosnak mondható, de a publikációkon belül alacsony az idegen nyelvű és a nemzetközileg jegyzett referált folyóirat cikkek aránya. A publikációk az MTMT-ben nyomon követhetőek.

2015. október 1. és 2016. szeptember 30. között a kar 19 különböző szakmai, tudományos rendezvényt bonyolított le főként biztonságpolitikai, jogtudományi és politikatudományi témákban.

A karhoz rendelt, saját, önálló szakterületi doktori iskola egyelőre nincs, az oktatók az NKE többi doktori iskolájának munkájába kapcsolódnak be (Hadtudományi Doktori Iskola, Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola), de a felelős kar terveit között szerepel önálló doktori iskola létesítése.

A tudományos diákköri munka önállósítása elkezdődött, az első önálló kari TDK 2016 májusában került megrendezésre. Az egyetemen működő 6 szakkollégiumból három a kar képzési profiljához, tehát a szakterülethez közvetlenül kapcsolódó tehetséggondozási tevékenységet folytat, érdemi kapcsolata a karnak a Biztonságpolitikai Szakkollégiummal van.

Infrastrukturális feltételek

A szakterület képzéseinek elsődleges helyszíne a Ludovika Campus főépülete, ahol 7 oktatásra kialakított előadóterem van, ezekből kettő 44 fős, kettő 80 fős, egy 100 fős, valamint kettő 144 fős kapacitású, ezzel egyre inkább szűkösen felel meg e szakterület alapvető oktatási igényeinek. A karnak 2015 februárjában 7 nappali és 3 levelező munkarendű évfolyamot, 2016 februárjában 9 nappali és 5 levelező munkarendű évfolyamot kellett elhelyeznie, míg 2016 szeptemberében már 11 nappali és 6 levelező munkarendű évfolyam számára kellett a megfelelő oktatási feltételeket biztosítani. Ehhez az Orczy úti kollégium multimédiás termeit is igénybe veszik, illetve a késő délutáni és esti időszávokban is tartanak órákat. A szükséges kapacitásbővítésre csak az új helyszínen, a Ludovika Projekt megvalósulását követően kerülhet sor. A Ludovika Campuson az előadótermeken túl jelenleg nincsenek speciális gyakorló helyeik. A képzések speciális tantermi feltételeket igénylő területei (testnevelés órák, sportolási lehetőség, informatikai labor, nyelvi labor) a korábbi képzési helyszínen, az egyetem Hungária körüli kampuszán (Zrínyi Miklós Laktanya) biztosítottak. A kar hallgatóinak lehetősége van a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar területén üzemeltetett sportlétesítmények használatára, valamint az NKE Sportegyesület keretein belül működtetett szakosztályok bármelyikében sporttevékenységet folytatni.

A számítástechnikai, oktatástechnikai ellátottság a Ludovika Campuson megfelelő, az egész épületben van WIFI elérhetőség, az egyetem ide kihelyezett könyvtárban számítógépek állnak a hallgatók rendelkezésére.

A könyvtári szolgáltatásokat az Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár kari könyvtárrésze biztosítja, a kar nem rendelkezik saját könyvtárral. A könyvtári ellátottság jelenleg még nem alkalmas a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatási területhez tartozó képzésekben résztvevő hallgatók igényeinek a kielégítésére, ami részben a könyvtár nem megfelelő állományára, másrészt nyitvatartási rendjére vezethető vissza.

A hallgatók tananyaggal való ellátottsága az egyes szakok esetében igen eltérő. Amíg a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alap- és mesterszakokon a kötelező és kötelezően választható tárgyak kötelező irodalma az egyetemi könyvtárakban gyakorlatilag teljes körűen hozzáférhető, a *nemzetközi igazgatási* alapszakon, illetve a nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterszakon ez az ellátottság csak 80% körüli. A problémák orvoslása folyamatban van, a szakterület tankönyvállományának bővítése és aktualizálása az NKE tankönyvkiadási programja keretében történik. 2015-ben a szakterület oktatói részéről 9 tankönyv megjelentetéséről született döntés, amelynek végrehajtása folyamatban van. Ezen a területen a kar vezetése egyaránt szembesült a túltervezéssel és a motivációs hiányosságokkal, ezért a kar a jövőben csak olyan publikációs terveket fog támogatni, amelyekben egy oktató egy naptári évben – akár egyedüli-, akár társszerzőként – legfeljebb egy tankönyv megírására vállalhat kötelezettséget. Egyidejűleg a kar meghatározza, hogy melyek a legszükségesebb fejlesztések és azok összehangolására törekszik.

3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, szakterületi sajátosságai, eredményei

Kari stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A kar az egyetemi minőségbiztosítási rendszerhez illeszkedő minőségpolitikával és minőségirányítási rendszerrel rendelkezik. Az egyetemi Minőségbiztosítási Szabályzatban foglaltaknak megfelelően tagot delegált az Egyetemi Minőségügyi Bizottságba, a dékán kari minőségügyi megbízottat jelölt ki, és a karon Kari Minőségügyi Bizottság (KMB) működik, amelynek vezetője az oktatási dékánhelyettes, aki egyben a kari minőségügyi rendszer kidolgozásáért felelős kari minőségügyi vezető. A szakkal kapcsolatos minőségbiztosítási feladatok ellátása a szakfelelősök feladata.

A 2015-2018. közötti időszakra definiált minőségcélokat évente kiértékelik. Példaértékű, hogy a célok és az értékelések elérhetők a kar erre a célra fenntartott honlapján: http://netk.uni-nke.hu/karunkrol/minosegbiztositas/szabalyzatok_-dokumentumok. A célok meghatározása során rögzítésre kerülnek a felelősök, az ellenőrző, jóváhagyó szerepet betöltők. A rendszer fejlesztése kapcsán javasolható, hogy e célok, amennyire lehet mérhető és számszerűsíthető legyenek. A 2016/17. tanévre vonatkozó minőségfejlesztési célok: a hallgatói nyelvtanulási preferenciák felmérése, az Idegen Nyelvi Központ fejlesztése, OMHV kitöltési hajlandóság növelése, oktatói informatikai felhasználói ismeretek fejlesztése (Neptun, Moodle), oktatói nyelvismeret és mobilitás fejlesztése, tanszéki profiltisztítás, a Kari Minőségügyi Bizottság alapidokumentumainak felülvizsgálata, hallgatói panaszkezelési rendszer kialakítása, adminisztrátorok nyelvi és informatikai készségfejlesztése.

Elismerésre méltó, hogy a kar definiálta azt, hogy miket tekint kulcsfontosságú eredményességmutatónak. A kari eredményességi kulcsmutatók (felvételi jelentkezési adatok, különös tekintettel az első helyes jelentkezők számára, túljelentkezés mértéke, tanulmányi eredmények, lemorzsolódási arány, TDK eredmények, óraterhelés, publikációs teljesítmény) egységes intézményi szintű alkalmazása és pontosítása javasolt.

A kar vezetése munkája során gyakran végez elemzéseket és felméréseket, példaértékűen alkalmazva a tényeken alapuló döntéshozatal elvét. Ilyen elemzés történt a nyelvi képzésekkel, a levelező képzéssel és az Erasmus mobilitás és a tanterv struktúrájával kapcsolatban.

Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A képzésfejlesztés az egyetem egészére irányadó folyamat során történik. A létesítési, indítási dokumentációs kidolgozása az erre kijelölt szakértői munkacsoport feladata. Szak létesítéséről, indításáról az Egyetemi Képzésfejlesztési Tanács támogatását követően a Szenátus dönt, de szükséges a Fenntartói Testület jóváhagyása is. Az intézmény egészéhez hasonlóan a kar rendkívül jól csatornázza be a Honvédelmi Minisztérium, az Igazságügyi Minisztérium és a Külgazdasági és Külügyminisztérium képzési igényeit. A hatékony kapcsolattartás érdekében megalapították a Nemzetközi Szakpolitikai Vezetők Klubját.

A szakfelelős feladata a kutatási eredmények beépítése a képzésekbe, a képzések összehangolásáért és a Kari Képzésfejlesztési Tanács és a Kari Minőségügyi Bizottság felel. A hallgatók visszajelzéseit a képzések fejlesztése során figyelembe veszik. Konkrét és jól elemezhető információforrást jelentenek a külső szakemberek által adott konzulensi és opponensi vélemények, valamint a külső tagokat is felvonultató záróvizsga bizottságok jegyzőkönyvei.

A szakterület szakjainak fejlesztésekor fokozottan ügyelni kell a párhuzamosságok kiszűrésére és arra, hogy ugyanaz az ismeret alap- és mesterszakon ne kerüljön ismételt átadásra. Az ismeretátadásban a hagyományos módszerek dominálnak, az elektronikus tananyagfejlesztés és a gyakorlatorientált oktatás erősítése kiemelt feladat.

A belépő hallgatói létszám központilag meghatározott, valamennyi szakterület képzéseinél a nyelvvizsga felvételi követelmény. A túljelentkezés lehetővé teszi a legjobb hallgatók kiválasztását, ami segíti az elitképzés céljának megvalósítását. A tehetség gondozás 2015-ben elfogadott koncepciója és kiépítése szintén ennek biztosítója. A szakterület valamennyi képzése nyelvigényes, ezért a tantervbe integrált nyelvoktatási blokk került kialakításra. A hallgatók jelezték, hogy nem minden félévben hirdetnek meg elegendő számú és megfelelő szintű nyelvi kurzust. Az Erasmus mobilitási kapcsolatok folyamatosan fejlődnek. A szakterület valamennyi szakján kötelező a szakmai gyakorlat, ennek biztosítása érdekében a kar önállóan vagy más karokkal közösen a gyakorlóléhelyekkel együttműködési keretmegállapodásokat köt, a gyakorlat szervezését a karon referens segíti.

Az OMHV és DPR eredmények az egyetem honlapján elérhetőek, előbbiről az oktatók személyesen is értesülnek. A hallgatók tanulmányi előrehaladását, a lemorzsolódás mértékét, a képzési idő túllépésének okait elemzik.

A frissen alapított karnak jelenleg csak a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakról vannak végzett és elhelyezkedett hallgatói, akik jellemzően a védelmi és külügyi területen találtak munkát. A felhasználói szféra képviselői a kar számára közvetlen visszajelzésekkel szolgálnak a végzett hallgatók alkalmazhatóságát illetően.

A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A követelmények közzétételének rendszere az egyetemi szabályzathoz igazodik, az értékelés az egyetemi Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat alapján történik. A kar honlapján elérhetőek a képzések tanóra-, kredit- és vizsgatervei. Ahogy az egyetemi szintű értékelésben kifejtésre került, a jelenleginél jóval részletesebb tájékoztatás javasolt a képzések iránt érdeklődők számára. A hallgatók megfelelő előmenetelének biztosítását az ajánlott tanterv és az előtanulmányi rend segíti.

A szakdolgozathoz a hallgató a szakdolgozat illetve diplomamunka témajegyzékből választhat témát, de egyéni témaválasztásra is lehetőség van. A szakdolgozati témák és a szakdolgozatírás szabályai valamint a záróvizsgakérdések elérhetőek a kar honlapjáról.

Az oktatók minőségének biztosítása

A humánpolitikai stratégia megvalósításának részleteit az egyetemi foglalkoztatási szabályzat rögzíti. A munkatársakkal szemben támasztott elvárások konkretizálását egyéni karrierterv tartalmazza, amelyet az munkatárs a munkavégzést közvetlenül irányító tanszékvezetővel együtt készít el. Az akkreditációs eljárás során áttekintett tervek példaértékűek, jól tükrözik a képzési igényekhez való igazodás szándékát. A kar vezetése ösztönzi és támogatja a habilitációt, 2015-ben három eljárás zárult sikeresen. Az OMHV egyetemi szinten szervezett, az oktatók ennek eredményéről egyéni visszajelzést kapnak.

Az oktatói óratartról féléves óraterhelési kimutatás készül, melyeket tanszéki szinten is elemeznek. Az új alapítású tanszékek óraterhelése még alacsony, de az aránytalanságot a tantárgyfelelősi és oktatói hozzárendelések módosításával és a tárgy portfólió optimalizálásával, illetve az új képzések felfuttatásával folyamatosan orvosolják.

A színvonalas gyakorlati képzés egyik feltétele, hogy az oktatók közszolgálati és közigazgatási gyakorlattal rendelkezzenek. Óraadóként félévente átlagosan három nagy tapasztalattal rendelkező minisztériumokból és főhatóságoktól érkező szakembert vonnak be az oktatásba.

A két éve működő kar folyamatosan alakuló képzési szerkezete és a szervezeti letisztulás kihatással van az oktatói állományra is. Jelenleg a 38 kari oktatóból 32 fő minősített, 25 fő egyetemi tanár és docens. A szakterület oktatóinak létszáma a kariaknak több mint négyszerese, amely létszámot a többi kar oktatói

állománya biztosítja. A többi karról átkotlatók nagy létszáma indokolja, hogy a humánpolitika tekintetében folyamatos legyen a karok közötti illetve az egyetemi szintű egyeztetés.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A képzésekhez szükséges eszközök a központi kampuszon megfelelő minőségben állnak rendelkezésre. Az oktatási infrastruktúra szűkösen, de egyelőre elegendő, a növekvő hallgatói létszám azonban nagyobb kapacitást fog igényelni, amelyre a folyamatban lévő beruházás megfelelő megoldást jelent majd. A könyvtári szolgáltatás fejlesztés alatt áll. A jóléti, egészségmegőrző szolgáltatások egyelőre részben más karokon oldhatóak meg. A szolgáltatások fejlesztését a hallgatók visszajelzésére építő, legalább évente kiértékelt eljárás alkalmazásával kellene támogatni. A belépő hallgatók támogatása a HÖK által működtetett mentorrendszeren keresztül történik.

A nyelvi képzéssel kapcsolatos szolgáltatások további fejlesztése javasolt, tekintettel arra, hogy a kar (korábban az NI) képzésein a 2012-2015 közötti három tanévben záróvizsgázottak között igen magas volt azok aránya, akik a nyelvvizsga hiánya miatt nem szereztek oklevelet: nappali képzésben rendre: 33, 42, 35%, a levelező munkarendben 46, 53, 67%.

A kar belső információs rendszere

A belső kommunikációs rendszer az egyetemi folyamatokhoz illeszkedik. A kar által használt Neptun rendszerben történik a hallgatók, oktatók és a karhoz tartozó képzések és tantárgyak az adminisztrációja, valamint részben a hallgatók tájékoztatása. A tananyagok elérhetőségét a Moodle rendszer is segíti, bár a karon egyelőre kevésbé használják. Kiemelendő pozitív példa, hogy a hallgatóknak szemeszterenként egy Hallgatói Fórumot tartanak, ahol a kar dékánja, oktatási dékánhelyettese, a Dékáni Hivatal vezetője, valamint a Tanulmányi Osztály vezetője válaszol a felmerülő kérdésekre.

A tájékoztatást szintén példaértékűen segíti a HÖK Tanulmányi Bizottsága által indított NKE NETK HÖK TB hírlevél, amely havi rendszerességgel ad tájékoztatást az aktuális lehetőségekről, pályázatokról, gyakornoki helyekről, fontosabb határidőkről, eseményekről.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

Az intézményi honlaphoz illeszkedő, folyamatosan frissülő, informatív kari honlapon kívül nyílt nap segíti a tájékoztatást. Az egyetem minden évben részt vesz az Educatio kiállításon és nyílt napot is szervez.

4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

A kar – és ezzel a szakterület – önértékelése alapvetően megfelelő, de nem tükrözi a NKE különleges jogi és szabályozási környezetéből származó jelentős előnyöket, és nem veszi kellően figyelembe azok hosszú távú hatását a kar által gondozott szakok hazai és nemzetközi versenyképességére.

Az oktatók többsége különböző egyetemokről és főiskolákról került a karra, még nem alakult ki egy egységes és stabil oktatói kar. Az oktatói gárdán belüli fluktuáció (két szakfelelős is távozott az önértékelés benyújtása óta) jelzi, hogy ezen a téren még intézkedések szükségesek. Az oktatók terhelése jelentős aránytalanságokat mutat, amely a személyi portfólió újragondolását sürgeti. A jelenlegi oktatói karnak erőssége a szakmai-tudományos felkészültség, de az önértékelésben szereplő tudományos eredmények, kiemelkedő kutatások, referált folyóirat stb. többségében az SVKK-hoz köthetők, amely jelenleg nem a NETK-hez tartozik. Az idegen nyelvű publikációk illetve magas szintű tudományos folyóiratokban való publikációs tevékenység fejlesztésre szorul.

Az infrastruktúra egyelőre megfelel a képzés igényeinek, de mindenképp szükséges a fejlesztés a Ludovika Projekt keretében. Az előadótermek átlagos egyetemi képzés létszámát figyelembe véve alakultak ki, kiscsoportos, szemináriumi jellegű képzésekhez nincs jelenleg elegendő számú oktatási helyiség. A hallgatóknak és az oktatóknak is több helyszínen kell ingáznuk, ami nem csak oktatásszervezési kihívásokat jelent. A könyvtár a szakterületi oktatáshoz és kutatáshoz jelenleg nem nyújt megfelelő szolgáltatást, az oktatók és hallgatók szakirodalommal való megfelelő szintű ellátása nem megoldott.

Bár az IFT gyakorlatorientált képzés súlyának növelését irányozta elő, ez nem tükröződik a tantervekben, és ezt a hallgatói visszajelzések is hiányolják. Ugyancsak az IFT fogalmazza meg, hogy a képzésekbe jelentős számú külföldi vendégoktató bevonása szükséges, ez azonban még csak kivételesen jelenik meg a képzésekben. Az idegen nyelvű (angol) oktatás színvonalának biztosításához is szükség lenne nemzetközileg is ismert külföldi oktatók bevonására.

Az önértékelés a legjobb és legmotiváltabb hallgatók felvételét tényként kezeli, ugyanakkor ez nem tükröződik a felvételi pontokban és a különböző egyetemi rangsorokban. Ezen a területen további erőfeszítések szükségesek. Az idegen nyelvű képzések megerősítésének feltétele a hallgatók nyelvi készségeinek fejlesztése és a magas szintű nyelvoktatás.

A más karok gondozásában már korábban működő akkreditált képzések és az elmúlt évben indult képzések (IPSR, NETA MA) jelenleg még nem azonos súlyúak, ez utóbbiak értelemszerűen még nem bocsátottak ki végzett hallgatókat. Az akkreditációs anyagban szerepeltett intézmények egy része még nem állt fel (pl. Amerika Központ), a tényleges és a tervezett egységek egyaránt megjelennek az önértékelésben, pillanatnyilag a tények és a jövőbeni elképzelések keverednek.

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások

- A szakterületen törekedni kell a versenyképesség növelésére, magasabb felvételi pontszámú hallgatók bevonására, a hazai és nemzetközi hírnév megteremtésére,
- Folytatni kell a stabil, egységes és motivált oktatói gárda kialakítását. Szükségesnek látszik a szakirány- és szakfelelősi feladatok megfelelő megosztása, a koncentráció csökkentése.
- Az infrastruktúrát a képzési igényeknek megfelelően fejleszteni kell. Kiemelt feladat a könyvtári fejlesztés a hallgatók igényeinek megfelelően, és a tananyaggal való ellátottság javítása.
- Javasolt az alap-és mesterképzés határozottabb elválasztása, a szakstruktúra átgondolása és ezzel együtt a képzésben még előforduló átfedések, ismétlések kiiktatása, a szétaprózottság csökkentése.
- Folytatni kell az idegen nyelvű kurzusok számának a növelését, a nyelvoktatás színvonalának fejlesztését.
- Növelni kell a képzések gyakorlati jellegét.
- Javasolt az interaktív oktatási módszerek gyakoribb alkalmazása és a tananyagok elektronikus elérhetőségének fejlesztése.
- Törekedni kell a nemzetközi kapcsolatok kiteljesedésére és a nemzetközi mobilitás (oktatói/hallgatói) fokozására.
- Számszerűsíthető és mérhető minőségcélok megjelölése javasolt.

**Az európai és nemzetközi közszolgálati felsőoktatási terület egyes képzéseire
vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése**
(az átfogó értékelésen túl)

NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p><i>nemzetközi biztonság- és védelempolitikai</i> alapképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2004/8/VIII/49, az előzmény szakra, a jogelőd intézményben (ZMNE)</p>	<p>2017/3/VI/9 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p>A</p> <p>A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:
A MAB határozata a szak előzményszakját megjegyzés nélkül támogatta.

A képzés tartalmi megfelelése

A hat féléves képzés teljes idejű (nappali) formában folyik a karon. A tanórák száma magas 2413, jelentősen meghaladja a jogszabályi minimumot. A kar 300 óra nyelvi képzést biztosít azon hallgatók részére, akik nem rendelkeznek a kimeneti követelményként előírt nyelvvizsgával. A szakmai gyakorlat 10 hét.

2015-ben a szak elnevezése *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* szakra módosult, a HHK-tól a kar megalakulásakor vette át a NETK. Az Egyetemi Közös Modul (EKM) tantárgyak közszolgálati alapképzésekbe történő beépítése érintette a biztonság- és védelempolitikai alapképzési szakot: a 2012 ősztől 2013 tavaszig tartó komplex szakfejlesztés során a képzés tárgyait az EKM igényeihez, valamint a képzésszervezést végző szervezet meglévő oktatói kapacitásaihoz igazították. A közös modul tantárgyainak hallgatói elfogadottsága nem jó, javasolt a modul újragondolása a hallgatói visszajelzéseknek megfelelően.

Az önértékeléshez csatolt adatok alapján, a képzés aktuális tanterve megfelel a KKK-ban leírtaknak, a 73 tantárgy (szabadon választhatók nélkül) ugyanakkor elaprózza a tantervet, a tantárgyak többsége 1-2 kredites. Az elmélet és gyakorlat aránya megfelelő. Az előírt kompetenciák elsajátítása biztosítottnak látszik.

A nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alap- és mesterszakok 2012/13-as tanév utáni nyelvvizsga bemeneti és kimeneti követelményeinek összehangolása kapcsán az egyetem kezdeményezésére módosultak a feltételek, így az alapképzési szakra a jelentkezés feltétele egy idegen nyelvből államilag elismert B2 komplex nyelvvizsga. Az alapfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből letett nyelvvizsga szükséges, ennek részletes szabályozása is változott – ezt felmenő rendszerben alkalmazzák a 2016-ban indult évfolyamoktól kezdve.

A személyi feltételek megléte

A korábbi szakfelelőst (*Gazdag Ferenc* egyetemi tanár) professzor emeritusszá válásával *Szenes Zoltán* (AT) egyetemi tanár váltotta fel, aki korábban a Hadtudományi Kar Biztonság- és védelempolitikai tanszékének docense, azt megelőzően a Honvéd Vezérkar Főnöke volt. Szakmai kompetenciái kiválóak, megfelelnek e képzés követelményeinek. Szakterülete a biztonság- és védelempolitika, NATO, katonai szakkérdések. Önállóan és társszerzőként több mint 100 publikációval rendelkezik.

A tantárgyfelelősök szakmai kompetenciája megfelelő. A szakon oktató 103 főből csupán egy vendégoktató. A minősítettek száma is magas: 84 fő.

A képzés eredményessége

A *nemzetközi biztonság- és védelempolitika* alapszak elődje a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen bevezetett duális képzéskor indult egy évtizede, megrendelői és felvevői munkáltatói háttere megfelelő. A hallgatók egy része közvetlenül a mesterszakon folytatja tanulmányait. A szak egyúttal a HHK-val, az NKE Nemzetbiztonsági Intézettel összekötő szakként is funkcionál, a korábbi oktatási, tudományos és hallgatói kapcsolatok nem szakadtak meg.

A szakra történő jelentkezési mutatók a 2010-2014. közötti időszakban folyamatosan csökkentek. Ez a folyamat 2015-ben megfordult, tekintettel az NKE tv. 21/A. §-ában megfogalmazott kedvező finanszírozási feltételekre, az állami ösztöndíjas lehetőségekre.

A záróvizsga-eredményeket közlő adataik szerint 2010 és 2016 között 178 fő szerzett diplomát a szakon, a lemorzsolódás alacsony. A tanulmányok elhúzódása mögött álló okok között szerepelnek a külföldi részképzésen való részvétel, és az így teljesített tárgyak elismerhetőségének nehézsége. Az Erasmus tanulmányok miatt a hallgatók a tanulmányaikat legalább egy szemeszterrel meghosszabbítják. A vizsgált időszakban a nyelvvizsga hiánya miatt közvetlenül a záróvizsga után a hallgatók kb. 30%-a nem kapott diplomát.

NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;"><i>nemzetközi igazgatási</i> alapképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2009/7/XII/1 az előzmény szakra, a jogelőd (BCE) intézményben</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/10 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB határozata a szak előzményszakját azzal a megjegyzéssel támogatta, hogy szükséges a vizsga természetére történő utalás, és az új területeken a publikációs tevékenység elindítása.

Az önértékelés szerint a vizsgák a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban is rögzítésre kerültek, továbbá a képzés mintatantervének mellékletét képező tantárgyi programokban (tárgyanként) külön pontban szerepelnek.

A képzés tartalmi megfelelése

A hat féléves képzés teljes idejű (nappali) és részidejű (levelező) formában folyik a karon. A tanórák száma magas, nappali képzésen 2305 levelező képzésen 1150 tanóra. A kar 240 óra nyelvi képzést biztosít azon hallgatók részére, akik nem rendelkeznek a kimeneti követelményként előírt nyelvvizsgával. A szakmai gyakorlat 10 hét.

A szak KKK-ját a közigazgatási, a rendészeti, a katonai, a nemzetbiztonsági, valamint a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatás alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról, e szakok képzési és kimeneti követelményeiről, valamint az alapképzés képzési ágairól szóló 1/2015. (I.14.) MvM rendelet módosította. Az új koncepció szerint a szak azt a célt követi, hogy változatlan elnevezéssel, de a közigazgatási, rendészeti és katonai képzési terület nemzetközi közszolgálati képzési ágában a *nemzetközi közszolgálati kapcsolatok* mesterszaknak alapozó képzése legyen olyan szakemberek képzésével, akik alkalmasak a közszolgálati intézményrendszer nemzetközi kapcsolataiban, különösen az Európai Unió és az európai országok szerveivel való együttműködésben nemzetközi ügyintézői, szervezői, kapcsolattartói feladatokat hatékonyan ellátni, nemzetközi szervezetekben menedzseri feladatokat végezni. Ennek megfelelően a *nemzetközi igazgatási* alapképzési szak tanterve az új KKK-hoz igazítva módosításra került, és a képzés a 2015/2016-os tanévtől a NETK-en folyik. Új szakindítási eljárásra nem került sor.

A képzés aktuális tanterve megfelel a KKK-nak, de a tárgystruktúra nagyon szétaprózódott, az egyes tárgyak kredit-értéke alacsony, mindez az esetleges hazai vagy külföldi részképzésben akadályozó tényező lehet. Az EKM tárgyai nem teszik lehetővé több, szakspecifikus tárgy oktatását, pedig ez az igény a hallgatói visszajelzésekben is tetten érhető. Javasolható az egyetemi közszolgálati modul újragondolása a hallgatói visszajelzéseknek megfelelően. Túlsúlyban vannak az elméleti tárgyak, a gyakorlati tárgyak számának növelése a kari stratégia része.

A jelentkezés feltétele egy idegen nyelvből államilag elismert, B2 komplex típusú nyelvvizsgabizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat. Az alapfokozat megszerzéséhez előírtak a 7/2016. MvM rendelettel változtak, két idegen nyelvből letett nyelvvizsga szükséges, a részletes szabályozás szerint a rendelkezést felmenő rendszerben alkalmazzák a 2016-ban indult évfolyamoktól kezdve.

A személyi feltételek megléte

A szakfelelős teljes munkaidőben foglalkoztatott egyetemi docens (*Molnár Anna*), aki megfelelő szakmai háttérrel, széles portfólióval rendelkezik. Olasz nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári diplomája után nemzetközi kapcsolatok területen szerzett PhD fokozatot, majd hadtudományokból habilitált. Az egyik leginkább leterhelt oktató, aki egyidejűleg több feladatot is ellát. Publikációi az európai integráció, olasz politika témaköreiben mind magyar, mind idegen nyelven megjelentek. A tantárgyfelelősök szakmai kompetenciája megfelelő. A szakon oktató 114 főből csupán öt vendégoktató. A minősítettek száma is magas: 101 fő. Az oktatók többsége egyetemi tanár vagy docens. A szakon oktatóknak egy része nem a kar állományába tartozik, ami az óraterhelések arányos elosztását nehezíti.

A képzés eredményessége

A régi /kifutó *nemzetközi igazgatási* alapképzési szakon a 2012-16 közötti 4 tanévben évente 44 fő, 75 fő, 26 fő illetve 27 fő szerzett diplomát. A teljes idejű képzésben a nyelvvizsga hiánya miatt közvetlenül a záróvizsga után 2012 és 2016 között a hallgatók 23-54%-a nem kapott diplomát. Ez az arány a levelező képzésben jóval magasabb, az elmúlt három évben 72-100% volt.

Az új KKK-n alapuló képzési program első évfolyama a 2015/16-os tanévben kezdte meg tanulmányait, így eredményességi mutatók egyelőre nem állnak rendelkezésre. A szaknak 2016 szeptemberében 161 hallgatója volt. A megújított képzési program első évfolyamának jelentkezési és felvételi adatai biztatóak a túljelentkezés és a magas felvételi ponthatárok miatt. A népszerűség részben a kedvező finanszírozási formára vezethető vissza. Az NKE tv. 21/A. § alapján felvehető közszolgálati ösztöndíjas hallgatók vagy önköltség fizetésére nem kötelezett hallgatók, akik hivatásos, szerződéses vagy honvéd tisztjelölti jogviszonyban állnak. Emellett az önköltséges képzési forma is lehetséges.

NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<i>nemzetközi biztonság- és védelempolitikai</i> mesterképzési szak	2017/3/VI/11 sz. MAB HATÁROZAT
szakindítási MAB határozat: 2006/2/IX/5/10 az előzmény szakra, a jogelőd intézményben (ZMNE)	A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB határozata a szak előzmény szakját megjegyzés nélkül támogatta.

A képzés tartalmi megfelelése

A négy féléves képzés teljes idejű (nappali) és részidejű (levelező) formában folyik a karon. A tanórák száma nappali képzésen 1275, levelező képzésen 507 tanóra. A szakmai gyakorlat 3 hét.

A szak elnevezése 2015-ben *nemzetközi biztonság- és védelempolitikai* mesterképzési szakra módosult, és a szak a katonai felsőoktatási területéről a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatási területre került át. Ezek a változások a KKK-t egyebekben nem érintették. A nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak tanterve 2014-ben részleges átdolgozásra került, amelynek eredményeképp a katonai tárgyak aránya csökkent, a politikatudományi tárgyak aránya pedig nőtt. A kar megalakulásából adódó szervezeti és személyi változások miatt a jelenlegi tanterv jóváhagyására a 2016. januári szenátusi ülésen került sor. A szak bemutatott tanterve, az elmélet-gyakorlat aránya megfelel a KKK-nak.

A mesterszak határozottan megkülönböztethető a *nemzetközi közszolgálati kapcsolatok* biztonsági tanulmányok szakirányától, és egyúttal a HHK-val és az NKE Nemzetbiztonsági Intézettel összekötő szakként is funkcionál, a korábbi oktatási, tudományos és hallgatói kapcsolatok nem szakadtak meg.

A szakra jelentkezés egyik feltétele az angol nyelvből államilag elismert C1 komplex nyelvvizsga-bizonyítvány, vagy két, államilag elismert B2 komplex nyelvvizsga, amelyek egyike az angol nyelvből van. A mesterfokozat megszerzéséhez egy felsőfokú és egy középfokú komplex nyelvvizsga bizonyítvány szükséges, ennek részletes szabályozása változott – a rendelkezést felmenő rendszerben alkalmazzák a 2016-ban indult évfolyamoktól kezdve.

A személyi feltételek megléte

A korábbi szakfelelőst (*Gazdag Ferenc* egyetemi tanár) professzor emeritusszá válásával Szenes Zoltán (AT) egyetemi tanár váltotta fel, aki korábban a Hadtudományi Kar, Biztonság- és védelempolitikai Tanszékének docense, azt megelőzően a Honvéd Vezérkar Főnöke volt. Szakmai kompetenciái kiválóak, és megfelelnek a képzés követelményeinek. Szakterülete a biztonság- és védelempolitika, NATO, katonai szakkérdések. Önállóan és társzerzőként több mint 100 publikációval rendelkezik. A tantárgyfelelősök (19) szakmai kompetenciája megfelelő. A képzés 41 tantárgyát oktató 45 főből csupán egy vendégoktató. A minősítettek száma is magas: 35 fő.

A képzés eredményessége

A nemzetközi biztonság- és védelempolitika mesterszak és elődje két évtizede sikeresen működő elismert szak, megrendelői és felvevői munkáltatói háttere stabil. A képzés kimeneti eredményei az elmúlt öt év hallgatói létszámadatai (jelentkezési, felvételi és végzési adatok) alapján először csökkenő, majd enyhén emelkedő tendenciát mutatnak. A tanulmányok elhúzódása mögött álló okok is azonosak az alapszaknál jelzettekkel, részben a külföldi tanulmányokra, részben a nyelvvizsga követelményeknek való nem megfelelésre vezethetők vissza. További sajátos ok, hogy a hivatásos állomány tagjaként a hallgatót külföldi szolgálatra vezénylik, aki emiatt kénytelen tanulmányait szüneteltetni. A mesterszak szempontjából is komoly kockázati tényező volt 2013-ig a záróvizsga után diplomát nem kapó hallgatók magas számaránya, amely nappali képzésben 2010 után 55-65% körül mozgott, a levelező képzésben a 60%-ot is meghaladta. A nappali képzésben ez az arány 2015/16-ben 20%-ra csökkent, a levelező képzésben azonban nem változott, a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alap- és mesterszakok nyelvvizsga bemeneti és kimeneti követelményei 2016-ban történt összehangolásának még nem láthatóak az eredményei.

NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;"><i>nemzetközi közszolgálati kapcsolatok</i> mesterképzési szak <i>nemzetközi közigazgatási tanulmányok;</i> <i>biztonsági tanulmányok; rendészeti tanulmányok;</i> <i>Európa-tanulmányok</i> szakirányok</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2013/9/IX/3</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/12 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat(ok) észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A MAB határozata a szak indítását a tantárgyi felosztásra, a szakirodalmak megfelelőségére, valamint az oktatói állomány korstruktúrájára vonatkozó megjegyzéssel támogatta.

Az önértékelés szerint a kötelező és az ajánlott irodalom frissítésre került.

A képzés tartalmi megfelelése

A négy féléves képzés teljes idejű (nappali) és részidejű (levelező) formában indult 2014 őszén. A tanórak száma nappali képzésen 1440, levelező képzésen 976 tanóra. A kar 180 óra nyelvi képzést biztosít azon hallgatók részére, akik nem rendelkeznek a kimeneti követelményként előírt nyelvvizsgával. A szakmai gyakorlat 12 hét (utolsó félév).

A szaklétesítés a fenntartók és az NKE vezetésének igényei mentén történt a nemzetköziesítés és az integráció jegyében a Külügyminisztérium, valamint a társkarok bevonásával. A NETK létrehozásából adódó szervezeti és személyi változások e szak tantervére is hatással voltak, a módosítások szenátusi döntéssel 2015-ben és 2016-ban történtek. Nem szerencsés, hogy 2016-ban a kar ugyanilyen elnevezéssel, de más tanterv alapján egy három féléves angol nyelvű képzést (IPRS) is indított.

Megadott aktuális tantervük alapvetően megfelelő, de egy még kiforratlan képzést tükröz, amelynek meglehetősen szétaprózott a tárgystruktúrája. A szakirányok rendszere felülvizsgálatra szorul, tekintettel arra, hogy a *biztonsági* és az *európai uniós tanulmányok* szakirányok ugyan elindultak, a *rendészeti tanulmányok* és a *nemzetközi közigazgatási* szakirányokra azonban nem volt elég jelentkező, talán ezek a szakirányok nem elég vonzóak, a szak törzsanyagához képest nem tudtak új, speciális ismereteket kínálni.

A jelentkezés feltétele angol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1) komplex nyelvvizsga vagy két idegen nyelvből, amelyek egyike az angol nyelv, államilag elismert középfokú (B2) komplex nyelvvizsga-bizonyítvány, a mesterfokozat megszerzéséhez egy felsőfokú és egy középfokú komplex nyelvvizsga bizonyítvány szükséges, ennek részletes szabályozása változott – a rendelkezést felmenő rendszerben alkalmazzák a 2016-ban indult évfolyamoktól kezdve.

A személyi feltételek megléte

A 2013-as szakindítási beadványban és az önértékelésben szereplő szakfelelős (*Szalayné dr. Sándor Erzsébet* egyetemi tanár) státusza azóta változott, és e szak vezetője is a *nemzetközi igazgatási* alapszak felelőse (*Molnár Anna*) docens lett, aki olasz nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár, nemzetközi kapcsolatok területen szerzett PhD fokozatot, majd hadtudományokból habilitált. Publikációi az európai integráció, olasz politika témaköreiben mind magyar, mind idegen nyelven megjelentek. Az egyik leginkább leterhelt oktató, aki ezzel egyidejűleg több feladatot is ellát, e mesterszak és a jelzett alapszak, valamint egy szakiránynak is a felelőse – bár ez a szakirány egyelőre nem indult. A szakon oktatóknak egy része nem a kar állományába tartozik, ami az óraterhelések arányos elosztását nehezíti.

A szakirányok felelősei az elmúlt rövid időszakban is változtak, ami szintén erősíti a fent leírt álláspontot, miszerint a szak nem bír el négy szakirányt. A *nemzetközi közigazgatási tanulmányok* szakirány felelőse is a szak új felelőse lett, a *biztonsági tanulmányok* szakirányé egyetemi tanár (*Szenes Zoltán*). A *rendészeti tanulmányok* szakirányért szintén egyetemi tanár felel (*Blaskó Béla*), míg az *Európa-tanulmányok* szakirány felelőse egyetemi docens (*Koller Boglárka*), bár az önértékelésben ennek a szakiránynak még nem ő volt a felelőse. Valamennyien AT jogviszonyú oktatók. A tantárgyfelelősök (28) szakmai kompetenciája megfelelő. A képzés 61 tantárgyát oktató 78 főből csupán egy fő vendégoktató. A minősítettek száma is magas: 67 fő.

A képzés eredményessége

Végzett hallgatókról még nincs érdemi információ, az első évfolyam 2016-ban fejezte be tanulmányait. A nappali képzési rendben, ahol igen kedvező finanszírozási feltételek (NKE tv. 21/A. §.) mellett tanulhatnak a hallgatók, a jelentkezési és felvételi adatok stabilak 36, illetve 37 fő került felvételre, az első helyen jelentkezők száma ennek mintegy másfélszerese volt. A levelező képzési rend esetében a finanszírozási lehetőségek megváltozása miatt a jelentkezések és a felvettek számának a második évre jelentősen visszaesett. Tekintettel arra, hogy egy nagyon új, nem bejáratott szakról van szó, a jogszabályi feltételek változásával, a kiemelt támogatás megszűnésével a hallgatók érdeklődése, más versenyképes képzések felé irányult.

A RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR (RTK), valamint a KATASZTRÓFAVÉDELMI INTÉZET (KVI) és a rendészeti felsőoktatási terület minőségértékelése

1. A kar, illetve az intézet, mint szervezeti egységek

A kar, illetve az intézet szervezete, vezetése, dokumentumok

A Rendészettudományi Kar (RTK) a szervezeti struktúra korszerűsítése nyomán jelenleg négy intézetből áll, az egyes intézetek alá összesen tíz tanszék, egy tagozat és egy csoport tartozik, 9 tanszék pedig önálló maradt. További főbb szervezeti egységek a *Dékáni Hivatal*, *Tanulmányi Osztály*, *Idegen nyelvi és szaknyelvi Központ*, a Szálló és a Szakkollégium. A kar telephelye mindeztáig a jogelőd intézmény, a Rendőrtiszti Főiskola székhelye, a budapesti, XII. kerületi Farkasvölgyi úti campus – a 2017 nyarán várható Ludovika téri egyetemi campusra költözésig.

A dékán kari vezetői feladatainak ellátásában két helyettese, az oktatási dékánhelyettes – aki egyben a Kari Minőségfejlesztési Bizottság vezetője is –, valamint a tudományos és nemzetközi dékánhelyettes segíti. A kar vezetői testületébe tartoznak az intézetek és a tanszékek vezetői, a Dékáni Hivatal vezetője – aki egyben szállóvezető is –, valamint a Tanulmányi Osztály vezetője. A hallgatói önkormányzat (HÖK) bevonása a kari vezetésbe és a döntéshozatalba az előirtaknak megfelelően szabályozott, a Kari Tanácsba 7 főt delegálnak, és a többi ügyintéző, döntéshozó kari bizottságnak is 1-2 fő hallgatói tagja van. A kari HÖK elnöke részt vesz a Dékáni Tanács heti ülésein.

Az NKE oktatási tevékenységére vonatkozó egységes szabályokon túl, ennek a karnak a működését szabályozó dokumentum még a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.). A kari stratégia kialakításában jelentős tényező, hogy a Kar a BM alárendeltségébe tartozó rendvédelmi szervek, a NAV és a BAH felsőfokú rendészeti szakképzétségű aktuális utánpótlási igényeit hivatott kiszolgálni. Az évente a képzésekre felvehető létszámot az előre látható szakemberigény alapján a belügyminiszter határozza meg.

A Fenntartói Testület által 2015-ben elfogadott IFT-ben rögzített kutatási-fejlesztési és innovációs stratégia meghatározó a karra nézve is. Az egyetemi Kutatási Tanács munkáját kollégiumok támogatják, az RTK főképpen a Rendészettudományi Kollégium és a Társadalomelméleti Kollégium munkája által érintett, illetőleg ott találja meg a helyét.

A Rendészettudományi Kar arra törekszik, hogy a végzett hallgatók biztos alapokon nyugvó, korszerű és jól továbbfejleszhető szakmai és társadalmi ismeretekkel, magas szintű informatikai felkészültséggel és idegen nyelvtudással, jó kommunikációs és problémamegoldó készségekkel rendelkezzenek. Jövőbeni küldetésének tekinti, hogy:

- a nemzetközi felsőoktatási és kutatási térségen belül a rendészeti felsőoktatásban legyen képes betölteni szerepét a korszerű rendészeti szakmai és rendészettudományi ismeretek létrehozásával;
- erősödjön az oktatás-kutatás egymásra való hatása, javuljon a társadalom és a rendészeti ágazat igényeit kielégítő képzés minősége, szélesedjék ki a nemzetközi hallgatói és oktatói mobilitás;
- a rendészettudományi doktori képzés szélesedésével a képzési profil bővüljön, ezáltal is biztosítva az oktatói utánpótlást.

A *Katasztrófavédelmi Intézet (KVI)* az NKE megalakulásával egy időben, 2012-ben, független szervezetként alakult az egyetem egyes karain katasztrófavédelmi képzést folytató oktatási egységekből. Három tanszékből (*Katasztrófavédelmi műveleti*, *Tűzvédelmi és mentésirányítási*, valamint *Iparbiztonsági*) és egy *Oktatásszervezési* osztályból áll. Az egyetemi szintű belső szabályozásba folyamatosan beépítették e nem szokványos intézeti státuszából eredő rendelkezéseket, igazgatási felügyeletét az egyetem oktatási rektorhelyettese látja el. Önálló hallgatói önkormányzata az intézetnek nincs, ami a magas hallgatói létszám miatt felvethet problémákat.

Az intézet elektronikus és papíralapú dokumentum- és nyilvántartási rendszerének működése példás, több mint 50 féle dokumentum típus visszakereshető elhelyezése és nyilvántartása megoldott a munkaköri leírásoktól a tantárgyi programokon át a minőségbiztosítási okmányokig. Telephelyük jelenleg a Hungária körúti campuson van, tanulmányi szervezetük önálló, de az RTK-n hirdetik meg a képzéseiket, ami a 2017-ben várható Ludovika téri egyetemi campusra történő „összeköltözéssel” megalapozottabb megoldásnak tűnik, bár a KVI itt is önálló elhelyezést nyer majd, új laboratóriumokkal és eszközökkel.

A megalakuláskor megfogalmazott intézeti stratégia szerint az átvett szakokat kifuttatták, a megrendelő igényeinek megfelelő új alap- és mesterszak létesítését kezdeményezték, illetve ezeket el is indították. A képzések személyi és anyagi-technikai feltételeit együttműködési megállapodásban lefektetett elvek szerint a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) és az NKE közösen biztosítja. Célkitűzés volt továbbá önálló katasztrófavédelmi (doktori) kutatási terület létrehozása is, amely az egyetem három doktori iskolájában megosztva valósul meg, a KMDI-ben önálló kutatási területként.

A kari, illetve intézeti képzési szerkezet

A Rendészettudományi Kar képzési portfóliójában szerepel a jogelőd RTF-en 2006 óta folyt két alapképzési (*bűnügyi igazgatási, rendészeti igazgatási*) és egy mesterképzési (*rendészeti vezető*) szak, melyek tartalmukban már a 2012 óta többször is megújított, vonatkozó KKK rendeletehöz igazodóak. 2017-től a képzési idejükben és valamelyest tartalmukban is változott, esetenként szakiránnyal/specializációval bővült, (vagy éppen szűkült) változatuk fog indulni. Frissen kezdeményezett és sikeresen zárult eljárásuk révén indulhat a *kriminalisztika* mesterszakon is képzésük. A korábban itt folyt szakirányú továbbképzések közül két képzésnek (*rendészeti gazdasági, kriminalisztikai szakértő*) továbbra is a kar a gazdója, négy képzés viszont másik egységhez (Vezető- és Továbbképzési Intézet, VTKI) került.

A felsőoktatási tevékenységen kívül a kar számos központi, országos szervezet^{18*}(BÁH, IAPA, OPSZ, BKK, NHK, Legfőbb Ügyészség) számára szervezett szakmai továbbképzésben közreműködik.

A karhoz kapcsolódik a 2015/2/951 sz. MAB határozattal támogatott, újonnan létesült *Rendészettudományi Doktori Iskola* (RDI), amely 2016 februárjában megkezdte a működését, az I. évfolyamra 4 nappali + 17 levelező munkarendű PhD hallgató felvételével.

Az alapképzési szakok tanterveibe itt is beépült az „Egyetemi Közös Modul”, ennek keretében az RTK három tantárgyat oktat, míg a többi tárgyért más karok és karközi intézetek felelősek. Emellett a kar oktatói a más karon folyó *nemzetközi közszolgálati kapcsolatok* mesterképzés *rendészeti tanulmányok* szakirányán oktatnak, valamint részt vesznek a VTKI által szervezett továbbképzések oktatásában.

A hallgatói létszámok mind a nappali, mind a levelező munkarend szerinti alap- és mesterképzésre fokozatos emelkedést mutatnak, a 2012-es 1486 főről 2016-ra 1660 fő lett. A felvételre jelentkezők száma nem mutat jelentős eltéréseket 2012 és 2015 között, a túljelentkezés általában magas. A képzésekre évente felvehető létszámot KIM rendeletben foglalt eljárásrendben a belügyminiszter határozza meg.

A kar a feladatai ellátását speciális helyszínen és felszereltséggel végezte, az egyetem többi karának épületeit eddig nem tudta igénybe venni, már csak a jelenlegi telephelyek közti távolság okán sem, erre lehetőséget az egyetemi közös campusra költözés bizonyára ad majd.

A *Katasztrófavédelmi Intézet* jelenleg egy alap- és egy mesterképzést gondoz; 2012-ben kezdeményezte a – más szak kifutó szakirányából kifejlesztett – *katasztrófavédelem* alapképzési szak három szakiránnyal történő létesítését, majd sikeres indítását, 2015-ben pedig erre az alapképzésre épülő *katasztrófavédelem* mesterszak létesítésére került sor. Az intézet 2017-ben minden korábbi átvett képzést – köztük a hazai „kihelyezett” képzéseket (Ózd, Szeged) is – kifuttat, így a hallgatói létszám várhatóan ~600 főben stabilizálódik. A képzések kétharmada államilag finanszírozott, egyharmaduk önköltséges formában valósul meg. A beiskolázott hallgatókkal a BM OKF tanulmányi szerződést kötött, a végzett hallgatók is alapvetően a BM OKF hivatásos állományának utánpótlását hivatottak szolgálni.

A KVI a felsőoktatási tevékenységen kívül, együttműködési megállapodás alapján, HM költségvetésből, a Magyar Honvédség katonái számára 40 órás, illetve 144 tanórás speciális tanfolyami képzést szervez Szolnokon.

Az egyetemen belüli oktatási feladatokban történő együttműködésre példa, hogy az egyetemi közös modul (EKM) tantárgyai közül az egyetem valamennyi szakján az intézet oktatja a *katasztrófavédelmi igazgatás* tantárgyat, a közös modul többi tárgyát pedig valamennyi hallgatójuk részére az összes többi kar, illetve karközi intézet oktatja. Az RTK-val a kölcsönös át-oktatás további 4-4 tantárgyat jelent felenként. A HHK-val az együttműködésük kiterjed az oktatási helyszínekre, a doktori képzésre, az intézet elhelyezési kérdéseire, és a közös TDK munkára.

^{18*}BÁH: Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal,

IAPA: Nemzetközi Polgárőr Szervezet, OPSZ: Országos Polgárőr Szervezet,

BKK: Budapesti Közlekedési Központ, NHK: Nemzeti Közlekedési Hatóság

Gazdálkodás

Az egyetemen centralizált gazdálkodás folyik, a kari (RTK) és az intézeti (KVI) gazdálkodás alapvetően központilag meghatározott, sajátosságuk, hogy a napi működés fenntartásában szerepet játszik kapcsolatuk a fenntartó Belügyminisztériummal, a KVI esetében a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal.

2. A rendészeti szakterületen folyó képzés és kutatás értékelése

A szakterület menedzselése

A rendészeti felsőoktatás szakjain folyó képzések gondozói, felelősei az NKE-n a *Rendészettudományi Kar*, valamint a *Katasztrófavédelmi Intézet*, a szakokat meghirdető szervezeti egység a kar (RTK). A szakok és szakirányok felelősei, mint a képzések vezetéséért, szerveztségéért felelős személyek kompetensek, rátermettek, a megismert személyi-szakmai adataik, publikációs listájuk és gyakorlottságuk alapján szakmai vezetői és irányítói feladataik ellátására egyaránt képesek.

A szakterület általános helyzete

A rendészeti felsőoktatási terület szakjain képzés az országban egyedül az NKE *Rendészettudományi Karán* (RTK), valamint *Katasztrófavédelmi Intézetében* (KVI) folyik. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem létrejöttkor a Belügyminisztérium (BM) – mint az egyik fenntartó – és a rendvédelmi szervek határozott, konkrét igényeket fogalmaztak meg e szakterületi képzések, így az azokat gondozó kar, illetve az intézet működése tekintetében is. Ennek megfelelően, valamint az NKE Intézményfejlesztési Tervében (IFT) foglaltak szerint időközben többször is módosultak az ide tartozó alap- és mesterszakoknak a képzési és kimeneti követelményei (KKK). A korábbi rendszerű képzés hallgatói 2012-ben befejezték tanulmányaikat.

A *rendészeti igazgatási* alapszak *biztonsági* szakiránya *önkormányzati rendészeti* specializációval egészült ki, a korábbi *információbiztonsági* specializáció pedig 2015-ben *magánnyomozó és elektronikus információbiztonsági* specializációvá alakult át. A 2012/2013-as tanévben első alkalommal került meghirdetésre a szakon a *migrációs* szakirány, és utoljára a *katasztrófavédelmi* szakirány. Az e szakirányt kiváltó új, egységes *katasztrófavédelem* alapszakon három szakiránnyal (*iparbiztonsági, katasztrófavédelmi műveleti, tűzvédelmi és mentésirányítási*) 2013-ban indult a képzés a *Katasztrófavédelmi Intézetben*.

A *bűnügyi igazgatási* alapszak 2013-ban *bűnügyi hírszerző* szakiránnyal bővült.

Az új alapszakos tantervekbe a rendvédelmi szervek által megfogalmazott képzési igényeken túl beépült a belügyi alapmodul és a közzolgálati életpályákon való átjárhatóságot megalapozó „egyetemi közös modul” (EKM) 15 tantárgya, továbbá 2015-ben az RTK az alapszakos tanterveibe idegen nyelvi (angol) modult is beépített, s mindezek teljesítése jelentős tanóraszám növekedést okozott, nagyban növelte a hallgatói terheket. Vélhetően ennek enyhítésére is 2015-ben elkezdődött a 3 éves rendészeti képzések átalakítása, új, 4 éves képzési idejű *bűnügyi*, valamint *rendészeti* alapszak képzési dokumentumainak kidolgozása, majd azok elfogadtatása, így várhatóan 2017-ben e szakokon a teljes idejű képzések már 8 féléves, 240 kreditesekként indulnak majd.

2014-ben a *rendészeti vezető* mesterszakon a specializációk száma négyre növekedett (*csapatközzolgálati; értékelő elemző; rendszertelméleti; szervezett bűnözés elleni*). A *katasztrófavédelem* mesterszakon a képzés beindulása a 2013-ban kezdődött alapszakos képzés hallgatóinak végzését követően, a 2016/17-es tanévben várható.

Újra indult a *kriminalisztikai szakértő* szakirányú továbbképzés, és 2012-ben létesült, majd a következő évben el is indult a *rendészeti gazdasági* szakirányú továbbképzési szak.

A szakterületen a hallgatói létszám az RTK és a KVI jelenlegi képzésein (maradó és kifutó szakokon) 2200 fő fölötti, és alapvetően a rendvédelmi szerveknek a fenntartó Belügyminisztériumon keresztül jelzett konkrét igényei szerint kell alakulnia. A *bűnügyi igazgatás* alapszak *bűnügyi hírszerző* szakirányán, illetve a *rendészeti igazgatási* alapszak *büntetés-végrehajtási* szakirányain a teljes idejű képzésre csak rendvédelmi szerv, illetőleg büntetés-végrehajtás hivatásos állományú tagja jelentkezhet, a részigazgató, levelező képzésben pedig a *rendészeti igazgatási* szak *biztonsági*, valamint a *migrációs* szakiránya kivételével csak a hivatásos közzolgálati viszonyban állók.

A végzési adatokból megállapíthatóan a szakterületi szakokon a tanulmányok elhúzódnak csökkenő tendenciájú, általában a nyelvvizsga hiánya a késleltető ok, és a részigazgató képzési formákban tanulóknál a

tanulmányi idő kitolódási arány csak a végzést követő 3-5. évben csökken 25% alá. A passzív hallgatók aránya a vizsgált időszakban félvévenként 3-4,5% között van, a nappali képzésben alacsonyabb, mert a hallgatókat köti az ösztöndíj-szerződés, melyre a rendvédelmi szervvel léptek. Hasonlóan alakul ez az arány a kieső hallgatók vonatkozásában is, a sikertelenül záróvizsgázók aránya 1,5-9,6% között van, a szélsőértékek itt is a részidős, levelező képzésben magasabbak. 2013-ban tapasztalható volt egy közel 10%-os sikertelenségi rátanövekedés, a változást a rendőrségi állományt érintő munkateher-növekedés és a tanulásra fordítható idő csökkenése okozhatja, a levelező képzésen résztvevők zöme ugyanis a rendőrség hivatásos állományában dolgozik.

A hallgatói lemorzsolódás okai szakonként is különbözőek, a *katasztrófavédelem* szakon a részidős képzésben általában nem tanulmányi okokra vezethető vissza, a *bűnügyi igazgatási szak gazdaságvédelmi nyomozó* szakirányán a levelező képzésben az igen magas, 40% (vagy afeletti) záróvizsga eredménytelenség oka lehet, hogy esetükben a négy külön záróvizsga-rész előírás, és ennek következtében a felkészülési idő csökkenése megnehezíti az elvárások teljesítését. Az elmúlt ötéves időszakban kiadott diplomák és a felvett hallgatók számarányából következtethetően az „össz-eredményességi” mutatók a teljes idejű képzésekben általában jóval az országos átlag (~50%) feletti, jellemzően legalább 90%-osak, ennél viszont – jórészt a nyelvvizsga-követelmény nem teljesülése okán – sokkal alacsonyabbak (30% körüliek) az arányok az RTK részidős, levelező képzésein, és az elmúlt években hullámzóak is voltak.

E szakterületi szakokon végzetek elhelyezkedésére – a *rendészeti igazgatás* alapszak *biztonsági* szakirányos hallgatói kivételével, akik a magánbiztonsági piacon helyezkedhetnek el – speciális szabályok vonatkoznak. A teljes idejű, nappali képzés hallgatói tanulmányaikat ösztöndíjszerződéssel folytatják, a munkáltató vállalja a végzett hallgató elhelyezését, a hallgató pedig azt, hogy az ország területén bárhol megkezdi munkáját. Így a diploma megszerzése után a megkötött szerződésük szerint munkába is állnak, további tanulásuk, mesterképzésben való részvételük – ha volna ilyen szándékuk és a képzés is létezne – nappali tagozaton akadályokba ütközne. A levelező képzés hallgatói alapvetően hivatásos szolgálati viszonyban állnak valamelyik rendvédelmi szervvel, és tanulmányaik befejezése után ott folytatják a tevékenységüket. A végzettség megszerzése a számukra nem biztosít feltétlen azonnali előmenetelt.

A *rendészeti vezető* mesterszakon nappali képzés jelentkezők hiánya miatt évek óta nem is indul, a részidős, levelező képzés viszont megfelelő módon, jó eredményekkel folyik.

A végzetek alkalmazhatóságáról visszajelző rendszer egyelőre sem a karon, sem az intézményben nincs, pedig ezen információk beszerzése a felhasználói kör egyedülállóan biztos ismerete és elérhetősége okán bizonyára nem ütközne akadályba.

Személyi feltételek

A szakterületen oktatók ~65%-át az RTK, ~10%-át a KVI oktatói adják, a 133 fős, harmadában hivatásos szolgálati jogviszonyú, oktatói munkakörben foglalkoztatott állományban 96 oktató (72%) rendelkezik tudományos fokozattal, az összes szakterületi oktató több mint fele minősített. A személyi állomány bővítése folyamatos, az oktatás gördülékenységét a többi kar és karközi intézet átképzéssel segíti elő.

Az RTK 127 fős foglalkoztatotti állományában 45 oktató (35%) rendelkezik tudományos fokozattal, az egyéb módon oktatási feladattal megbízottakkal is számolva is hasonló arány (32%) adódik, az NKE szervezeti egységeit tekintve ez a legalacsonyabb minősített arány. Az oktatói beosztás tekintetében – a 45 fő „egyéb tanár”-t nem számolva – több a vezető oktató (egyetemi/főiskolai tanár (18+1 fő), ill. docens (42+6 fő)), mint az adjunktus (17 fő) és a tanársegéd (36 fő). Az itt folyó alapképzések sajátos jellege, az összesen 11 szakirány, illetve a csak ott szükséges tantárgyak miatt az arányos oktatói terhelés – amint jelezték – nem oldható meg, a speciális ismereteket oktatók esetében a tanóraszám nem növelhető, viszont a rendvédelmi szervek vezetőinek vagy delegáltjaiknak az oktatásba bevonására szaktudásuk okán szükség van. Más ismeretkörök esetében pedig a tantárgyfelelősi terhelés aránytalanul magas. A szakterület diszciplináris sajátossága, hogy jelenleg még kevés a rendszertudományi szakterületen tudományos fokozattal bíró speciális szakember.

Az állomány korfája jó, a 31-40, a 41-50 és az 51-62 éves korosztályok kb. azonos létszámmal adják ki a teljes oktatói kör 85%-át.

A *Katasztrófavédelmi Intézetben* a 18 fő teljes munkaidős és 3 részmunkaidős oktató (2 egyetemi tanár, 8 docens, 2 adjunktus, 7 tanársegéd és 2 szakoktató) többsége hivatásos állományú tűzoltó tiszt, 71%-uk minősített, a tanársegédek egyben doktorandusz hallgatók is. Három oktatójuknak jogi végzettsége is van. A kifutó szakok hallgatóit nem számítva a *katasztrófavédelem* alapképzési szakon 416 fő oktatását látja el

a 21 oktató – még 3 vendégoktató bevonásával, illetve az egyetemen belüli át-oktatási közreműködéssel. Az intézet igazgatója sok felelősséget vállal magára (intézetigazgató, tanszékvezető, alap- és mesterszak felelős, szakirány-felelős), a feladatok jobb megosztása az oktatói létszám emelésével megoldás lehet a terhek csökkentésére. A korfa itt is jó, az életkor betöltés miatt indokolt vezetőcserék (intézet, szak, szakirány) időben megtörténtek.

Tudományos háttér – és viszonya az oktatáshoz

A szakterületi képzések tudományos háttérét részben a doktori iskolák műhelymunkája adja, így az RTK-hoz kapcsolódó új, 2016 óta működő *Rendészettudományi* doktori iskola (RDI), illetve a KVI oktatóinak tudományos munkája, azaz részvételük 2015-től a *Katonai Műszaki* (KMDI) és a *Hadtudományi* (HDI) doktori iskolában, továbbá a 2016-2017-es tanévtől az új RDI-ben is meghirdetésre került négy katasztrófavédelmi téma. Mindazonáltal a KVI-n kutatói státusú oktató, tudományos munkatárs nincs, személyi állományuk jórészt önállóan, bár magas terheléssel megoldja a feladatokat, elvégzi az oktatási tevékenységet, ezzel viszont a kutatásra fordítható időtartam erősen korlátozott.

A hallgatói tehetséggondozás, a mesterképzés utáni továbblépés és az oktatói utánpótlás lehetőségeit is mindezek útján biztosítják a szakterületen.

A rendészeti szakterületen folyó kutatásaik eredményeit az oktatók a magyar és külföldi szakmai folyóiratokban publikálják, saját könyveiket is egyre növekvő számban jelentetik meg. Az RTK saját szakmai folyóiratát, a *Magyar Rendészetet* adja ki. A rendészettudományokon belül a katasztrófavédelmi szakterületi kutatásokat végző KVI oktatók a publikációikat elsősorban az NKE által kiadott folyóiratok tematikus számaiban jelentetik meg. Van próbálkozás saját – kizárólag katasztrófavédelmi témával foglalkozó – folyóirat kiadására is, de ennek akadémiai minősítése még nem éri el a többi egyetemi folyóiratét. Megfontolandó más külföldi vagy hazai felsőoktatási intézménnyel közös katasztrófavédelmi témájú folyóirat indítása. Oktatóik által írt, összeállított több tankönyvük kézikönyvként szolgál a BM OKF szerveinél, valamint az önkormányzatok katasztrófavédelmi feladatokat végrehajtó gazdálkodó szervezeteinél.

A kar és az intézet nemzetközi kapcsolatai, illetőleg azok fejlődése jelentős hatású az oktatásra és a kutatásra.

A kar nemzetközi kapcsolatrendszerére részint az NKE rendszerébe integrálódva szélesedett. Több jelentős uniós pályázatot nyertek el, és hazai pályázatokon is sikerrel indultak. A pályázatok alkalmat nyújtottak nemzetközi jelentőségű kutatásokba történő bekapcsolódásra, illetőleg konferenciák rendezésére. A kutatási feladatok sikeres végrehajtása és ennek a nemzetközi elismertségre gyakorolt hatása pozitív, a kar több bilaterális megállapodást kötött, erősítette a szomszédos országokkal fennálló kapcsolatait, a hagyományos német kari kapcsolatok mellett Horvátország, Románia és Montenegró megfelelő intézményeivel erősödtek szakmai cserekapcsolatai. A kar, élve az angolszász területek kriminalisztikai és profilozási kutatóbázisainak a megismeréséből adódó lehetőségekkel, ösztönözte a hallgatói és oktatói mobilitás kiterjesztését, ez utóbbi hatására jelentősen nőtt a külföldön megjelent idegen nyelvű publikációk száma. Az RTK mintegy 20 intézménnyel áll Erasmus programok nyújtotta együttműködéses kapcsolatban. A hallgatói szervezetek, különösen a *Szent György Szakkollégium*, hozzájárulnak a nemzetközi kapcsolatok pozitív alakulásához. Az Európai Rendőrakadémiával (CEPOL) fennálló kapcsolat lehetőséget hozhat további pályázatok elnyerésére. Az AEPC (*Association of European Police Colleges*) és a CEPOL mellett a kar tagja a *Közép-Európai Rendőrakadémia* szervezetének is.

Az intézet méreteiből adódóan itt külön pályázati tevékenységgel foglalkozó szervezeti egység nincs, de a BM OKF szakmai és tudományos szervezeti egységeivel együttműködésben évente 3-5 tudományos szakmai rendezvényt bonyolítanak le, amelyekről konferencia kiadvány készül, emellett a KVI végzi a BM OKF, MTA, NKE által alapított *Katasztrófavédelmi Díj* odaítélésével kapcsolatos eljárást.

Mindezek jelentőségét az adja, hogy az országban egyedülként a kar és az intézet folytatja a szakterületen oktatási és kutatási tevékenységet, és ez a sajátos helyzet a belső szakmai kapcsolatok építését csupán az oktatott területek gyakorlatával foglalkozó szervekkel együttműködésben teszi lehetővé.

Kiemelten támogatott a tudományos diákköri tevékenység, az RTK tanszékei mellett működő diákkörök évente általában két konferenciát rendeznek, s ezúton választják ki a legjobb dolgozatokat. Az OTDK-n induló hallgatók, s ezzel együtt a díjazottak száma folyamatosan növekszik. Az intézet (KVI) a HHK-val közösen szervezett Intézményi Tudományos Diákköri Konferencián vesz részt, évről-évre több

katasztrófavédelmi témájú szekciót lehet összeállítani a jelentkezőkből. A 2015 évi OTDK-n intézeti hallgatók 9 helyezést és 3 különdíjat szereztek.

Infrastrukturális feltételek

Az RTK infrastrukturális ellátottsága ez idő szerint elmarad a kívánatos színvonaltól. Épületeiben például az utóbbi években, talán évtizedben sem, jelentősebb karbantartásra nem került sor, csak a legsürgősebb problémák elhárítása volt a megvalósítható célkitűzés. Az infrastruktúrával kapcsolatos problémák és hiányosságok megszűnését, azokra megoldást a Ludovika Campusra történő átköltözésük hozhat.

A KVI a Hungária körüti Zrínyi Kampusz egyik épületében nyert elhelyezést, a képzés igényelte tantermek és kabinetek a HHK kezelésében lévő épületekben állnak rendelkezésre, tervszerű együttműködés keretében. 2014-től egy önálló épületet is kaptak, melyben az intézetvezetők, az oktatók és az Oktatásszervezési Osztály (OSZO) állománya nyert megfelelő elhelyezését. A gyakorlati képzés külső helyszíneken, a BM OKF hivatalos telephelyein és kirendeltségein kerül megtartásra. Az infrastrukturális feltételeket a Ludovika Campus kiépítése, odaköltözésük jelentősen javítja majd.

3. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés kari, intézeti, szakterületi sajátosságai, eredményei

Kari, intézeti stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Az RTK vezetősége az oktatási-kutatási tevékenysége minőségének biztosítása, fejlesztése érdekében minden évben tervet készít, melyben a megfogalmazott indikátorok fontos szempontjai a minőségértékelésnek, de a társkarokkal ellentétben saját minőségbiztosítási szabályzatuk nincs, ami lehet annak folyománya, hogy az intézmény szorgalmazza és végzi a folyamatok egységesítését. Ennek során remélhetőleg áttekintik, mi is az önálló kari minőségbiztosítási szabályzatok alkalmazásának előnye, és a felmérés eredményeképp az összehangolt minőségfejlesztési tevékenység irányába történik előrelépés. A „kari minőségügyi rendszer” minden esetre az RTK SWOT analízisében a gyengeségek között szerepel. Ki kell említeni, hogy az érintett felhasználói kör, országos szervezetek (pl. Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal) és a képzéshez szorosan kapcsolódódó kiképzés elvárásait tükrözően a karon alkalmazott értékelési rendszer rendkívül szerteágazó.

A KVI nyilvános minőségpolitikájának, az abban jelzett célok megvalósításához alkalmazott stratégiájának fontos eleme a megvalósítás folyamatos menedzselése; a tapasztalatok visszacsatolása; a minőség értékelése. Minőségbiztosítási szabályzatai az egyetem minőségügyi alapidokumentumaiban foglaltakra épülően, azokkal összhangban készültek.

Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A szakterületi képzési portfólió átalakításában jelentős a szerepe a külső partnereknek, a megrendelői, fenntartói oldalnak, a képzési szerkezet bővítéséhez igazodik a jogszabályi változásokat és a megrendelői igényeket is figyelembe vevő folyamatos tananyagfejlesztés. A karon a tantervek módosításának időszakában képzésfejlesztési fórum működik, az egyetemi előírásnak megfelelően legalább ötvenként felülvizsgálják a programokat, ennek során partnerekkel (pl. bűnügyi főigazgató, Rendészeti Oktatási és Kiképzési Központ) is egyeztetnek. A felülvizsgálat bemenő információi között OMHV felmérések is szerepelnek, e visszacsatolások hatására szükséges esetben akár a tárgy oktatási és számonkérési módján is változtatnak.

A 2013-ban módosított tantervek a rendvédelmi szervek által megfogalmazott igények teljesítése miatt, valamint a kötelező közös modul tárgyainak beemelésével jelentős óraszám növekedést okozott a 180 kredites alapképzésben részvevő hallgatók számára. A teljes idejű alapképzés hallgatói – elmondásuk szerint – átlagosan napi 8-10 órát töltenek foglalkozásokon és szemeszterenként 12-15 vizsgát tesznek, de 18 vizsga előírása is előfordul. Az eddigi 3 éves alapszakokat felváltó 4 éves képzésekben a képzési idő két szemeszterrel történő megnövelése mindenekelőtt a gyakorlati képzési igények kielégítését célozza, a nyolc félévessé váló képzés egyes (főképpen hallgatói) várakozásokkal ellentétben várhatóan nem nyújt majd módot a megelőző tanévek tantárgyainak az oktatási időben történő „széthúzására”, ennél fogva a leterheltség aligha csökkenhet. Az egyetemi közös modul első felülvizsgálata és bizonyos korrekciója már megtörtént.

A hallgatói előrehaladás követése, a tárgyteljesítések arányának figyelemmel kísérése példás, az elemzések készítését a tanulmányi osztály és a tanszékek közti szoros kapcsolat segíti. Az RTK-n a hallgatók a fogadó

szervvel olyan szerződést kötnek, amely szerint a nem modelltanterv szerinti haladást, a képzési idő esetleges hosszabbítását egyeztetniük kell, ezzel együtt az egyéni tanrend lehetősége is rendelkezésre áll.

A KVI-n folyó képzésekben szigorú intézményi napirend valósul meg, ugyanakkor az oktatók személyenként is figyelemmel kísérik a hallgatói előmenetelt, problémák esetén időben beavatkoznak, konzultációval segítik a felzárkózást, ill. a kreditteljesítést. A végzés kori nyelvvizsga-követelmény teljesítésének elősegítésére a hallgatók jelenleg 300 órás idegen nyelvi (szaknyelvi) képzést kapnak, amelyet az intézet önállóan (az NKE nyelvi képzést folytató szervezeti egységeit nem terhelve) biztosít.

A kötött tanulmányi időt előíró szerződések megnehezítik, vagy nem is teszik lehetővé a hallgatók hosszabb (1 féléves) Erasmus ösztöndíjas részképzés igénybevételét. Az intézet ezt a 8 hetes nyári gyakorlatok külföldi (lengyelországi) lebonyolításával próbálja orvosolni. Külföldről viszont érkeznek Erasmusos hallgatók.

A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatókkal szemben támasztott követelmények a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatnak megfelelően egyértelműen rögzítettek, a hallgatók számára a tanulmányi tájékoztató a tanév elején ismertetésre kerül a kari (rtk.uni-nke.hu), illetve az intézeti (kvi.uni-nke.hu/hallgatoknak) honlapon. A tantárgyak nagyfokú különbözősége indokolja, hogy az oktatásban alkalmazott módszerek és ehhez igazodóan a tanulási és ismeretellenőrzési módok is azok. Általában mindhárom értékelési forma használatos: a pedagógiai folyamat elején a diagnosztikus értékelés, ezt követően a formatív, fejlesztő értékelés, s végül, a folyamat lezárásaként, az összegző értékelés jelenik meg.

Az oktatók minőségének biztosítása

A képzésben oktatók folyamatos fejlesztése szempontjából a naprakész ismereteket biztosító, követendően jó az a rendszer, amely szerint az oktatók havonta egy napot, valamint a nyári időszakban tervezetten egy hetet az oktatási területüknek megfelelő rendészeti szakterületen, bíróságon, ügyészségen töltenek – a rendvédelmi szervek gyakorlatának, illetve az aktualitások minél gyorsabb közvetítésének érdekében.

Szintén a jó gyakorlat példája az oktatói állományuk oktatás-módszertani képzésére fordított figyelem, a jövőben intézményi szinten is, akár formalizált belső képzésben, teljesülhetnének ki ezek a pozitív kezdeményezések a Magatartástudományi és módszertani tanszék bevonásával.

A szakterületi speciális képzés miatt az RTK-n az oktatói terhelés többnyire aránytalan, többnyire alacsony, és a szakirányokon speciális ismereteket oktatók esetében a tanóraszám nem növelhető. A doktori képzésbe beiskolázás lehetőségeit viszont ez növeli, a minősített arány mielőbbi javítását szolgálhatja. A helyzet kezelésében a rugalmas foglalkoztatási rendszer kialakítása, illetve a szabályozások a képzés sajátosságait figyelembe vevő felülvizsgálata egyaránt hasznos lehet.

A KVI-n viszont az oktatói létszám alacsony (21 fő), óraterhelésük magas, az egy oktatóra jutó hallgatók száma szintén az (15,6 hallgató/oktató), különösen az egyetem többi karát figyelembe véve. A minősített oktatók utánpótlása szerencsére megoldottnak látszik, az NKE három doktori iskolájában 6 fő nappali, 26 fő levelező képzésben PhD hallgatóként kutat katasztrófavédelemhez kapcsolható témában. Ez a 2012-ben elfogadott intézeti stratégiához is illeszkedik.

Szintén példaértékű, hogy a tanszékvezetők félévente hospitálják az órákat, személyes tapasztalatokat is gyűjtve a fejlesztési lehetőségekről.

A hivatásos állományú oktatók egyéni teljesítményértékelése külön jogszabály (10/2013 Korm. rend) alapján történik, az egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban álló munkatársak rendszeresen önértékelést készítenek, amit értékelésükkor a közvetlen felettséggel megbeszélnek.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A szakterületi képzésekben minden kurzus a tantárgyi program ismertetéséről szóló hallgatói tájékoztatóval indul. Az RTK-n az oktatási egységek a kari honlapon az általuk oktatott tantárgyak tematikáit, tájékoztatóit rendszeresen frissítik és a záróvizsga tételsorokat is közzéteszik. A KVI-n folyó képzésekben is valamennyi kurzus elején ún. felkészülési témaköröket (kérdéseket) kapnak a hallgatók, a vizsgára felkészülést gyakorlati feladatok megoldásával segítik elő, a záróvizsgákra szintén felkészülési

témaköröket adnak ki. Az oktatók a hallgatók számára a konzultációs lehetőségeket igény szerint megadják.

Az alapképzés hallgatóinak lehetőségük van a tananyag keretében második idegen nyelv tanulására, és évente legalább egy tantárgyi kurzus idegen nyelven kerül meghirdetésre.

A könyvtári rendszer egyetemi szinten integrálásra került. A repozitóriumok (pl. LUDITA) feltöltése és néhány unikális forrás digitalizálása folyik.

Az RTK folyamatosan fejleszti tanulástámogatási szolgáltatásait, amit hallgatói elégedettségméréssel is támogatnak. A szabadon választható tantárgyak az óraütközések elkerülése érdekében hetente egy időszámban vannak meghirdetve, több szakirányon záróvizsga-felkészítést szerveznek és a demonstrátori rendszerrel lehetőséget teremtenek arra, hogy a jó képességű hallgatók segítsék az intézetek és társaik munkáját. A korábbi pszichológiai tanácsadás, kortárssegítési gyakorlat úgy folytatódik, hogy 2016 júliusa óta pszichológus dolgozik a karon, rendelése a hallgatók számára elérhető.

A KVI-n folyó képzésben az előadáson elkészített hallgatói jegyzetekhez is térítésmentesen hozzájuthatnak a hallgatók. A tanulmányi eredménytől függően a hallgatói állomány ösztöndíjban részesül, amelyet a beiskolázó BM OKF biztosít. A teljes idejű képzésben részt vevő hallgatói állomány részére jó színvonalú kollégiumi ellátást tudnak biztosítani. Mindazonáltal az intézet önálló hallgatói önkormányzata megalapítása a magas hallgatói létszám miatt is indokolt.

A belső információs rendszer

A kar belső információs rendszere az egyetemi eljárásokhoz illeszkedik. Széles körben alkalmazandó lehet az a kari gyakorlat, hogy a Tanulmányi Osztály munkatársai az oktatók számára évente módszertani foglalkozáson ismertetik az adminisztratív feladatok részleteit, melyekhez kapcsolódóan dékáni intézkedések is születnek (pl. a vizsgalapok kezelésével kapcsolatban).

A KVI-n a hallgatókkal történő kapcsolattartás és az információs rendszer működtetése döntően az a honlapjukon keresztül, valamint a Neptun rendszer felhasználásával folyik. A hallgatói elégedettség mérése (OMHV) központilag történik, szintén a Neptun rendszeren keresztül.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A kar honlapja nem csak a hallgatók, hanem az intézmény képzései iránt érdeklődők számára is informatív (rtk.uni-nke.hu/oktatas/felveteli). A pályakép kialakításában és a közvélemény tájékoztatásában is nagyon hasznos partner lehet a *Rendőrtiszti Főiskola Baráti Egyesülete*, és az évente két alkalommal megrendezett öregdiák találkozó.

Az intézet internetes megjelenítése az egyetem honlapján a KVI-hez rendelt saját szerkesztésben, áttekinthető szerkezetben került kialakításra, differenciált tájékoztatást ad a hallgatói állomány és a felvételizők számára az oktatás, az elhelyezkedés és a tiszti pályakép tekintetében is.

4. Szakterületi összefoglaló értékelés (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

A karról készült analízis bemutatja a képzési portfólió változásának a hatásait, valamint a képzéssel szemben támasztott igényeknek való megfelelést. Az erősségek, a gyengeségek, a lehetőségek és a veszélyek feltárása egészében tárgyyszerű, bár az elemzésben nagyobb figyelmet kaphatott volna a jelenlegi hallgatói leterheltség szintje. Ennek túlzott mértékét, fokozódását a veszélyek között ugyan említik, s ennek realitása a jelenlegi leterheltségi adatokból ki is tűnik, azonban elhárító lépések tervét nem közlik.

A KVI esetében az elemzés az erősségek, a gyengeségek, külső korlátok és a fejlesztési intézkedéseken túl nem szól veszélyekről, így a megfogalmazott tennivalók, stratégiai következtetések esetlegesen nem teljes körűek.

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások

- Javasolt az Egyetemi Közös Modul további felülvizsgálata és korrekciója, mert bár a modul fenntartása az egységes hivatástudat és szemlélet kialakítása miatt indokolt, de a tantárgyak számát, kreditértékét és óraterhelését csökkenteni kell, ill. a tantárgyak tananyag-kiosztásában szakonként, de legalább is karonként differenciálni szükséges.
- A hallgatói túlterheltség csökkentésére a tantervek összeállításánál célszerű nagyobb figyelmet fordítani. A képzés szerteágazó volta, az elméleti és gyakorlati tudás-igények hangsúlyossága a hallgatóktól szükségképpen nagy erőfeszítéseket követel, ezek ma már tovább nehezen fokozhatók. A kötelező foglalkozások napi időtartama kevés lehetőséget hagy a hallgatóknak az egyéni tanulásra és felkészülésre. A 8 órát elérő vagy meghaladó foglalkozási időtartam végén a hallgatóknak nehéz lehet – ha ugyan nem lehetetlen – kellően felkészülni a következő napi órákra. A rendkívül magasnak látszó vizsgateher csökkentése ugyancsak javasolt.
- A teljes idejű, nappali képzés hallgatóival kötött szerződéses rendszer kétségtelenül hasznos, valós képzési igényre épít, a végzetek biztos elhelyezését is garantálja, viszont megköveteli a hallgatók felvételétől számított három (illetve négy) év elteltével jelentkező foglalkoztatási igények pontos becslését, ami az érintett területeken bekövetkező, számításba nem vehető változások miatt hordoz bizonytalanságot. A rendszer további hátránya, hogy amennyiben a felvételét kérő személy a tanulmányai megkezdése, illetőleg a szerződéskötés után ismeri fel, hogy a szak vagy a szakirány megválasztásában tévedett, korrekcióra nem sok, vagy nincs is lehetősége. Kívánatos lenne a rendszer előnytelen vonásainak (merevségének) a megszüntetését elősegítő megoldások megkeresése.
- A szakterületi oktatói állomány bővítésére irányuló eddigi lépések figyelemreméltó eredményeket hoztak, de további intézkedésekre van szükség az oktatói kar erősítése érdekében az aktív korú, magasan kvalifikált (DSc/MTA doktora) egyetemi tanárokkal, illetve olyan habilitált oktatókkal, akik az intézményhez köthető munkájuk, tevékenységük alapján jutottak el a habilitáláshoz.
- Javasolt az összehangolt minőségfejlesztési tevékenység előnyeinek felmérése során a tervezési, célérték-alkotási és figyelemmel kíséresi eljárások felülvizsgálata és egységesítése.
- Mentálhigiénés szolgáltatás megléte e szakterületi képzés hallgatói számára – de az NKE minden hallgatójának – fontos lenne, ezért lehetőleg egyetemi szintű bevezetése, megszervezése javasolt.

A rendészeti felsőoktatási terület egyes képzéseire vonatkozó akkreditációs javaslatok, a szakonkénti sajátosságok értékelése (az átfogó értékelésen túl)

NKE Rendészettudományi Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p><i>bűnügyi igazgatási</i> alapképzési szak</p> <p><i>bűnügyi nyomozó, bűnügyi hírszerző, gazdaságvédelmi nyomozó, pénzügyi nyomozó</i> szakirányok</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2005/6/X/2/163 a 6 féléves szakra, a jogelőd intézményben (RTF)</p>	<p>2017/3/VI/13 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p>A</p> <p>A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A szakindítást a jogelőd intézetben (RTF) támogató MAB határozat észrevételezte a szakirodalmak között a saját, (akkor) főiskolai szerzők műveinek túlzott megjelenését.

Az önértékelésben bemutatott adataik e téren pozitív irányú elmozdulást jeleznek, számos tantárgycsoportnál a megadott szakirodalmak között nőtt a „külső” szerzők munkáinak száma. Ezek után:

A képzés tartalmi megfelelése

A 6 féléves, 180 kredit, 4 szakirányos szakon a képzés fenntartása, illetve fenntarthatóságának alapja a megrendelő szervek, a rendőrség és a NAV részéről jelentkező folyamatos igény. Szakmai tartalmát és szerkezetét is az határozza meg, hogy a megrendelők, az egyes társ-rendvédelmi szervek és társadalmi erők közötti együttműködés lehetőségeit ismerő, alkalmazni tudó és az egyes szakirányok nyújtotta speciális tudás-igényt is teljesítő szakemberek kiképzését szolgálja. A felvett hallgatók és a rendvédelmi szervek között tanulmányi ösztöndíj-szerződés jön létre, amely a tanulmányokat követő foglalkoztatásra is kiterjed.

A képzés moduláris; a több féléven át oktatott egyetemi közös modul (30 kredit, 15 tárgy) mellett speciális elem a képzés elején beiktatott belügyi alap modul, ami a „rendőr” szakképesítéshez szükséges, és a megszerzett végzettség „őr-járőrtársi” rendőri feladatok ellátására ad majd jogosultságot. A teljes idejű képzés tanóraszámja igen magas, szakiránytól függően 3000-3200 óra, a levelezőké is 1000 óra feletti. Hallgatói jelzések szerint erősen megterhelő, minden idejüket teljesen igénybe vevő a képzésben való részvétel, a teljesítmény folyamatos szinten tartása, felmutatása nehéz. A képzés részei a kötelező nyári gyakorlatok és nyolc hét szakmai gyakorlat, melyből közel két hetet az utolsó félévben a kinevezést követő szolgálati helyen teljesítenek a végzős hallgatók.

A 2016-tól a rendészeti képzésben tanulók számára jogszabályban biztosított tisztjelölti státusz bevezetése változtatásokat indikált a képzési szerkezetben, és 2017 szeptemberétől önálló szakként 8 féléves *bűnügyi igazgatási* alapképzés is indult.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse egyetemi tanár (*Balláné dr. Füsztér Erzsébet*), szakmai, oktatói és vezetői gyakorlatossága, kompetenciái, tudományos tevékenysége alapján minden felelősi elvárásnak megfelel. A szakirányok felelősei egyetemi docensek, a *bűnügyi nyomozó* és a *bűnügyi hírszerző* szakirányé ugyanaz a személy. Mindannyian szakmailag kompetens, rátermett vezető oktatók, alkalmasak szakmai és felelősi feladataik ellátására. A képzésben résztvevő, nagyszámú, 146 oktató 53%-a tudományos fokozattal rendelkezik, az AT/AE/V arány 127:8:11 messzemenően megfelelő.

A képzés eredményessége

A szak minden szakirányára többszörös túljelentkezés jellemző. A legnagyobb mértékű ez a bűnügyi nyomozó szakirány teljes idejű, nappali képzésére, így erre az eddig is legnagyobb létszámú szakirányra – a rendvédelmi szervek részéről mutatkozó nagyobb igény miatt is – 100 fölötti lett a felvettek száma 2015-ben. A vonatkozó adatok elemzése szerint a nappali képzésekben legalább 70%-os a végzettségi arány, a levelezőkben a jelentkezők száma csökkenő, és a kiadott diplomák száma is sokkal alacsonyabb. A sikertelenség oka általában a gyengébb tanulmányi teljesítmény, valamint a nyelvvizsga megszerzésének elmaradása.

NKE Rendészettudományi Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;">rendészeti igazgatási alapképzési szak</p> <p style="text-align: center;"><i>biztonsági, büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, migrációs, vám- és jövedéki igazgatás</i> szakirányok</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2005/6/X/2/162 a 6 féléves szakra, a jogelőd intézményben (RTF), 2005/10/VII/2/26 – a <i>biztonsági</i> szakirány indítására</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/14 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat(ok) észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A szak indítását a MAB 2005-ben a jogelőd intézetben (RTF) támogatta, kezdetben a kért 7 szakiránnyal, majd később a biztonsági szakirány beemelését is támogatta, kifogást egyik esetben sem emelt.

A képzés tartalmi megfelelése

Az NKE RTK ezen a 6 féléves, 180 kredités szakon 2012 óta mind a 8 szakirányon folytat képzést, a *biztonsági* szakirány kivételével ilyen szakmai tartalmú BSc szintű szakon az országban egyedül. E komplex képzés fenntarthatóságának alapja a megrendelő szervek, a rendőrség, a büntetés-végrehajtás, a NAV és a BÁH részéről folyamatosan fennálló szakemberigény. A képzésben a szakiránytól és a munkarendtől függően zárt és nem zárt beiskolázású hallgatók is tanulhatnak.

A képzés a kar másik alapszakjához (*bűnügyi igazgatás*) hasonló moduláris felépítésű; az egyetemi közös modul (30 kredit, 15 tárgy) mellett itt is speciális elem a belügyi alap modul, ami a „rendőr” szakképesítéshez szükséges, és a megszerzett végzettség „őr-járőrtársi” rendőri feladatok ellátására ad jogosultságot. A tananyag a 2013-ban történt korszerűsítés során gyakorlat-orientáltabb lett, újabb foglalkozások kerültek be, a rendvédelmi szerveknél töltött gyakorlati foglalkozások egész-naposak lettek. Megjelent a közös közszolgálati vezetési gyakorlat, a kriminalisztikai tárgyakhoz laboratóriumi, illetve szituációs gyakorlatok kapcsolódnak, a jogi tárgyakhoz pedig esetfeldolgozások, bírósági tárgyalásokon való részvétel. A teljes idejű képzés tanóraszámja itt is magas, szakiránytól függően 2700-3200 óra, a levelezőké 900-1000 óra. A hallgatók itt is igen erős terhelést jeleztek, és az elvárások magas szintű teljesítésének nehézségét. A képzés részei a kötelező nyári gyakorlatok és nyolc hét szakmai gyakorlat, melyből közel két hetet az utolsó félévben a kinevezést követő szolgálati helyen teljesítenek a végzős hallgatók.

A 2016-tól a rendészeti képzésben tanulók számára jogszabályban biztosított tisztjelölti státusz bevezetése változtatásokat indikált a képzési szerkezetben, és 2017 szeptemberétől önálló szakként 8 féléves *rendészeti igazgatási* alapképzés is indult.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse egyetemi docens (*Major Róbert* PhD), egyben két szakirány (*igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti*) szakmailag kompetens felelőse. Oktatói és vezetői gyakorlottsága, kompetenciái alapján a felelősi elvárásokat teljesíti. A szak nagyszámú, 174 oktatójának 50%-a rendelkezik tudományos fokozattal, az AT/AE/V arány 149:12:13 messzemenően megfelelő.

A képzés eredményessége

A végzési adatok az egyes szakirányokon és a képzési forma (nappali, levelező) szerint ezen a szakon is nagy különbségeket mutatnak. A *biztonsági* szakirányon ezt még negatívan befolyásolta az átmenetileg önköltségessé válás és a költségek megemelkedése, aminek következtében a nappali képzés majdhogynem kiürült, az érdeklődés megcsappant. Mivel a nyelvvizsga hiányában át nem adható oklevelek aránya is itt a legmagasabb (a levelező hallgatóknál 55-83%), a végzéssel egyidejűleg átvett oklevelek aránya a legalacsonyabb (~30%). Csak kicsit jobbák a mutatók még a *büntetés-végrehajtási* szakirányon, viszont sokkal jobbák pl. a *határrendészeti, az igazgatásrendészeti* és a *közlekedésrendészeti* szakirányok nappali képzésén (80% körüli).

.....

NKE Rendészettudományi Kar	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p style="text-align: center;">rendészeti vezető mesterképzési szak</p> <p><i>rendészetelméleti, csapatszolgálati, értékelő-elemző, szervezett bűnözés elleni specializációk</i></p> <p>szakindítási MAB határozat: 2007/6/VIII/3/16 a jogelőd intézményben (RTF)</p>	<p style="text-align: center;">2017/3/VI/15 sz. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat(ok) észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A szak indítását a MAB 2007-ben a jogelőd intézetben (RTF) támogatta, kifogást nem emelt.

A képzés tartalmi megfelelése

A hazai képzési rendszerben képzési profilja tekintetében egyedülálló, négyfél éves mesterképzési szak képzési célja a rendészeti tisztképzésben a mesterszintű végzettséggel és komplex vezetői kompetenciákkal bíró tisztek utánpótlásának biztosítása. Az általános vezetői kompetenciák mellett a *rendészetelméleti, csapatszolgálati, értékelő-elemző, szervezett bűnözés elleni* specializációkon sajátíthatók el az e szakterületek vezetőitől elvárt – és a megrendelő szervek/szervezetek (rendőrség, büntetésvégrehajtás, NAV, BÁH) igényeit tükröző – sajátos ismeretek és készségek. A képzési tartalmakban az elmélet-gyakorlat aránya 60-40%, a vezetői felkészítés mellett kiemelt hangsúlyt kap az önálló kutatómunkára való felkészítés is. A részidős képzés mellett meghirdetésre került nappali munkarendű képzés indítása is, de mivel a képzés zárt beiskolázású, erre mindeddig kellő számú jelentkező nem volt. A levelező munkarendű képzésben a nyári szakmai gyakorlat nem előírás, a hallgatók valamely rendészeti szervezet dolgozói és folyamatos munkavégzésük során szerzik meg a kellő gyakorlati ismereteket, elemző-értékelő feladatokat is végezve. A teljes idejű képzés folytatásához – legalább 10-12 fős évfolyamokkal – a kedvező feltételek, lehetőségek megteremtése szerepel jövőbeli terveik között.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse habilitált egyetemi docens (*Kovács Gábor* r. dandártábornok), oktatási rektorhelyettes, szakmai kompetenciája, oktatói, vezetői gyakorlottsága alapján a felelősi elvárásokat minden tekintetben teljesíti. A szak 54 oktatójának 63%-a minősített, közülük 9 fő egyetemi tanár, egy oktató az MTA doktora (DSc). Az oktatói körben az AT/AE/V arány 46:1:7 messzemenően megfelelő.

A képzés eredményessége

A szakon a nagyon alacsony jelentkezőszám miatt teljes idejű képzés nem indult, a részidős levelező képzésben viszont – főként a 2012 óta állami finanszírozású formára – a hallgatói jelentkezések és a felvételi keretszámok is megduplázódtak. A végzési adatok szerint a képzés eredményességi mutatója 80% feletti, a nyelvvizsga hiánya miatt visszatartott oklevelek aránya évenként ingadozó, átlagosan 5-6% körüli, egy kiugró, 10% feletti adat éppen a legutóbbi, 2016-ban végzettek csoportjában jelentkezett.

NKE Katasztrófavédelmi Intézet	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<p><i>katasztrófavédelem</i> alapképzési szak <i>katasztrófavédelmi műveleti, iparbiztonsági, tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányok</i> szakindítási MAB határozat: 2012/9/VI/8</p>	<p>2017/3/VI/16 sz. MAB HATÁROZAT A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2022. december 31-ig hatályos.</p>

A korábbi MAB határozat(ok) észrevételei nyomán tett intézkedések, változások:

A szakindítást megjegyzéssel támogató MAB határozat észrevételezte a szétaprózott tantervi szerkezetet és a túlzott oktatói terhelést. Érdemi változást a folyamatos tanterv-fejlesztés hozhat.

A képzés tartalmi megfelelése

A szak unikális, a létesítését az NKE kezdeményezte, és ez az egyetlen képzőhelye Magyarországon a 2013/2014-es tanévtől. A képzés szakmai tartalmát, szerkezetét (elmélet és gyakorlat aránya), szakirányait alapjaiban határozza meg az egyetem és a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság együttműködési szerződése. A megrendelő BM OKF az elmúlt négy évben folyamatosan megújuló tananyag követelményeket támasztott, a programot bővíteni kellett iparbiztonsági, hatósági és vízügyi ismeretkörökkel, bizonyos tantárgy-tematikákat módosítani kellett a legfrissebb elvárásoknak megfelelően, s a teljesítésükhöz a tanszékeknek folyamatosan együtt kell működni a BM OKF érintett szakterületével.

A szak teljes idejű képzése zárt rendszerű, és a hivatásnak megfelelő szocializációra is kiterjed. A 180 kredites képzés moduláris; benne az egyetemi közös modul (30 kredit, 15 tárgy – közigazgatási alapvizsga), valamint a fele arányban elméleti és gyakorlati ismereteket átadó szakmai törzsanyag (min. 30 kredit), benne természettudományi és jogi ismeretek. A szakirányoknak megfelelő differenciált szakmai ismeretek modul. legalább 49 kredit. A képzést 2x4 hetes szakmai gyakorlat teszi teljessé. A diplomához szükséges középfokú nyelvtudás/nyelvvizsga megszerzéséhez 300 tanórát biztosítanak. A teljes idejű képzés tanóraszám – bizonyára gyakorlati jellege okán is – a minimálisan elvártnál jóval több, 2355 óra, a levelező is ennek megfelelő, 732 óra.

A képzés igényelte gyakorlati helyeket, eszközöket a BM OKF biztosítja, valamint lehetőséget nyújt a képzés során (az illeszkedő tárgyak teljesítése után) rész-szakképzettségekhez köthető jogosítványok (bizonyítványok) megszerzésére. Ezzel a hallgatók számára a tanulmányaik befejezése előtti alkalmazásuk is lehetővé válik (pl. veszélyes áru szállítási ellenőr, veszélyes anyagok jelenlétében történő beavatkozás és mentés). Hallgatói jelzés szerint nehézséget jelent számukra, hogy a katasztrófavédelmi szervvel kötött ösztöndíjszerződésbe foglalt alkalmazási feltételként megjelölt B kategóriás gépjárművezetői engedély megszerzését önállóan, az intézettől függetlenül kell megoldaniuk.

A személyi feltételek megléte

A szak felelőse habilitált egyetemi docens (*Endrődi István* t. ezredes), az intézet mb. igazgatója, szakmai és oktatói gyakorlottsága, kompetenciái, tudományos tevékenysége alapján az elvárásoknak mindenben megfelel. A három szakirány felelősei is kétségtelenül alkalmasak szakmai és felelősi feladataik ellátására, szakmailag kompetens, rátermett vezető oktatók, egyetemi docensek, t. ezredesi, illetve alezredesi rangban. A képzésben résztvevő, összesen 24 oktató 67%-a tudományos fokozattal rendelkezik, egy fő vendégoktató (V), 18 teljes munkaidejű (AT) és 3 részdíjós oktatóval az AT/AE/V arány is messzemenően megfelelő. Az oktatási és adminisztratív feladatokkal az oktatók azonban sok esetben túlerheltek, az összes hallgatói létszám a szakon magas (409 fő), legalább is az oktatást végző 24 főhöz mérten.

Az oktatói körben a korfa jó, a 30-50 év közötti korosztályba tartozik az oktatók 72%-a, 51-68 év közötti a 28%-uk, akik jelentős oktatói tapasztalattal rendelkeznek.

A képzés eredményessége

A hallgatók kettős jogállásúak, a hallgatói jogviszony mellett hivatásos állományba is tartoznak. A beiskolázóval tanulmányi szerződést kötnek, a végzés után szakmájukban történő elhelyezkedésük biztosított. A lemorzsolódás alacsony, fegyelmi vagy egészségügyi okokra vezethető vissza. Ugyanakkor a nyelvvizsga hiányában át nem adható oklevelek – szakirányonként kissé változó – aránya magas, átlagosan 50%, ezt már a nyelvvizsgával belépők alacsony aránya (~30%) előrevetíti, így e téren további javító, segítő intézeti lépések kellenek

FÜGGELÉK

**A Nemzeti Közszolgálati Egyetem által folytatott képzések
(a 2015/2016-os tanévben)**

Államtudományi és Közigazgatási Kar

képzési terület: **államtudományi**
felsőoktatási terület: **államtudományi és közigazgatási**
tudományterület: **társadalomtudományok**

alapképzések (BA)

közigazgatás-szervező – általános igazgatási; nemzetközi közigazgatási szakirányok (N, L, 6 félév)

mesterképzések (MA)

közigazgatási – közigazgatás-tudományi, közigazgatási vezető, európai és nemzetközi közigazgatási szakirányok (N, L, 4 félév)

kifutó képzések:

igazgatásszervező alapképzés

nemzetközi igazgatási alapképzés

európai és nemzetközi igazgatási mesterképzés

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

képzési területek: **államtudományi, műszaki**
felsőoktatási területek: **katonai felsőoktatás**
tudományterület: **társadalomtudományok, műszaki tudományok**

alapképzések (BA):

katonai vezetői (lövész, harckocsizó, felderítő, tüzér, műszaki, légvédelmi rakéta, vegyivédelmi specializációk)

katonai logisztika (hadtáp, katonai közlekedési, haditechnikai specializációk)

katonai üzemeltetés (híradó, katonai informatika, rádióelektronikai felderítő és elektronikai hadviselés, katonai repülőműszaki, repülésirányító specializációk)

mesterképzések (MA)

katonai vezetői

katonai műveleti logisztika

katonai üzemeltetés

védelmi vezetéstechnikai rendszertervező

kifutó képzések:

büntetés-végrehajtási nevelő alapképzés

biztonságtechnikai mérnök alapképzés

katasztrófavédelmi mérnök alapképzés

közlekedésmérnöki alapképzés

gépészmérnöki alapképzés

nemzetközi tanulmányok alapképzés

had- és biztonságtechnikai mérnök alapképzés

védelmi igazgatási alapképzés

pénzügy és számvitel alapképzés

katonai gazdálkodás alapképzési szak

katonai logisztikai mesterképzés

Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

képzési területek: **államtudományi, társadalomtudomány**
 felsőoktatási terület: **európai és nemzetközi közszolgálati felsőoktatás**
 tudományterület: **társadalomtudományok**

alapképzések (BA):

nemzetközi igazgatási
nemzetközi biztonság és védelempolitikai

mesterképzések (MA):

nemzetközi biztonság- és védelempolitikai
nemzetközi közszolgálati kapcsolatok – nemzetközi közigazgatási tanulmányok, biztonsági tanulmányok, rendészeti tanulmányok, Európa-tanulmányok szakirányok (N, L, 4 félév)
International Service Relations
nemzetközi tanulmányok – korábban szüneteltetett, 2016 szeptemberétől újra indult

Rendészettudományi Kar és a Katasztrófavédelmi Intézet

képzési terület: **államtudományi**
 felsőoktatási terület: **rendészeti felsőoktatás**
 tudományterület: **társadalomtudományok**

alapképzések (BA), (N, L, 6 félév):

bűnügyi igazgatási – bűnügyi nyomozó, bűnügyi hírszerző, gazdaságvédelmi nyomozó, pénzügyi nyomozó szakirányok
rendészeti igazgatási – biztonsági, büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, migrációs, vám- és jövedéki igazgatási szakirányok
katasztrófavédelem – katasztrófavédelmi műveleti, tűzvédelmi és mentésirányítási, iparbiztonsági szakirányok

mesterképzések (MA):

rendészeti vezető (rendészetelméleti; csapatszolgálati; értékelő-elemző; szervezett bűnözés elleni specializációk) (L, 4 félév)
katasztrófavédelem

kifutó képzések:

védelmi igazgatási alapképzés (Ózd, Szeged)
rendészeti igazgatási alapképzés - **katasztrófavédelmi** szakiránya
védelmi igazgatási mesterképzés

Nemzetbiztonsági Intézet

képzési terület: **államtudományi**
 felsőoktatási terület: **nemzetbiztonsági**
 tudományterület: **társadalomtudományok**

alapképzések (BA):

nemzetbiztonsági (polgári nemzetbiztonsági, katonai nemzetbiztonsági, terror-elhárítási specializációk)

mesterképzések (MA):

nemzetbiztonsági (polgári nemzetbiztonsági, katonai nemzetbiztonsági, terror-elhárítási specializációk)

Az NKE doktori képzései (PhD) – tudományterületek: társadalomtudományok, műszaki tudományok

Hadtudományi Doktori Iskola (HDI) (tudományág: hadtudományok)

Katonai Műszaki Doktori Iskola (KMDI) (tudományág: katonai műszaki tudományok)

Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola (KDI)(tudományág: közigazgatás tudományok)

Rendészettudományi Doktori Iskola (RDI) (tudományág: rendészettudományok)

Az NKE szakirányú továbbképzései: **(Vezető és Továbbképzési Intézet)**

esélyegyenlőségi és kisebbségvédelmi igazgatás; közbeszerzési szaktanácsadó; szociális igazgatás; választási igazgatás; kormányablak ügyintéző; államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés; integritás-tanácsadó; közszolgálati humánszervező; elektronikus információbiztonsági vezető; önkormányzati szaktanácsadó; rendészeti, gazdasági, közszolgálati protokoll; kormányzati tanulmányok; média- és közszolgálati kommunikáció; szakokleveles magánnyomozó; rendvédelmi szóvivő; rendészeti szakújságíró; közpénzügyi szakújságíró; kriminalisztikai szakértő; katonai felsővezető.

*

A Látogató bizottság (LB) tagjai:

Elnök: **Belovics Ervin** PhD, egyetemi tanár, Pázmány Péter Katolikus Egyetem JÁK,
a legfőbb ügyész helyettese

Tagok:

Abonyi János DSc, egyetemi tanár, Pannon Egyetem MK

Erdei Árpád CSc, prof. emer., Eötvös Loránd Tudományegyetem ÁJK

Fábián Adrián PhD, egyetemi docens, dékánhelyettes, Pécsi Tudományegyetem ÁJK

Kardosné dr. Kaponyi Erzsébet CSc, egyetemi tanár, Budapesti Corvinus Egyetem TK

Michelberger Pál PhD, egyetemi docens, Óbudai Egyetem KGK

Kaizinger Tamás Töhötöm egyetemi hallgató, BCE

MAB referensek: **Ruff Éva** és **Dávid Zsófia**

A látogatás időpontja: 2016. november 7-8.